

luti ante omnia debita defuncti, in quatuor partes aequales dividantur; quarum prima conventui, in quo habitum suscepit, tribuatur; altera provinciali pro expensis provinciae conceditur, alia in custodia religiosi, a magistro generali designati, pro sumptibus eius, ubicumque extiterit, reponatur; ultima denique ad magistrum pro expensis sui officii et negotiis curiae Romanae mittatur.

Nova et completior constitutio edita ordinatur.

LXXIX. Denique propositum fuit praedicto generali definitorio, quod alias in capitulo generali Barbastrensi ad instantiam eminentissimi domini cardinalis de Lugo, nostrae religionis prorectoris, fuerat decretum, videlicet, ut ad unguem maturam inquisitione nostrae constitutiones examinentur, et iudicii trutinam perquirantur; nam multa cum in illis reperiantur obtrusa, aliaque omissa notentur, quae saepius in variis capitulis generalibus ad validius regularis observantiae fulcrum sunt notata, indigent additione et explicatione: quapropter, praefatis omnibus diversis sessionibus mature in hoc praedicto generali definitorio collectis, et unanimi omnium consensu decretis et confirmatis, praedictum generale definitorium auctoritatem suam et facultatem, qua ex vi nostrarum constitutionum capite II distinctionis secundae gaudet, ea meliori forma, via et modo, quo poterat, et necessarium esset, substituit et substituere dixit in auctoritatem nostri reverendissimi generalis electi, ut nomine totius generalis definitorii et religionis suppliciter oraret Sanctissimum pro confirmatione horum decretorum, ut efficacius perpetuam observantiam assequantur; eaque et alia decreta a Sancta Sede approbata et confirmata, omniaque illa, quae per tria capitula generalia sunt et fuerunt approbata (quae omnia, iure nos-

trarum constitutionum, ut in earum prooemio continetur, vim constitutionis in toto Ordine habent et habere debent) recollecta, singulis capitibus praedictarum nostrarum constitutionum adaptentur et inserantur, et iuxta ea praedicta capita disponantur et corrigantur, omni inconsequentia et contradictione accuratim attentata et relegata; sicque disposita noster reverendissimus generalis electus typis mandet, ut¹, quamprimum possit, ad omnes provincias (pro eorum observantia) remittat ».

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Franciscus procurator generalis, constitutiones huiusmodi, quo firmitus subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summo-pere desideret: nos, ipsius Francisci procuratoris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, benigne annuere, eumque specialis favore gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de memoratorum cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, praesertim constitutiones per novissimum Ordinis huiusmodi capitulum generale compilatas, ac a praefatis cardinalibus visas, et mature ac diligenter examinatas, atque in nonnullis emendatas, et in antescriptam formam ac tenorem redactas, auctoritate apostolica, tenore

¹ Potius lege et pro ut (n. 7.).

Praesertim constitutiones confirmat Pontifex.

Fides transumptorum.

praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, ac dictas constitutiones exinde, subsequuta earum publicatione, per omnes et singulos dicti Ordinis religiosos, tam superiores quam subditos, respective in usum recipi, et perpetuo observari mandamus et praecipimus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras et constitutiones praesertim semper firmas, validas et efficaces existere et fore quosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon praedicti Ordinis, eiusque provinciarum ac conventuum et locorum regularium quorumlibet, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XX decembris MDCCLXII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 20 decembris 1662, pontif. anno VIII.

CDXVII.

Constitutio super regimine superiorum Societatis Iesu.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Debitum pastoralis officii, quo Ecclesiae Catholicae regimini divina dispositione praesidemus, exigit ut, paternam dilectorum filiorum presbyterorum et clericorum regularium Societatis Iesu, quae ab ipsis foundationis suae primordiis in re christianae religionis iuvanda, promovendaque infidelium et haereticorum conversione, et horum pertinacia retundenda, ac iuventute litteris et probis moribus informanda, Christique fidelibus in viam mandatorum Dei dirigendis (adiuvante Domino) sedulo semper et fructuose laboravit, ac etiam nunc strenue laborat, curam peculiari studio gerentes, illa, quae prospero felique ipsius Societatis regimini et progressui impedimentum adferre noscuntur, e medio tollamus et abrogemus, sicut inagistra rerum experientia suadet, et nos, maturam consultatione adhibita, ad omnipotentis Dei gloriam salubriter expedire arbitramur.

Prooemium.

Quid Paulus V
decreverit.

§ 1. Dudum siquidem (postquam a congregatione quinta generali dictae Societatis petiitum fuerat ut ipsius congregationis auctoritate statueretur ne superiorum localium eiusdem Societatis officia ultra triennium continuarentur, dicta vero congregatio decreverat nullum tempus esse praefigendum, sed servandum esse decretum LXXXVII congregationis secundae generalis ipsius Societatis) felicitis recordationis Paulus Papa V praedecessor noster, certo sciens totum sanctae huius et nunquam satis laudatae religionis stabilimentum in viridi instituti ipsius et decretorum super hoc in generalibus congregationibus eiusdem Societatis editorum observantia consistere, illamque ab impugnationibus, molestiis et calumniis vindicare, et in sui instituti integritate, puritate, quiete et pace conservare cupiens, per suas sub plumbo, anno Incarnationis Dominicae MDCVI, pridie nonas septembris, super instituti dictae Societatis confirmatione emanatas litteras, supradicta et alia quaecumque decreta, statuta et ordinationes, quae institutum et Societatem huiusmodi, illiusque gubernandi rationem quomodolibet concernunt, in generalibus congregationibus edita, confirmavit, ac praepositum generalem, ceterosque superiores Societatis praefatae tunc et pro tempore existentes paterne hortatus est et monuit ut observationi dictorum decretorum serio invigilarent, ac eos, qui, novitati studentes, aliquid contra liberam et sine ulla triennii aut certi temporis praefixione superiorum localium gubernationem per se vel alios quoscumque, quavis auctoritate et dignitate fulgentes, quomodolibet machinari ausi fuissent, tamquam perturbatores sui Ordinis, et rerum novarum molitores, praeter poenas in supradictis decretis con-

tentas, ipsius praepositi pro tempore existentis arbitrio coercerent, corrigerent et punirent, et alias prout in eisdem Pauli praedecessoris litteris uberius continetur.

§ 2. Postmodum vero recolendae memoriae Innocentius Papa X, etiam praedecessor noster, per suas in forma Brevis litteras de 1 ianuarii MDCXLVI expeditas, inter alia statuit, mandavit, praecipit et ordinavit ut omnes et singuli dictae Societatis provinciales, visitatores, praepositi, rectores, superiores locales, et alii officiales iurisdictionem seu superioritatem habentes, quomodolibet nuncupati, exceptis magistris novitiorum, in eorum respective muneribus, superioritatibus, ministeriis, administrationibus et officiis praedictis, quomodocumque nuncupatis, per triennium dumtaxat durare deberent, ea quae, elapso triennio huiusmodi, eo ipso vacarent, et vacare censerentur, ipsique ad alia quaevis eiusdem Societatis munera, superioritates, ministeria, administrationes et officia praedicta quomodolibet nuncupata, etiam vice-provincialis, seu vice-praepositi, vel vice-rectoris¹, nullatenus eligi, seu assumi, vel deputari valerent, nisi per annum cum dimidio saltem, a fine dicti triennii computandum, a praedictis muneribus, superioritatibus, ministeriis, administrationibus, et officiis cessassent: decernens² praemissa omnia et singula in perpetuum inviolabiliter, sub excommunicationis latae sententiae ac suspensionis a divinis, privationis vocis activae et passivae ac officiorum quorumlibet, inhabilitatisque ad illa et quaevis alia in posterum obtinenda poenis, ipso facto, absque alia declaratione, tam per mandantes, procurantes,

Quid Innocentius X.

1 Edit. Main. legit *itque* (R. T.).2 Edit. Main. legit *vice-rectores* (R. T.).3 Edit. Main. legit *decernes* (R. T.).

eligentes et deputantes, quam recipientes et exequentes, irremissibiliter incurrendis, observari debere; neque adversus illa, seu illorum aliquod, ipsiusque Innocentii praedecessoris constitutionem huiusmodi, per praepositum generalem pro tempore existentem, aut quamcumque congregationem etiam generalem, vel quemlibet alium superiorem et officialem dictae Societatis, aut eiusdem Innocentii et pro tempore existentis Romani Pontificis Sedisque Apostolicae nuncios, vel sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis alios quacumque potestate fungentes, unquam dispensari, disponi vel derogari posse, et quamcumque dispensationem, dispositionem et derogationem adversus praemissa, seu eorum aliquod, eandemque Innocentii praedecessoris constitutionem, per praefatos seu ipsorum aliquem pro tempore quomodolibet factam sive concessam, nullam prorsus ac nulliter et subreptitiae obreptitiaeque extortam fore et esse, ac censi et haberi, neminique ullatenus suffragari debere, et alias cum diversis ordinationibus, decretis, clausulis et derogationibus in eisdem Innocentii praedecessoris litteris plenius contentis et expressis.

Moderatio
praedicti statuti
Innocentii X.

§ 3. Verum subinde, pro parte dilecti filii Goswini Nickel praepositi generalis dictae Societatis nobis exposito, quod vacatio munerum, superioritatum, ministeriorum et officiorum praedictorum post lapsum triennii, necnon eorum, qui illis functi fuissent, ab illis per annum cum dimidio cessatio, sicut praemittitur, praescripta, maxima bono Societatis praedictae regimini adferrent incommoda, et tunc, quia, ob calamitates et contagii suspiciones quibus nonnullae provinciae laborabant, commercium reperiebatur interdictum, difficilior red-

deretur vacationis et cessationis huiusmodi observatio: nos, supplicationibus eiusdem Goswini praepositi generalis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, supra expressum Innocentii praedecessoris statutum, mandatum, praecceptum et ordinationem huiusmodi ad sesquiannum tunc proximum suspendimus, et successive dictum sesquiannum ad alium sesquiannum, ac iterum ad triennium respective extendimus et prorogavimus. Praeterea, cum dictus Goswinus praepositus generalis nobis iterum exponi fecisset, quod provinciae Indiae Societatis praedictae litterarum nostrarum in forma Brevis super suspensione huiusmodi primo loco ad sesquiannum ut praefertur facta emanatarum beneficio maxime indigebant, illoque frui vix poterant, quia priusquam de eisdem litteris nuncius ad illas partes perferretur¹, aut iam elapsus, aut prope finem futurus erat dictus sesquiannus: nos, ipsius Goswini praepositi generalis precibus benigne annuentes, similem suspensionem statuti, mandati, praeccepti et ordinationis memorati Innocentii praedecessoris, quantum quidem ad provincias, domos, collegia et loca quaecumque dictae Societatis in Indiis tam orientalibus quam occidentalibus, et alibi, extra Europam dumtaxat, consistentes et consistentia attinebat, ad septem annos a die XIV novembris MDCXVI computandos fecimus.

§ 4. Ac demum, cum, nonne dilectorum filiorum congregationis generalis, quae fuit undecima eiusdem Societatis, nobis expositum fuisset, quod ex iamdictis suspensionibus maximum toti Societati beneficium atque emolumentum provenerat; quia vero praefixum in litteris nostris desuper emanatis tempus tunc incipiebat fluere versus

1 Edit. Main. legit *praeferretur* (R. T.).

finem, eadem congregatio communibus votis, ac nemine penitus discrepante, denuo opportune in praemissis a nobis provideri plurimum desiderabat: nos, humilibus ipsius congregationis generalis precibus inclinati, praedictum Innocentii praedecessoris statutum, mandatum, praeceptum et ordinationem ut munera, superioritates, administrationes, ministeria et officia huiusmodi elapso triennio vacent, et illis functi, nisi postquam ab eis per sesquiannum cessaverint, ad alia quaevis munera, superioritates, ministeria, administrationes et officia nullatenus eligi, seu assumi, vel deputari valeant, quantum quidem ad provincias, domos, collegia et loca in Europa ad aliud quadriennium; quantum vero ad provincias, domos, collegia et loca quaecumque eiusdem Societatis in Indiis tam orientalibus quam occidentalibus, et alibi extra Europam consistentes et consistentia spectat, respective, ad alios octo annos denuo suspendimus, et alias prout in quinis nostris in simili forma Brevis litteris, primis quidem die xxiv iulii mdclvi, et alias die xiv novembris eiusdem anni, et die vii iulii mdclvii, et die xxviii augusti mdclviii, et novissimis die vii decembris mdclxi desuper expeditis plenius continetur.

Motiva illud
revocandi.

§ 5. Cum autem, sicut accepimus, sanctus Ignatius, dictae Societatis fundator, in constitutionibus ipsius Societatis statuerit ut penes praepositum generalem esset tam electio omnium rectorum, quam amotio ab eo munere, nullo praefixo temporis spatio, sed solum prout ei convenientius in Domino videretur; et, licet idem sanctus Pater alibi in eisdem constitutionibus dixisse reperiatur provinciales ad triennium ut plurimum constituendos esse, statim tamen subiunxit etiam id temporis spatium con-

trahi et prorogari posse, quando ad maiorem Dei et Domini nostri gloriam id fore iudicaretur; at vero pro rectoribus vel superioribus localibus neque triennium ut plurimum praescribendum censuerit, sed totam durationem regiminis illorum pendere voluerit ab arbitrio praepositi generalis, prout ad maiorem Dei gloriam expedire duceret; de cessatione autem superiorum ad sesquiannum, vel aliud tempus, nullibi meminerit, nec aliquid super ea re statuendum censuerit, sed praepositi generalis iudicio, sicut alia multa, id in genere reliquerit, et ipsemet quamdiu vixit in praxi absque tali cessatione societatem gubernaverit; haecque gubernandi ratio a pia memoriae Paulo III, Iulio III, et Gregorio XIII, ac Gregorio XIV Romanis Pontificibus praedecessoribus pariter nostris (qui Gregorius XIV, per suas sub plumbo, anno Incarnationis Dominicae mdxcv, iv kalendas iulii expeditas litteras, quarum initium est *Ecclesiae catholicae*, etc., expresse statuit ut electio superiorum quorumcumque esset tota penes praepositum generalem, iuxta constitutiones, cum potestate illorum facultatem revocandi, restringendi, vel augendi, et denique eosdem ab officio removendi, prout in Domino iudicaret expedire) approbata et confirmata, et post obitum inemorati sancti Ignatii in eadem Societate cum ingenti illius bono servata fuerit;

§ 6. Et (licet anno mdxciv similis recordationis Clemens Papa VIII, etiam praedecessor noster, vivae vocis oraculo per bonae memoriae Franciscum, dum vixit, S. R. E. cardinalem Toletum nuncupatum congregationi quintae generali memoratae Societatis significato mandaverit ut tam provinciales quam rectores dictae Societatis non durarent

Clemens VIII
Papa.

ultra triennium) nihilominus tamen ipse Clemens praedecessor, motus precibus eiusdem Societatis, mitigaverit variis modis illud suum mandatum, quod postea praefatus Paulus V praedecessor per suas litteras supradictas (decretum congregationis quintae generalis supra expressum specificè confirmans, et praefixionem termini in gubernatione superiorum localium graviter improbens, ac machinatores contra id decretum tamquam perturbatores Societatis gravissimis poenis plecti iubens) omnino abrogavit;

Sequuntur
motiva revoca-
tionis.

§ 7. Cumque dicta Societas subsequenti tempore usque ad dictam praefatam Innocentii praedecessoris constitutionem praefatum gubernandi modum magno cum fructu ipsiusque Societatis tranquillitate servaverit; edita vero eadem constitutione plurimis gravissimisque affecta fuerit incommodis, multoque plura et graviora pericula inconvenientia subitura extiterit, nisi nos per suspensiones praefatas illis occurrissemus; et ex his nostris suspensionibus seu dispensationibus per septem fere annos magnae et multiplices dictae Societati utilitates obvenerint, nec quidquam alienius momenti in contrarium nobis exhibitum fuerat, ut proinde e re eiusdem Societatis maximopere futurum videatur, si eiusdem Innocentii praedecessoris ordinatio supradicta penitus abrogetur:

Pontifex ab-
rogat statim
Innocentii X.

§ 8. Hinc est quod nos, dictae Societatis felici directioni, religiosisque progressibus et incrementis, quantum nobis ex alto conceditur, consulere cupientes, necnon praefatarumstrarum, ac Gregorii XIV, Pauli V et Innocentii X, aliarumve quarumlibet eorundem et aliorum praedecessorum nostrorum praefatarum litterarum Societatem praefatam concernentium, ac ipsius Socie-

1 Videtur legendum fuerit pro fuerat (a. r.).

tatis constitutionum, et decretorum generalium illius congregationum, tepores et datas, aliaque, etiam speciali et individua mentione digna, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, eorundemque Pauli III, Iulii III, Gregorii XIII, Gregorii XIV, et Pauli V praedecessorum, qui omnes dictas constitutiones sancti Ignatii et rationem gubernandi in eis expressam laudarunt, approbarunt et confirmarunt, vestigiis inhaerentes, motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, et apostolicae potestatis plenitudine, memorati Innocentii praedecessoris statutum, mandatum, praeceptum et ordinationem ut omnes et singuli eiusdem Societatis provinciales, visitatores, praepositi, rectores, superiores locales, et alii officiales iurisdictionem seu superioritatem habentes, quomodolibet nuncupati, exceptis magistris novitiorum, in eorum respective numeribus, superioritatibus, ministeriis, administrationibus et officiis praedictis quomodocumque nuncupatis per triennium duntaxat durare debeant, eoque, elapso triennio huiusmodi, eo ipso vacent, et vacare censeantur, ipsique ad alia quaevis eiusdem Societatis munera, superioritates, ministeria, administrationes et officia praefata, quomodolibet nuncupata, etiam viceprovincialis, seu vicepraepositi, vel vice-rectoris, nullatenus eligi, seu assumi, vel deputari valeant, nisi per annum cum dimidio saltem, a fine dicti triennii computandum, a praedictis muneribus, superioritatibus, ministeriis, administrationibus et officiis cessaverint, pluries a nobis suspensa, ut praefertur, et, quatenus illa concernunt, praedictas eiusdem Innocentii praedecessoris litteras (firma tamen et illaesa ac in suo robore in reliquis omnibus et singulis

remanente earundem Innocentii praedecessoris litterarum dispositione), tenore praesentium, perpetuo revocamus, abrogamus, cassamus, irritamus et annullamus, viribusque at effectu penitus et omnino vacuumus.

Clausulae.

§ 9. Decernentes easdem praesentes litteras, etiam ex eo quod quicumque in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, ad illa vocati, citati et auditi non fuerint, nec illis consenserint, aut ex alia quacumque causa, occasione, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus aliove quolibet etiam substantiali et individuum expressionem requirente defectu notari, impugnari, redargui, rescindi, infringi, retractari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperiitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, aut impetrato, vel etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus concessio, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu sciuvare posse; sed ipsas praesentes litteras semper et perpetuo firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quomodocumque spectabit, plenissime suffragari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet, quavis auctoritate et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et de-

finiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 10. Non obstantibus dicti Innocentii praedecessoris litteris, necnon omnibus et singulis illis, quae memorati Gregorius XIV ac Paulus V et Innocentius praedecessores voluerunt in suis, at nos volumus in nostris respective litteris praefatis non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogati contrariis.

§ 11. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici vel secretarii dictae Societatis subscriptis, et sigillo praepositi vel vicarii generalis eiusdem Societatis, aut alicuius personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis, exemplis, et sigillis.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 1 ianuarii MDCLXIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 1 ianuarii 1663, pontif. anno VIII.

CDXVIII.

Prohibitio ecclesiasticis civitatis Barchinonensis et principatus Cataloniae ne excommittas super sortitione officialium faciant.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Pastoralis officii, quod auctore Deo gerimus, sollicitudo nos admonet ut gregem dominicum curae nostrae creditum ab omni offensione securum prae-

Prooemium.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

stare, ac in viam salutis aspirante supererit favoris auxilio dirigere, et abusus quoscumque praefatos illos, quos caeca cupiditas, omnium malorum secundum Appetolum radix, in boni publici perniciem invehit, opportunis sanctionibus, quantum in nobis est, tollere studeamus.

Supplicatio.

§ 1. Nomine siquidem christianissimi in Christo filii nostri Philippi, hulus nominis IV, Hispaniarum regis catholici nobis nuper exposuit dilectus filius noster Paschalis S. R. E. diaconus cardinalis de Aragonia nuncupatus, quod alias (cum in civitate Barchinonensi et principatu Cataloniae, ubi vetus viget consuetudo quosdam officiales civitatis et principatus huiusmodi annis singulis per sortem eligendi seu deputandi, perniciosus quidam abusus in grave publicae utilitatis detrimentum a multis annis introductus reperiretur, ut multae personae catalogos seu listas nominum sortitionis officialium huiusmodi causa in urna ponendorum seu positorum haberent, ac super futuro eventu aliquorum extractionis et electionis seu deputationis ad officia sic sortito faciendae sponsones seu promissiones, quas excommittas vocant, inter se sub magnis pecuniarum summis facerent, et hac occasione superstitionibus, aliisque modis illicitis, conscientias graviter laedentibus, ac Dei servitio bonoque publico adversantibus, uterentur) clarae memoriae Philippus III, dum vixit, earundem Hispaniarum rex catholicus, ut his malis remedium adhiberet, peculiarem pro praefatis civitate Barchinonensi et principatu Cataloniae constitutionem edidit, qua poenam triremium illis imposuit, qui catalogis seu listis nominum huiusmodi ad effectum dictarum sponsonum seu excommittas uterentur, illosque

retinerent, ac eiusmodi sponsones seu excommittas facerent, etque penam in reos pro tempore severe animadverti iussit. Quoniam vero, sicut eadem expositio subiungebat, eiusmodi abusus penitus evelli nequit nisi praefatorum catalogorum seu listarum usus ac sponsones huiusmodi etiam ecclesiasticis, tam secularibus quam regularibus, districta sanctione interdicanter, cum etiam inter eos (quod maxime dolendum est) idem abusus irreperit, et sub illorum clypeo laici, qui poenae praefatae metu vetita per dictam constitutionem palam et per se ipsos perpetrare non audent, secretis machinationibus ipsius constitutionis vim eludere, illicque fraudem facere moliantur: nobis propterea praefatus Paschalis cardinalis, memorati Philippi IV regis nomine, humiliter supplicavit ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Prohibitio, ut in rubrica.

§ 2. Nos igitur, eiusdem Philippi regis desideriis quantum nobis ex alto conceditur favorabiliter annuere se publicae utilitati consulere cupientes, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnibus et singulis civitatis Barchinonensis et principatus Cataloniae praefatorum personis ecclesiasticis, tam secularibus quam cuiusvis Ordinis, congregationis, militiae, societatis vel instituti regularibus, cuiuscumque status, gradus, qualitatis, conditionis, dignitatis et praeminentiae existant, ne catalogos seu listas nominum, sortitionis officialium civitatis et principatus huiusmodi csusa, in urna, sicut praemittitur, ponendorum, seu pro tempore positorum, ad effectum faciendi sponsones sive promissiones seu excommittas huiusmodi, penes se habere, vel per interpositam personam retinere, aut illis quovis modo uti, nec dictas sponsones seu excommittas di-

Contraveniens
tiam poenae.

recte vel indirecte aut aliis quomodocumque et qualitercumque facere vel inire, aut illis intervenire audeant quomodolibet vel praesumant, sub privationis canonis et praebendarum, ac dignitatum etiam post pontificales maiorum in cathedralibus et principalium collegiatis ecclesiis, personatum, administrationum, officiorum, aliorumve quorumlibet, cum cura et sine cura, beneficiorum ecclesiasticorum, quovis modo qualificatorum, per eas in titulum, commendam, vel administrationem, aut alias quomodolibet nunc et pro tempore obtentorum, quoad seculares, et privationis vocis activae et passivae, quoad regulares, necnon excommunicationis latae sententiae quoad utrosque, a qua nemo a quoquam, nisi a nobis seu pro tempore existente Romano Pontifice, praeterquam in mortis articulo constitutus absolvi possit, per contravenientes ipso facto incurrendis poenis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, perpetuo prohibemus et interdiciamus.

Exequutores
deputat.

§ 2. Praeterea venerabilibus fratribus episcopo Barchinonensi, ceterisque memorati principatus Cataloniae episcopis et archiepiscopis, nunc et pro tempore existentibus, per easdem praesentes committimus et mandamus ut ipsi et eorum quilibet, ubi nostri et huius sanctae Sedis Apostolicae ad hoc specialiter delegati, etiam sine ullis adiunctis, in suis¹ quisque civitatibus et dioecesebus, contra quoscumque ecclesiasticos tam seculares quam regulares praefatos, etiam quibusvis privilegiis, libertatibus et exemptionibus suffultos, et ab ordinaria iurisdictione exemptos, ac nobis et dictae Sedi immediate subiectos, qui praesentem constitutionem transgressi fuerint, ad² declarationem incursus poe-

¹ Male edit. Main. legit *tuis* pro *suis* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *et* pro *ad* (R. T.).

narum huiusmodi auctoritate nostra procedant, illasque irreversibiliter exequantur, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis: nos enim eidem Barchinonensi, ceterisque episcopis et archiepiscopis praefatis, quaecumque necessariam et opportunam ad id facultatem et potestatem, harum serie, eadem auctoritate, tribuimus et impertimur.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper et perpetuo firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quaecumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Apostolicae Sedis praefatae nuncios, sublati eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, necnon apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac ecclesiarum, ordinum, militiarum, congregationum, societatum, monasteriorum, conventuum, collegiorum et locorum regularium quorumcumque, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis, libertatibus, exemptionibus et litteris apostolicis, eisdem ecclesiis, ordinibus, militiis, congregationibus, societatibus, monasteriis,

Decretum ir-
rilians.Contrariis de-
rogat.

CDXIX.

conventibus, collegiis et locis regularibus, illorumque superioribus et personis quibuslibet, etiam circa adiunctos, et alias quovis modo, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac etiam consistorialiter, aut alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
dauda fides.

§ 5. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum, tam in iudicio et extra illud, adhibeatur, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 11 ianuarii MDCLXIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 2 ianuarii 1663, pontif. anno VIII.

Extensio statuti Gregorii XV, ut canonicatus et praebendae poenitentiarum ecclesiarum metropolitanarum et cathedralium in Hispaniarum regnis consistentium, etiam Sedi Apostolicae (non tamen ratione obitus apud eandem) reservati, praevio concursu per Ordinarios et capitula tantum habendo conferri debeant, ad ecclesiam Maioricensem, quae in futurum gaudere gratiis per litteras dicti Gregorii XV super praemissis emanatas concessis declaratur¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Pro commissis nobis divinitus¹ omnium ecclesiarum sollicitudine in id peculiari studio incumbimus, ut ipsarum ecclesiarum praesertim cathedralium beneficia, quibus fori poenitentialis cura annexa est, personis dignis et idoneis conferantur, quae iniunctum sibi gravissimum munus ad animarum salutem fructuose valeant adimplere.

Prooemium.

§ 1. Alias siquidem, nomine carissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici nobis exposito, quod pridem felicitis recordationis Gregorius XV praedecessor noster, ad ipsius Philippi regis instantiam, per quasdam suas sub plumbo, anno Incarnationis dominicae MDCLXII², idibus novembris, expeditas litteras statuerat et ordinaverat, ut ex tunc perpetuis futuris temporibus omnes et singuli canonicatus et praebendae poenitentiarum quarumcumque metropolitanarum et cathedralium ecclesiarum in regnis Hispaniarum tunc et pro teni-

Expositio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Confer. Const. CCCXC supra positam pag. 12 et seq. (R. T.).

³ Male hic etiam sicut supra in Const. CCCXC ed. Main. legit 1662 (R. T.).

poris existentium, tam eatenus instituti, quam deinceps quodcumque pro decretorum Concilii Tridentini complemento instituendi (quotiescumque illos quibuscumque modis, et ex quorumcumque ipsius Gregorii praedecessoris aut Romani Pontificis pro tempore existentis seu quorumvis cardinalium etiam tunc viventium familiarium continuorum commensalium, seu Romanae curiae officialium, aut alias quomodolibet reservationem inducentibus personis, etiam per cessum, etiam permutationis causâ in manibus eorum Ordinariorum, vel decessum, non tamen in curiâ aut apud Sedem Apostolicam, seu quamvis aliam dimissionem vel amissionem aut privationem, extra tamen eandem curiam, seu religionis ingressum, aut matrimonii contractum eos tunc et pro tempore obtinentium, seu ius in illis vel ad illos habentium, aut alias quibusvis modis, non tamen per obitum apud Sedem praefatam, ac etiam in aliquibus exemptionibus, in quibus beneficiorum ecclesiasticorum dispositio ipsi Gregorio praedecessori et Sedi praefatae etiam per constitutiones apostolicas seu cancellariae apostolicae regulas erat et pro tempore foret reservata, vel etiam ordinariis collatoribus per easdem constitutiones seu regulas vel litterarum¹ alternarum aut alia privilegia et indulta concessa eatenus et in posterum concedenda, simul vel successive vacare contingeret, etiamsi aliqui eorumdem canonicatum et praebendarum poenitentiariorum ac tunc², ut praefertur, vel alias quibusvis modis et ex quorumcumque personis, non tamen per obitum, ut praefertur, apud dictam Sedem, vacarent, et, ex eo quod canonicatus et

praebendas poenitentiarios huiusmodi obtinentes, seu in illis vel ad alios ius habentes, ipsius Gregorii praedecessoris et quorumcumque Romanorum Pontificum eius praedecessorum, aut S. R. E. cardinalium, etiam viventium et in dictâ curiâ praesentium, familiares continui commensales, seu dictae Sedis notarii, subdiaconi, acolyti, cappellani, litterarum apostolicarum abbreviatores, scriptores, cubicularii, scutiferi, proventuum et iurium camerae apostolicae debitorum collectores et subcollectores, seu quicumque alii curiae et Sedis praefatorum³ officiales, etiam sub diversis constitutionibus recolendae memoriae Pauli Papae II etiam praedecessoris nostri suorum et pro tempore existentium Romanorum Pontificum familiarium continuorum commensalium declaratoriis comprehensi, praesentes et futuri, quocumque nomine nuncupati, seu ex quavis aliâ causâ, dispositioni apostolicae specialiter vel alias generaliter reservati, aut ex generali reservatione apostolicâ affecti, seu ad Sedem eandem devoluti existerent), per Ordinarios locorum et capitula dictarum ecclesiarum tantum praevio concursu per edictorum affixionem sub certis modo et formâ tunc expressis conferri deberent, cum diversis ordinationibus⁴, et alias prout in praefatis dicti Gregorii praedecessoris litteris uberius dicebatur contineri; et in eadem expositione subiuncto, quod, canonicatu et praebendâ poenitentiariis⁵ ecclesiae Barchinonensis per obitum quondam Petri Ioannis Atcher⁶,

¹ Supplendum verbum fuerint (R. T.).

² Lege praefatarum vel praedictarum ut supra in loc. parall. (R. T.).

³ Supra in loc. parallel. legitur conditionibus (R. T.).

⁴ Male supra in loc. parall. lectum fuit ex Main. poenitentiariis (R. T.).

⁵ In loc. parallel. legitur Archer; nomina

qui illos, dum viveret, obtinebat, nuper vacantibus, super eorumdem canonicatus et praebendae provisione, necnon affixione edictorum pro concursu desuper instituendo, controversiae inter venerabilem fratrem episcopum Barchinonensem ac dilectos filios capitulum et canonicos eiusdem ecclesiae Barchinonensis fuerant exortae, et ad illos dilectus filius Ioseph Gallart, unus ex oppositoribus, electus fuerat; quia vero, praetensum fuerat in antecedenti dictorum canonicatus et praebendae poenitentiariorum vacatione, in qua dictus Petrus Ioannes defunctus de illis provisus extiterat, memoratum statutum dicti Gregorii praedecessoris ecclesias principatus Cataloniae minime comprehendere, dictus Philippus rex statutum huiusmodi, exceptâ tamen dictâ ultimâ vacatione in qua ius quaesitum parti conservandum erat, ad ecclesias dicti principatus a nobis, quatenus opus esset, extendi plurimum desiderabat: nos, supplicationibus ipsius Philippi regis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praefatum statutum et ordinationes dicti Gregorii praedecessoris, eiusque litteras supradictas, ad quascumque cathedrales et metropolitanas ecclesias in dicto principatu Cataloniae nunc¹ et pro tempore existentes, sine praeiudicio tamen² iuris alteri eatenus quaesiti, et alias sub certis modo et formâ tunc expressis, auctoritate apostolicâ, quatenus opus esset, extendimus et ampliavimus, et alias prout in nostris in simili formâ Brevis litteris die xix maii proximi praeteriti desuper exeditis uberius continetur.

propria coniectari non possumus, ideoque sequimur in his lectionem Main. (R. T.).

¹ Forsan legendum tunc pro nunc (R. T.).

² Pessime edit. Main. legit tum pro tamen (R. T.).

§ 2. Cum autem, sicut praefatus Philippus rex nobis denuo nuper exponi fecit, licet insula Maioricae, quippe una ex adiacentibus insulis dictorum regnorum Hispaniarum, praefatis Gregorii praedecessoris litteris comprehendi videatur, nihilominus maioris claritatis gratiâ, ac ad praecidendas controversiarum et litium occasiones, ipse Philippus rex easdem Gregorii praedecessoris litteras etiam cathedralem ecclesiam Maioricensem comprehendere a nobis declarari, et, quatenus opus sit, illas ad ecclesiam Maioricensem huiusmodi, sine praeiudicio tamen litis, quae inter duos de canonicatu et praebendâ poenitentiariis dictae ecclesiae Maioricensis novissime vacantibus a venerabili fratre episcopo ac a dilectis filiis capitulo et canonicis ipsius ecclesiae Maioricensis respective provisos nunc pendet, ac iuris eorumdem provisorum, sed quoad futuras vacationes tantum, pariter extendi plurimum cupiat: nos, dicti Philippi regis desiderio hac quoque in re favorabiliter, quantum cum Domino possumus, annuere volentes, necnon praefatarum Gregorii praedecessoris et nostrarum litterarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, supplicationibus Philippi regis nomine nobis iterum super hoc humiliter porrectis inclinati, praenarratum statutum et ordinationem memorati Gregorii praedecessoris, emanatasque desuper eius litteras praefatas, ac omnia et singula in eis contenta, ad praefatam ecclesiam Maioricensem (ita ut ex nunc perpetuis futuris temporibus canonicatus et praebendae poenitentiarii ipsius ecclesiae Maioricensis, quotiescumque illos, sicut in praefatis Gre-

¹ Edit. Main. legit charitatis pro claritatis (R. T.).

gorii praedecessoris litteris expositum est, vacare contigerit, praevio concursu per Ordinarium loci et capitulum dictae ecclesiae Maioricensis tantum per edictorum affixionem, et alias eisdem modo et forma qui in dicti Gregorii praedecessoris litteris praescribuntur, habendo conferri debeant, et, si canonicatus et praebenda poenitentiarum huiusmodi in mense apostolico vacarent, aut alias ratione personae vel loci generaliter vel specialiter reservati seu affecti fuerint, ad illos pro tempore assumpti vel electi, intra sex menses a die eorum electionis per Ordinarium et capitulum huiusmodi faciendae, litteras apostolicas desuper expedire¹, ac iura camerae apostolicae et aliis propterea debita solvere teneantur, et servatis in aliis omnibus et per omnia eorumdem Gregorii praedecessoris litterarum dispositione et ordinationibus, pro futuris vacationibus, sine praeiudicio litis pendens et iuris alteri cuicumque hactenus quaesiti, auctoritate praefata, tenore praesentium, quatenus opus sit, extendimus pariter et ampliamus, dictamque ecclesiam Maioricensem in futurum gratis per praefatas Gregorii praedecessoris litteras ecclesiis regnorum Hispaniarum concessis frui et gaudere debere decernimus et declaramus.

§ 3. Decernentes pariter easdem praesentes litteras, etiam ex eo quod causae, propter quas emanarunt, coram loci Ordinario, etiam tamquam a Sede praefata delegato, vel alias quomodolibet examinatae vel iustificatae, purificatae, aut approbatae, ipseque Ordinarius et alii inferiores collatores, necnon quicumque interesse habentes, ad id legitime vocati

¹ Videtur potius legendum *vacaverint* ul supra loc. parall. (R. T.).

² Videtur potius legendum *expediri facere* (R. T.).

non fuerint, nec praemissis consenserint, seu etiam enormis, enormissimae laesionis, vel alio quocumque praetextu, aut ex quavis alia causa, quantumvis legitima, urgenti et iuridica, de subreptionis vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae vel alio quocumque defectu notari, impugnari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus eas quodcumque iuris et facti vel gratiae remedium impetrari nullatenus posse, neque sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus aut aliis contrariis dispositionibus, a nobis et quibuscumque aliis Romanis Pontificibus successoribus nostris et dicta Sede, etiam motu proprio, et ex certa scientia, ac apostolicae potestatis plenitudine, pro tempore emanatis, comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, et quoties illa¹ emanabunt, toties in pristinum et eum in quo antea quomodolibet erant statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo, etiam sub data posteriori per capitulum dictae ecclesiae pro tempore eligenda, concessas, validasque et efficaces fore et esse, vimque et robur validi inter dictam sedem ex una et capitulum praefatum ex altera partibus rite et recte initii, stipulati, ac etiam utriusque² iurati contractus habere et perpetuo obtinere, ac suos plenarios et integros effectus sortiri, et ab omnibus inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, sublati eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus

¹ Aptius in loc. paralell. legitur *illae* (R. T.).

² Potius lege *utrinque* pro *utriusque* (R. T.).

super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 4. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostra et cancellariae apostolicae regula de iure quaesito non tollendo, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon dictae ecclesiae Maioricensis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 11 ianuarii MDCLXIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 2 ianuarii 1663, pontif. anno VIII.

CDXX.

Quod laici seu conversi Congregationis Hispaniae fratrum Discalceatorum Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum quartum, ultra tria solita, votum addant de non transeundo ad statum clericalem et ad ordines sacros¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Pastoralis officii, quod auctore Deo gerimus, sollicitudo nos admonet, ut, paternam christifidelium, qui a fluctibus seculi in religiosae vitae portum confluxerunt ac in humilitatis spiritu Altissimi obsequiis sese sub suavi arctioris regulae iugo manciparunt, curam gerentes, felici prosperoque illorum statui et

¹ De his fratribus vide ad Const. cxi. (al. 135) Urbani VIII *Dominici gregis*, tom. xiii, pag. 352, in qua prohibetur transitus ad alios quoscumque Ordines, et ad Const. DLXVI, *Alia*, tom. xiv, pag. 584.

quieti, quantum nobis ex alto conceditur, prospicere studeamus.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Ioannes a Conceptione, procurator generalis congregationis Hispaniae fratrum Discalceatorum nuncupatorum Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum, quod, cum fratres dictae congregationis ad chorum destinati ex dispositione felicitis recordationis Pauli Papae V praedecessoris nostri quantum votum non ambiendi officia, praelaturas et dignitates emittant, capitulum generale eiusdem congregationis, mense maio proxime praeterito in civitate Toletana celebratum, ad maiorem observantiam et tranquillitatem dictae congregationis, decrevit, ut (si ita nobis placeret) fratres laici seu conversi congregationis huiusmodi, qui de cetero profiterentur, ultra tria vota tempore professionis emittenda, aliud votum etiam emitterent, videlicet se nunquam sacros ordines recepturos, nec directe vel indirecte, per se vel per alios, ordines huiusmodi praetensuros. Quare dictus Ioannes nobis humiliter supplicari fecit ut in praeteritis¹ opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 2. Nos igitur, ipsum Ioannem specialis favore gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui praecitatum

¹ Potius lege *praemissis* (R. T.).

Confirmat ut
in rubrica.

decretum capituli generalis congregationis huiusmodi viderunt, consilio, attentis narratis, auctoritate apostolica, tenore praesentium decernimus ut in posterum in dicta congregatione fratres laici seu conversi quantum ultra tria solita, votum addant de non transeundo ad statum clericalem et ad ordines sacros nec huiusmodi transitum directam aut indirecte procurando, et ita servari praecipimus; salva tamen semper in praemissis auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes pariter ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, congregationis et Ordinis praefatorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi mandat.

§ 5. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo per-

sonae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur ubique, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xiii ianuarii mdcclxiii, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 13 ianuarii 1663, pontif. anno viii.

CDXXI.

Quod electiones guardianorum, proministrorum et custodum in familia ultramontanae Ordinis sancti Francisci per suffragia secreta et ballotationes fiant, et in paritate suffragiorum praesidens votum decisivum habeat.

Alexander Papa VII
Ad futurum rei memoriam.

Creditae nobis caelitus dispensationis ratio exigit, ut, paternam religiosorum virorum, qui, abnegantes semetipsos, ut facerent voluntatem Domini, suam fregerunt, curam gerentes, illorum statui et felici regimini, quantum nobis ex alto ceceditur, consulere iugiter studeamus.

§ 1. Cum itaque, sicut dilectus filius Petrus Roche, commissarius generalis curiae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, nobis nuper exponi fecit, in provinciis familiae ultramontanae eiusdem Ordinis introductus sit abusus eligendi guardianos et proministros et custodes viva voce, ac cum publica concertatione suffragantium, in grave libertatis electionum praeiudicium, et non sine occasione perturbationum et litigiorum, quae exinde inter electores nasci solent: nobis

1 Vide Const. DCCLXIV (al. 725) Urbani VIII, *Religiosos viros*, tom. xiv, pag. 215, in qua agitur de hac electione.

propterea ipse Petrus humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Confirmat ut in rubrica.

§ 2. Nos igitur, dictum Petrum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, ut omnes et singulae praedictae electiones in familia ultramontanae Ordinis huiusmodi deinceps per suffragia secreta et ballotationes fiant, et in paritate suffragiorum praesidens electionibus supradictis votum sive suffragium decisivum habeat, iuxta dispositionem quarundam felices recordationis Urbani Papae VIII praedecessoris nostri in simili forma Brevis litterarum pro familia cismontanae dicti Ordinis emanatarum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, statuimus et ordinamus, et ita servari mandamus ac praecipimus; salva tamen semper in praemissis auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

Clausulae addit.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri de-

bere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Ordinis et familiae ultramontanae huiusmodi, huiusque provinciarum quacumque, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi mandat.

§ 5. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem fides adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xviii ianuarii mdcclxiii, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 18 ianuarii 1663, pontif. anno viii.

Decretum sacrae congregationis.

Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, censuit iniungendum et praecipendum, prout harum vigore iniungit et praecipit, ut deinceps in singulis praefatis electionibus in familia ultramontanae Ordinis huiusmodi servetur omnino modus et forma

praescripta in constitutionibus generalibus familiae cismontanae; contrariis quibuscumque non obstantibus. Romae, xv martii MDCLXIII.

M. card. GINETTUS.

Locus + sigilli.

E. Episc. Camerinensis, Secr.

Modus autem praescriptus in constitutionibus generalibus familiae cismontanae, cap. vii, § 36, de capitulis provincialibus, num. 7, et sequentibus, talis est.

Antequam patres ingrediantur definitorium, fiat inter ipsos discussio super meritis et qualitatibus promovendorum, et praecipue attendatur iustitia distributiva pro pacis conservatione. Deinde praesidens seu provincialis proponat unum pro quolibet conventu successive, super quo sumantur ab electoribus calculi nigri vel albi ad hoc praeparati, et sic secreto absque aliâ discussione ponantur in urnâ. Quod si maior pars crit affirmativa, electus intelligatur; si vero crit negativa, proponatur alius a praeside sive provinciali, ut supra, donec electio canonice fiat. Quod si vota per tres vices erunt aequalia, praesidens¹ voto decisivo utatur, uti secundum Deum melius videbitur expedire. Alii autem officiales, videlicet confessores monialium, magistri novitiorum, lectores, et alii huiusmodi, instituantur a superiori cum consilio et consensu patrum definitorum; non obstante quacumque consuetudine immemorabili in contrarium, etc.

CDXXII.

Confirmatio determinationis a capitulo provinciali provinciae Portugalliae Tertii Ordinis sancti Francisci factae, ac a generali et cardinali protectore

¹ Male edit. Main. legit praesides (R. T.).

confirmatae, circa alternativam officiorum inter fratres conventuum Ulyssiponensium et de Deira eiusdem provinciae¹.

Alexander Papa VII,
Ad futurum rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii vicarius provincialis, ac custos, definitores et fratres provinciae Portugalliae Tertii Ordinis sancti Francisci, quod in ultimo capitulo provinciali dictae provinciae, unanimi vocalium assensu, pro conservatione pacis et mutuae dilectionis incremento, determinatum fuit ut in futuris electionibus et institutionibus ministri provincialis, custodis, definitorum ac lectorum singulis trienniis, sicuti quoque in eventum subrogationis, servetur alternativa aliâ introducta, et ante viginti annos, auctoritate quondam Bernardini de Senis, dum vixit, ministri generalis Ordinis fratrum Minorum eiusdem sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, confirmata, inter fratres conventuum Ulyssiponensium et de Deira nuncupatorum eiusdem provinciae.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, determinatio huiusmodi a dilecto filio moderno ministro generali dicti Ordinis, ac etiam a venerabili fratre nostro Francisco episcopo Portuensi sanctae Romanae Ecclesiae cardinale Barberino nuncupato, eiusdem Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protectore, confirmata et approbata fuerit, firmiora vero sunt illa, quae apostolici muniminis praesidio roborantur: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Expositio.

Supplicatio.

Confirmat
decretum.

§ 3. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae¹ existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, determinationem praefatam, in ultimo capitulo provinciali provinciae huiusmodi factam ut praefertur, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique² inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulae.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogat con
statum.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et provinciae huiusmodi, huiusque conventuum quorumvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, pri-

vilegiis quoque, indulgis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi, etc., illorum³ tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi ianuarii MDCLXIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 26 ianuarii 1663, pontif. an. VIII.

CDXXIII.

Subsidium centum millium scutorum super redditibus ecclesiasticis in dominio Venetorum existentibus pro Republicâ Venetâ ad effectum illud in expensas contra Turcas, et non in alios usus, expendendi².

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Etsi nobis³, pro curâ pastoralis officii divinâ disponente providentiâ nobis meritis licet imparibus commissi, nihil magis cordi sit, quam personas ecclesiasticas ab extraordinariis oneribus immunes semper conservare, idque, nisi summa necessitas cogat, reipsâ animo statuerimus; nihilominus, sicut iam omnibus notum esse debet, cum Turcarum tyrannus nefarium bellum, quod, a septemdecim vel circiter annis, dilectis filiis nobilibus viris duci et dominio Veneto-

Procedum.

¹ Male ed. Main. legit etiamsi illorum (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

³ Vide quamsimillimas Innocentii X Constitutiones in tom. xv, pag. 397, 688, 736 (R. T.).

¹ Edit. Main. legit innodatus (R. T.).

² Contra contextus rationem edit. Main. legit illisque (R. T.).

rum intulit, etiamnum¹ ingenti apparatu maximisque viribus prosequatur, et propterea ipsi dux et dominium maiores quam unquam antea tam maritimas quam terrestres copias, ut se suaque tueantur, parare et instituere, ac proinde ingentes expensas facere modo compellantur: nos (considerantes non minus clericorum quam laicorum interesse, ut ea, quae ad defensionem huiusmodi necessaria sunt, studiose comparentur, quo christiani nominis hostes infensissimi a christifidelium cervicibus, adiuvante Domino, repellantur) cogimur de universi cleri domini Veneti facultatibus in hoc gravissimo periculosissimoque casu fiduciam sumere, sperantes quod ipsi hoc onus urgentissimam necessitate et iustissimam de causam a nobis sibi impositum aequo animo ferre non recusabunt. Motu itaque proprio, ac ex certa scientia et maturam deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, unum subsidium centum millium scutorum auri super omnibus et singulis fructibus, redditibus et proventibus secundum verum annum valorem praesentis anni quarumcumque cathedralium, etiam metropolitanarum et patriarchalium, atque aliarum ecclesiarum, ac monasteriorum, prioratum et beneficiorum ecclesiasticorum secularium quorumcumque, ac hospitalium, et quorumvis Ordinum et militiarum (non tamen hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, cuius fratres promuniendam et defendendam adversus improbos eorumdem Turcarum conatus insulam Melitana gravissimos sumptus subire et magnum acs alienum contrahere oportuit) regularium, cum cura et sine cura, in dicto dominio existentium, a venerabilibus fratribus patriarchis, archie-

¹ Nunc demum constat quod in tom. xv, pagina 638, etiamnum pro *Rhenum* erat legendum (R. T.).

piscopis, episcopis et dilectis filiis electis, administratoribus, commendatariis, abbatibus, prioribus, praepositis, praelatis, capitulis, conventibus, ceterisque personis ecclesiasticis secularibus et regularibus quibuscumque, tam non exemptis quam quomodolibet exemptis, et quantumvis privilegiatis, etiam S. R. E. cardinalibus, necnon S. Benedicti, S. Augustini, Cisterciensium, Cluniacensium, Praemostratensium, Carthusiensium, Camaldulensium, Montis Oliveti, Vallis Umbrosae monachorum, eremitarum S. Hieronymi, et quorumcumque aliorum Ordinum, necnon Cassinensis, alias S. Iustinae, S. Salvatoris et Lateranensis aliarumque congregationum, tam viro- rum quam mulierum, etiam Mendicantium ex privilegio et alias bona immobilia seu certos redditus quoquo modo ecclesiasticos habentium, in dominio praedicto ecclesias, monasteria et alia beneficia ecclesiastica obtinentium, et fructus ecclesiarum, monasteriorum et beneficiorum huiusmodi, necnon pensiones annuas quantumcumque exemptas, et sub quibusvis obligationibus, etiam in forma camerae apostolicae, et iuramento, etiam cum¹ susceptione censurarum, et de non contraveniendo, ac etiam fortasse de non impetrando gratias nostras contra eos, et concessis non utendo, vallatis, et forsan aliis etiam efficacioribus cautelis et decretis ac clausulis, super iisdem fructibus et pensionibus, etiam medio cederalium banchi, seu in forma depositi, habentibus, et intra praesentem annum habituris, cuiuscumque praecminentiae, status, gradus, ordinis et conditionis, etiam religionis vel militiae existant (quibus aut quorum aliquibus ulla privilegia, exemptiones, aut indulta sub quacumque verborum forma et expres-

¹ Hinc patet in tom. xv pag. 639 a loc. parallelo cum pro *vim* fuisse legendum (R. T.).

sione concessa quoad hoc nullatenus suffragari posse volumus; fratribus et personis dicti hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani in totum et omnino, ceteris vero hospitalibus hospitalitatem actu servantibus pro ea quantitate tantum, quam in servanda ipsa hospitalitate exponunt, dumtaxat exceptis, et dummodo a personis Ordinum Mendicantium nonnisi medietas eius partis, quae ratione subsidii huiusmodi ab eis solvenda esset, solum exigatur) proportionabiliter et aequaliter iuxta verum valorem praedictum inter praedictas personas ecclesiasticas secundum aequalem et discretam partitionem, quam ad nos quamprimum mitti mandamus, per venerabiles fratres Iacobum archiepiscopum Athenarum, nuncium nostrum, et patriarcham Venetiarum distribuendum, ac in locis et terminis modisque et formis per ipsos Iacobum archiepiscopum nuncium et patriarcham, quos collectores generales subsidii huiusmodi harum serie constituimus et deputamus, statuendis, ordinandis et declarandis, omnino de praesenti anno persolvendum, ac per eos et eorum subcollectores (qui sint personae ecclesiasticae) ad hoc ab ipsis deputandos percipiendum, exigendum et levandum, ac duci et dominio praedictis cum effectu consignandum, ut illud in expensas necessarias contra dictos Turcas et non in alios usus convertere valeant, apostolica auctoritate, tenore praesentium, imponimus, impositumque fore et esse decernimus et declaramus.

Contravenientium poenae.

§ 2. Necnon eisdem collectoribus generalibus, et ab eis deputandis subcollectoribus huiusmodi, a patriarchis, archiepiscopis, episcopis, administratoribus, electis, abbatibus, commendatariis, prioribus, praeceptoribus, praepositis, praelatis, capitulis, conventibus et aliis perso-

¹ Edit. Main. legit *capitulo* (R. T.).

nis ecclesiasticis praedictis (praeterquam, ut supra, exceptis) ratam dicti subsidii, eos et eorum quemlibet ut praemittitur tangentem, petendi, exigendi et colligendi, cisque et eorum singulis, ut illam modo praemisso solvant, per poenas, quoad patriarchas, archiepiscopos et episcopos, interdicti et suspensionis ingressus ecclesiae, quoad alios vero, privationis beneficiorum ecclesiasticorum per eos quomodolibet obtentorum, et alias de quibus illis videbitur, etiam pecuniarias, ac demum per sententiam excommunicationis, aliasque censuras ecclesiasticas, ceteraque opportuna iuris et facti remedia, mandandi et praeci- piendi, contradictores quoslibet, rebelles et suam ipsius subsidii partem solvere recusantes seu differentes, et ne illa solvatur persuadentes directe vel indirecte, per poenas, censuras et remedia huiusmodi, appellatione postposita, compescendi, brachii quoque secularis auxilium, si opus fuerit, ad hoc invocandi, solventes de solutis quietandi et liberandi, a censuris et poenis, quas praemissorum occasione quomodolibet incurrerint, absolvendi, et generaliter omnia et singula alia in praemissis et circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna, etiam si mandatum exigent magis speciale quam praesentibus sit expressum, faciendi, gerendi, ordinandi, mandandi et exequendi, plenam et liberam, auctoritatem et tenore praedictis, facultatem concedimus et potestatem. Volentes tamen quod personae ecclesiasticae ratione subsidii huiusmodi eam tantum quantitatem solvere teneantur, quam ratione similium subsidiorum a felicis recordationis Innocentio Papa X praedecessore nostro et nobis respective concessorum solverunt, et nihil amplius; quodque expensae, quae circa exactionem subsidii huiusmodi forsan faciendae fue-

rint, in centum millibus scutis praedictis minime computari debeant, sed dictae personae ecclesiasticae expensas ipsas, ultra ratam partem quam ratione eiusdem subsidii solvere debebunt, etiam persolvere teneantur.

Derogatio
contrariorum.

§ 3. Non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis universalibus editis, necnon ecclesiarum, monasteriorum, prioratuum, Ordinum, congregationum et miliarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus et immunitatibus, etiam in corpore iuris clausis, ac litteris apostolicis, ecclesiis, monasteriis, prioratibus, praeceptoris, praelatis, capitulis, conventibus, Ordinibus, congregationibus et militiis, aliisque praedictis, in genere vel in specie, sub quacumque formâ et verborum expressione, a nobis et Sede Apostolica, etiam consistorialiter, et motu simili, ac aliâs quovis modo emanatis, concessis, ac etiam iteratis vicibus confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, et in eis caveatur expresse quod per huiusmodi clausulas generales eis nullatenus derogetur nec derogatum esse censeatur nisi sub certis modo et formâ in eis expressis, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro sufficienter expressis et insertis, ac modum et formam ad id servandos pro individuo servatis habentes, ad praemis-

sorum effectum dumtaxat, illis aliâs in suo robore permansuris, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque;

§ 4. Aut si patriarchis, archiepiscopis, episcopis, electis, administratoribus, abbatibus, commendataris, ceterisque praedictis, et quibusvis aliis, communiter vel divisim, ad eadem sit Sede indultum quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§ 5. Volumus autem quod, iuxta ordinationem in concilio Viennensi super hoc editam, calices, libri et alia ornamenta ecclesiarum, monasteriorum, prioratuum et aliorum beneficiorum et piorum locorum sub praesentibus comprehensorum divino cultui dedicata causâ pignoris vel aliâs occasione solutionis subsidii huiusmodi nullatenus capiantur, distraherentur, vel occupentur; quodque earundem praesentium litterarum transumptis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius ex dictis collectoribus vel alterius praelati ecclesiastici munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptio
rom. fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die in februarii MDCLXIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 3 februarii 1663, pontif. anno VIII.

CDXXIV.

Quod fratribus laicis congregationis Gallicanae fratrum Reformatorum nuncupatorum SS. Trinitatis redemptionis captivorum non competit ius suffragandi in electionibus et receptionibus novitiorum in capitulis.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Supplicatio.

Cum, sicut dilectus filius procurator generalis congregationis Gallicanae fratrum Reformatorum nuncupatorum Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum nobis nuper exponi fecit, fratres conversi seu laici dictae congregationis se ab eorum superioribus et fratribus sacerdotibus eiusdem congregationis voce activâ et iure suffragandi, secundum dispositionem regulae dicti Ordinis, a felcis recordationis Innocentio Papa III praedecessore nostro specificè confirmatae, fratribus clericis et laicis aequaliter competente, nulliter et de facto spoliatos esse praetenderint, eâque super re ad venerabiles fratres nostros sanctae Romanae Ecclesiae cardinales negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositos recursum habuerint, dictus vero procurator generalis controversiam huiusmodi a nobis dirimi summopere desideret:

Confirmatio
in rubricâ.

§ 1. Nos, ipsum procuratorem generalem specialis favore gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, et eorumdem cardinalium, qui rem partibus auditis mature examinarunt ac discusserunt, consilio, fratribus laicis huiusmodi non competere ius suffragandi in electionibus et receptionibus novitiorum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, declaramus ac decernimus, et ita imposterum servari mandamus et praecipimus.

§ 2. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus in contrarium allatis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praedictorum Ordinis et congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus, et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhibetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x februarii MDCLXIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 10 februarii 1663, pontif. anno VIII.

Contraria
derogant.

Fides transumptum.

CDXXV.

Confirmatio decreti circa prohibitionem erectionis novorum conventuum in provinciâ Aragoniae Ordinis fratrum sancti Francisci de Observantiâ¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Motiva.

§ 1. Aliàs, pro parte dilecti filii Bernardini Saeton, fratris et procuratoris provinciae Aragoniae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita exposito, quod dudum (considerato per felicis recordationis Clementem Papam VIII praedecessorem nostrum in provinciâ Carthaginensi dicti Ordinis, licet angustâ, triginta tres, et ex illis octo fratrum recollectorum conventus contineri; provinciam vero Ss. Ioannis Baptistae et Iosephi in eiusdem regionis circuitu septem conventus habere, aliosque de novo erigere, unde seculares praegravabantur; dicti autem reollecti elemosynis quotidianis vivere nequibant, sed a puritate regulae recedere cogebantur, elemosynas ad sui sustentationem accumulando; quinimmo, ob conventuum multitudinem, necesse illis erat novitios omnis generis recipere) ipse Clemens praedecessor, ut his aliisque inconvenientibus occurreret, ordinaverat ne ex tunc in posterum aedificari posset ullus conventus prope alios erectos intra spatium quatuor vel quinque leucarum, prout in eiusdem Clementis praedecessoris litteris die xi iulii mdcidesuper expeditis uberius dicitur contineri; et in eadem expositione subiuncto, quod in praefatâ provinciâ Aragoniae

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

eadem imo maiora nascebantur inconvenientia, cum illa, intra minoris regionis spatium, viginti septem conventus et duo oratoria contineret, et ex illis quinque recollectorum regulam in illis pure observantium, necnon septemdecim conventus fratrum Minorum Ordinis eiusdem sancti Francisci Cappuccinorum nuncupatorum in eiusdem regni ambitu, et quamplures alii diversorum Ordinum Mendicantium reformatorum atque discalceatorum conventus reperirentur, ex quibus et seculares valde gravabantur, et quamplurimae, ob novarum foundationum praetensiones, tam inter seculares quam inter clericos et regulares oriebantur discordiae, cum maximo regularis disciplinae detrimento, ac etiam populorum scandalo; ideoque per praefatum Bernardinum dictae congregationi supplicato ut ordinaret ne in dictâ provinciâ seu regno ad ullam conventuum, domorum, sive hospitiorum, tam fratrum Cappuccinorum, quam aliorum regularium, erectionem, seu illorum retentionem, deveniri posset infra spatium quinque leucarum prope alios erectos, sine illorum consensu, et absque expressâ Sedis Apostolicae licentiâ, prout similiter pro provinciâ Burgensi et Granatensi ordinatum fuisse idem Bernardinus asserebat: emanavit ab eadem congregatione decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

« Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, censuit et decrevit servandam esse formam ac tenorem memorati Brevis sanctae memoriae Clementis VIII etiam in provinciâ Aragoniae Ordinis huiusmodi; ideoque nedum fratribus Cappuccinis, sed etiam aliis cuiuslibet Ordinis regularibus novorum conventuum, hospitiorum

Decretum sacrae congregationis.

seu domorum, et sub quâvis titulo habitationum erectionem absque Sedis Apostolicae licentiâ contra tenorem dicti Brevis in praefatâ provinciâ esse prohibendam et interdicendam¹, prout harum serie prohibet et interdicat; contrariis quibuscumque non obstantibus. Romae xii ianuarii mdccliii.

M. cardinalis GINETTUS.

E. episcopus Camerinensis, secretarius.
Loco + sigilli ».

Decretum Pontificis confirmat.

§ 2. Cum autem, sicut dictus Bernardinus nobis nuper exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, pro illius firmitati subsistentiâ, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summo opere desideret: nos, ipsum Bernardinum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis, robur adiciamus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium.

Consultatio.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et tempore spectabit, plenissime suffragari, ac ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque

¹ Ed. Main. habet *prohibendum et interdicendum* (R. T.).

indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Contraria tollit.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xii februarii mdccliii, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 12 februarii 1063, pontif. anno viii.

CDXXVI.

Iubilaeum ad divinam operam implorandam¹.

Alexander Papa VII,

Universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

§ 1. Omnipotens Deus, magnus dominus noster, cuius sapientiae non est numerus, infima mundi minime spernens, nostram infirmitatem et humilitatem ad summum apostolatus gradum provehere dignatus est, ut eius solius virtute confisi, iis, quae in eius grege, magno pretio empto, remediis indigent, opportune subveniremus. Quapropter, Ecclesiae suae nobis creditae necessitates animadvertentes, ad remedia nobis divinâ illius clementiâ tradita confugere opus esse existimavimus, ad poenitentiam scilicet, orationem, ieiunia et elemosynas, sperantes quod, qui nos² castigat propter peccata nostra, ad eum conversos benigne respiciet, et, communes populi sui supplicantis voces exaudiens, misericordiarum suarum participes reddet.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Edit. Main. legit *non pro nos* (R. T.).

Quemobrem omnes utriusque sexus christifideles paterno in Domino requirimus, et omnes per viscera misericordiae Dei nostri hortamur, ut convertantur ad Dominum in toto corde, et per salutarem poenitentiam se ab omni vitiorum labe expurgent, peccata sua elemosynis rediment, ac veteris¹ exuentes, iustitiam induant et sanctitatem, ita ut omnes, spiritu renovati, adire possimus cum fiducia sanctuarium Dei in humilitate cordis et contritione, et quibus nunc indigemus auxilio per Iesum Christum dominum nostrum consequi mereamur, eaque mala et incommoda, quibus christiana respublica premitur, et pericula, quae impendant, procul ipse avertat et Ecclesiae suae sanctae succurrat.

§ 2. Ut autem christifideles unanimes pro exaltatione sanctae Matris Ecclesiae, verae fidei propagatione, haeresumque extirpatione, principum christianorum concordia et unione, cunctisque Ecclesiae necessitatibus, ac pro nostra totiusque christiani populi salute eo libentius Deum precentur, quo uberius spiritualibus gratiis se refertos esse cognoverint, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli eius apostolorum auctoritate confisi, ex illa ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus, licet indignis, contulit, universis et singulis utriusque sexus christifidelibus in alma Urbe degentibus, qui S. Ioannis in Laterano, Principis Apostolorum et S. Mariae Maioris eiusdem Urbis ecclesias seu basilicas, vel ecclesiarum huiusmodi alteram, spatio duarum proximarum hebdomadarum semel saltem visitaverint, ibique per aliquod temporis spatium devote, ut supra, Deum oraverint, ac quartam et sextam feriā ac sabbato alterius ex praedictis hebdomadis ieiunaverint, et peccata sua

¹ Forsan vetera legendum (R. T.).

confessi SS. Eucharistiae Sacramentum in dominicā die immediate sequenti vel aliā die infra eandem hebdomadam reverenter sumpserint, ac pauperibus aliquam elemosynam, prout unicuique suggeret devotio vel possibilitas, erogaverint; ceteris vero extra Urbem ubicumque degentibus, qui ecclesias ab Ordinariis locorum vel eorum vicariis seu officialibus, aut de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos, qui ibi curam animarum exercent, postquam ad eorum notitiam hae nostrae pervenerint designandas, vel ecclesiarum huiusmodi alteram, spatio duarum¹ similiter hebdomadarum a publicatione designationis per Ordinarios vel eorum vicarios seu officiales, vel alios, ut praefertur, faciendae decurrendarum, saltem semel visitaverint, ibique, ut supra, oraverint, ac quartam et sextam feriā ac sabbato alterius ex hebdomadis huiusmodi ieiunaverint, pariterque peccata sua confessi, ac in die dominicā immediate sequenti, vel aliā die infra eandem hebdomadam, sanctissimā communionem refecti fuerint, et pauperibus aliquam elemosynam, ut praemittitur, erogaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem nostri praedecessores concedere consueverunt, tenore praesentium concedimus et elargimur; navigantes vero et iter agentes, ut, cum primum sese ad sua domicilia receperint, suprascriptis peractis, et visitatā ecclesiā cathedrali, vel maiore aut provinciali loci eorum domicilii, eandem indulgentiam consequi possint et valeant; regularibus autem personis utriusque sexus, etiam in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus vel re-

¹ Ed. Main. legit duorum (R. T.).

• gularibus, etiam in carcere aut captivitate existentibus, vel aliquā corporis infirmitate, seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius ex ism approbatis a locorum Ordinariis ante praesentium publicationem, seu approbandis, eis in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere, quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus. Insuper omnibus et singulis christifidelibus utriusque sexus, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus et regularibus cuiuscumque Ordinis, congregationis et instituti tam in Urbe praedictā quam extra eam ubique locorum, ut praefertur, degentibus, licentiam concedimus et facultatem ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessarium, tam secularem quam cuiusvis Ordinis et instituti regularem, ex approbatis, ut praemittitur, a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causā latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive nobis et Sedi Apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et aliās per quascumque nostras aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiae et hac vice tantum absolvere et liberare valeant, et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctā tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus ca-

sibus poenitentia salutare, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis. Quapropter, tenore praesentium, in virtute sanctae obedientiae districte praecipimus et mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum ubicumque existentibus, eorumque vicariis et officialibus, vel, iis¹ deficientibus, illis qui curam animarum exercent, ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla etiam impressa acceperint, illa statim, absque ullā morā, retardatione, vel impedimento, per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicari faciant, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent, ne aliās ulterius praesentium litterarum executio protrahatur. Non intendimus autem per praesentes super aliquā irregularitate publicā vel occultā, notā, defectu, incapacitate seu inhabilitate quoquomodo contractā dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi, seu habilitandi et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae, neque etiam easdem praesentes, iis qui a nobis et Apostolicā Sede vel ab aliquo praelato seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi et interdicti, seu aliās in sententias et censuras incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi infra tempus dictarum duarum hebdomadarum satisfecerint aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles in-

¹ Ed. Main. legit aliis pro iis (R. T.).

indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessionibus, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, unquam suffragari queant, necnon regulam nostram de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque ordinum et congregationum sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolica, seu quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ordinibus, congregationibus et institutis illorumque personis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis et formam in eis traditam pro servatam habentes, hac vice specialiter, nominatim et expresse, ad effectum praesentium, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
danda hdes.

§ 4. Ut autem praesentes nostrae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus ut earumdem praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, ubique locorum et gentium, eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi februarii MDCLXIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 16 februarii 1663, pontif. anno VIII.

Confirmatio decreti congregationis episcoporum et regularium, quo statuitur ne posthac in provincia Mediolanensi Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia ad fundationes novorum conventuum, nedum fratrum reformatum Observantiae sancti Francisci, verum etiam cuiusvis alterius Ordinis Mendicantium procedi possit, nisi servata a conventibus dictorum fratrum Minorum distantia decem milliarium mensurae illarum partium.

• Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper, pro parte dilectorum filiorum ministri provincialis et totius definitorii provinciae Mediolanensis fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci de Observantia nuncupatorum congregationi venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito quod, licet fratres Reformati nuncupati eiusdem provinciae Mediolanensis plures conventus quam aliae provinciae reformatae in Lombardia, dominio Reipublicae lanuensis, Hebruria, Marchia Anconitana, ac Umbria et regno Neapolitano consistentes habere reperirentur, ipsi fratres Reformati nihilominus novos sui instituti conventus in locis, ubi tam fratres Minores de Observantia quam Capucini eleemosynas pro sustentatione religiosorum in eorum respective conventibus degentium quaerere solent, erigi procurare non cessabant, nunc hos, nunc illos inquirendo; et in eadem expositione subiuncto quod, si novi conventus huiusmodi erigerentur, religiosi

Expositio.

1*Ex Regest. in Secret. Brev.

in conventibus iam erectis eo numero, quo ad obeunda divina obsequia requiruntur, sustentari nequirent; ideoque ad ad evitandum tam grave praeiudicium per eosdem exponentes praefatae cardinalium congregationi supplicato ut, quemadmodum ipsa congregatio pro Burgensi, Granatensi et Aragoniae per diversa decreta, et felicitis recordationis Clemens Papa VIII praedecessor noster pro Carthaginensi, provinciis, fratrum Minorum de Observantia dicti Ordinis per quasdam suas in simili forma Brevis litteras mense ianuario MDCL expeditas, respective in simili casu providisse seu decrevisse reperiuntur, ita quoque in praemissis, seu aliis opportune provideret: emanavit ab eadem congregatione decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Sacrae congregationis decretum.

« Sacra congregatio eminentissimorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, ad quam sanctissimus dominus noster antecessor preces remisit, ad hoc ut in posterum provinciae huiusmodi tranquillitati et paci consulatur, et discordiis litibusque praeccludatur aditus, audito procuratore generali Ordinis, statuit et decrevit, ne posthac in dicta provincia ad fundationem novorum conventuum nedum fratrum reformatum Observantiae sancti Francisci, verum etiam cuiusvis alterius Ordinis Mendicantis procedi possit, nisi servata a conventibus oratorum distantia decem milliariarum mensurae illarum partium. Et ita harum vigore decrevit servarique mandat ac praecipit, contrariis quibuscumque non obstantibus. Romae xxvi ianuarii MDCLXIII.

M. cardinalis GINETTUS.

E. episcopus Camerinensis, secretarius.

Loco + signi ».

1 Male edil. Main. legit *consolatur* pro *consulatur* (R. T.).

§ 2. Cum autem, sicut praefati minister provincialis et definitorium nobis subinde exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentia et observatione, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderarent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesentium, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus; salva tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi

1 Similem confirmationem similis decreti habes supra pag. 129 (R. T.).

Decretum
praefatum con-
firmat Pontifex.

Clausulas ap-
positas.

C. utraque tollit.

februarii MDCLXIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 16 februarii 1663, pontif. anno VIII.

CDXXVIII.

Confirmatio statuti super uniformitate habitus congregationis Vallis Umbrosae et Silvestrinae.

Alexander Papa VII.
ad futuram rei memoriam.

Expositio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius abbas generalis congregationis Vallis Umbrosae ac Silvestrinae Ordinis sancti Benedicti, quod, cum per nostras in simili forma Brevis litteras, per quas congregationes monachorum Vallis Umbrosae et Silvestrinorum in unam coniunximus et univimus, inter alia caveatur expresse ut constitutiones ambarum congregationum huiusmodi a dicto abbate generali et aliis per easdem litteras deputatis revideantur, et ad congruentem tertiam formam reducantur, ipse abbas generalis et deputati praefati, habitis desuper pluribus congressibus, inter alia statutum ediderant tenoris qui sequitur, videlicet:

Statutum.

§ 2. « Cum nostrum sit omni studio in eam curam incumbere ut constitutio super unione congregationum Vallis Umbrosae et Silvestrinae a sanctissimo domino nostro in commune bonum religionis non ita pridem edita suum in omnibus sortiatur effectum, et proinde monachi omnes sub uno capite in unam congregationem iam redacti in cunctis uniformiter procedant; haec vero uniformitas, propter fulvum et intermedium colorem quo hucusque usi sunt, vix servari possit, imo et monachi Vallis Umbrosae inter se, et Silvestrini a Silvestrinis saepe saepius discrepent: id-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

circo praecipimus ut omnes et singuli nostrae congregationis monachi, dimisso habitu memorati coloris, imposterum nigra tantum incedant vestibus, ut sic appareant esse monachi unius et eiusdem congregationis; ac propterea laneum collare album supra vestem gestent, ut reliquos monasticos Ordines imitentur, atque in caputii, cucullae ac vestium structuram eadem prorsus ab omnibus servetur forma, et in superiori et inferiori labio et mento aliquantulum deferant barbae, omni prorsus curiositate et vanitate reiecta atque interdicta ».

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus abbas generalis statutum huiusmodi apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, ipsius abbatis generalis votis in praemissis favorabiliter annuere volentes, ipsumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, statutum praeinsertum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper intervenerint, supplemus.

§ 4. Decernentes statutum praeinsertum ac praesentes litteras semper firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque in

Statutum praeinsertum confirmat Pontifex.

Decretum irritans.

praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et desiniri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 5. Non obstantibus omnibus et singulis illis, quae in litteris nostris supradictis voluimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio-rum ades.

§ 6. Volumus autem, ut earumdem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum, tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx februarii MDCLXIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 20 februarii 1663, pontif. anno VIII.

CDXXIX.

Confirmatio, et, quatenus opus sit, innovatio Brevium Pii IV, et in eis relatarum necnon Pii V litterarum, ad favorem domus seu hospitalis ac archiconfraternitatis et monasterii SS. Annunciationis neophytorum et thecumenorum de Urbe, cum decreto quod Gregorii XV aliaeque super exemplorum privilegiis emanatae constitutiones apostolicae, quoad impediendum liberum exercitium iurisdictionis tam spiritualis quam temporalis in domo seu hospitali ac monasterio praedictis cardinali protectori pro tempore esistenti per Brevia praedicta concessum, nequaquam locum habeant, etc.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Alexander Papa VII.
ad perpetuam rei memoriam.

Illius, qui illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum, vices, licet immeriti, gerentes in terris, ex debito pastoralis officii nobis commissi circa statum omnium christifidelium, et praesertim eorum, qui, ex iudaica caecitate ad veri luminis agnitionem, Deo donante, conversi, divinis obsequiis sese sub suavi religionis iugo devoverunt, ac christianae charitatis et aliis pietatis operibus scdulo incumbunt, propensis studiis intendimus, ac illorum felici regimini et gubernio salubriter providere satagemus¹, sicut in Domino cognoscimus expedire.

Prooemium.

§ 1. Exposuit siquidem nobis nuper dilectus filius noster Benedictus, tituli S. Honuphrii sanctae Romanae Ecclesiae presbyter cardinalis Odescalcus nuncupatus, modernus domus seu hospitalis ac archiconfraternitatis et monasterii SS. Annunciationis neophytorum et thecumenorum de Urbe apud nos et Sedem Apostolicam protector, quod, licet² dudum (postquam felicitis recordationis Pius Papa IV praedecessor noster per quasdam suas in simili forma Brevis, die xxiii ianuarii MDLX expeditas litteras, indulta, privilegia et gratias, a diversis Romanis Pontificibus, suis nostrisque praedecessoribus, domui seu hospitali ac archiconfraternitati et monasterio praedictis concessa, apostolica auctoritate approbaverat et confirmaverat) emanaverint ab eodem Pio praedecessore aliae pariter in forma Brevis litterae tenoris qui sequitur, videlicet:

« Pius Papa IV, ad perpetuam rei memoriam. Cum, inter ceteras Romani Pontificis, qui Christi vices gerit in terris, sollicitudines, illa potissimum ipsius

Constitutio Pii IV.

¹ Potius lege satagimus (R. T.).

² Apodosis huius syntaxis sequitur postea ad

§ 4 Nihilominus, pag. 141 b (R. T.).

animum urgeat, ut eos, quos Satanae perfidia a Christi fide alienat, ad Ecclesiae gratiam redeant; deest enim his saepe, quae per praedecessores suos in neophytorum commodum provide facta et concessa dicuntur¹, apostolici muniminis adicere firmitatem, ac illa, ut exinde optatum consequantur effectum, indulgentiis et peccatorum remissionibus christifideles ad id alliciendo, favoribus prosequi opportunis.

Prosequitur
Folia 48 V.

§ 2. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii praepositus, administrator, rector, gubernator, oeconomus, ministri et aliae personae archiconfraternitatis iudaeorum, hebraeorum et infidelium conversorum almae Urbis nostrae, quod² (cum alias felicitis recordationis Paulus Papa III praedecessor noster³, postquam intellexerat nonnullos hebraeos seu iudaeos divinitus inspiratos tenebrosam caecitatem qua tunc detinebantur abiecis, et ad veri luminis cognitionem conversos sacro Baptismatis fonte ablutos⁴ fuisse, ac, ob diversa munera et gratias ex Sedis Apostolicae benignitate eis concessa, quamplurimos alios haebreos seu iudaeos, simili accensos desiderio, eandem caecitatem abicere, et ipsum verum Dei lumen agnoscere desiderare, cumque⁵ in dicta Urbe nullus locus existeret, in quo ipsi ex iudaica caecitate ad Christi fidem conversi recipi valerent, idem Paulus praedecessor, supplicationibus sibi tunc pro parte dilecti filii Ioannis de Torano rectoris parochialis ecclesiae S. Ioannis de Mercato regionis Campitelli dictae Ur-

his desuper porrectis inclinatus, eidem Ioanni unum monasterium pro puellis, et unum hospitale, sub S. Iosephi, seu alia de qua eidem Ioanni videretur, invocatione, pro viris iudaeis, et aliis pro tempore ad Christi fidem convertendis, prope ecclesiam S. Ioannis praefatam, in loco ad tunc¹ designato, ex bonis sibi a Deo collatis et christifidelium eleemosynis concessis et concedendis, construi faciendi licentiam et facultatem concesserit; et, postquam constructa fuerit², in monasterium et hospitale eorumdem iudaeorum conversorum sine alicuius praeiudicio perpetuo erexerit, illisque pro illorum dote bona quaecumque illis eroganda et relinquenda perpetuo applicaverit et appropriaverit; ac in monasterio et hospitali praefatis unam archiconfraternitatem, quae³ caput omnium aliarum confraternitatum et hospitalium, monasteriorum et aliorum locorum conversorum huiusmodi ubilibet pro tempore institutorum et erectorum, instituendo, ipsas eidem archiconfraternitati immediate subiecerit, et membra ab ea fecerit dependentia, ita quod confraternitates, monasteria, hospitalia ac loca, ad usum huiusmodi, ut praefertur, constructa, ipsam archiconfraternitatem in aliqua saltem reverentia singulis annis recognoscere tenerentur; necnon confratribus, monasterio, hospitali, ac ecclesiae praedictis, illorumque administratoribus, gubernatoribus, rectoribus, oeconomis, ministris, conversisque, et aliis personis pro tempore in eis⁴ existentibus, seu de illis ac monasterii⁵ et ho-

¹ Ed. Main. legit *dicantur* (R. T.).

² Syntaxis suspensa manet, ut videtur, usque post sequent. parenthesim ad pag. 138 a (R. T.).

³ Vide Pauli III Const. XLVI relatum in tom. VI pag. 353 huius nostrae editionis (R. T.).

⁴ Male edit. Main. legit *absolutos* (R. T.).

⁵ Aptius legerem *quodque* (R. T.).

¹ In loc. parall. legitur *ad id* (R. T.).

² Ex loc. parall. legendum *fuerint* (R. T.).

³ Suppl. *esset* (R. T.).

⁴ Male edit. Main. legit *ac pro in eis* quod legitur in loc. parall. (R. T.).

⁵ Male ed. Main. legit *monasteriis* pro *monasterii* (R. T.).

spitalis praedictorum fabrica curam aliquam habentibus, nec non tam¹ personis inibi pro tempore decedentibus, seu aliquid de bonis suis praedictis² operibus relinquentibus, quod omnibus et singulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, indulgentiis, etiam plenariis, ac peccatorum remissionibus, et aliis gratiis spiritualibus, Imagini³ SS. Salvatoris ad Sancta Sanctorum, et Charitatis, et Corporis Christi, Sacramenti, et Campisanti confraternitatibus, archihospitali S. Iacobi in Augusta, et Sancti Spiritus in Saxia hospitali dictae Urbis, ceterisque hospitalibus et confraternitatibus suis⁴ Urbe consistentibus, et fabricae Principis Apostolorum dictae Urbis, illiusque deputatis, et eorum ac B. Mariae de Populo, Consolationis, S. Ioannis Baptistae Florentinorum, et eiusdem Campi Sancti, aliisque eiusdem Urbis ecclesiis, ac illa et illas⁵ visitantibus, vel illorum benefactoribus, eorumque administratoribus et guardianis, rectoribus, oeconomis generalibus, et aliis personis similem curam in eis sumentibus, ac iudaeis et conversis quibuscumque, etiam per eundem Paulum et quoscumque alios Romanos Pontifices etiam praedecessores suos ac Sedem eandem hactenus quomodolibet concessis et in futurum concedendis, quae omnia et litteras desuper confectas praefatus Paulus praedecessor haberi voluit pro expressis, et quibus illae, illi et illa utebantur, potiebantur et gaudebant, ac uti, potiri et gaudere poterant quomodolibet in futurum, archiconfraternitas, illiusque con-

fratres, monasterium tunc construendum, hospitale, et ecclesia, illorumque administratores, familiares, ministri, oeconomi, et aliae personae similem curam inibi sumentes et illa visitantes ac eis benefacientes, ex tunc et in perpetuum uti, potiri et gaudere quomodolibet libere et licite valerent, in omnibus et per omnia perinde ac si monasterio et hospitali ac ecclesiae et confratribus praedictis, illorumque rectoribus, administratoribus, gubernatoribus, oeconomis, servitoribus, familiaribus, ministris et conversis, et illis¹ personis, ac illa visitantibus et eis benefacientibus pro tempore specialiter et expresse concessa fuissent, et in futurum concederentur, necnon presbyteris quibuscumque, qui in monasterio, seu hospitali, aut ecclesia praedictis quocumque tempore celebrarent, et pro quibus iidem presbyteri inibi celebrarent et orarent, easdem indulgentias et peccatorum remissiones, quae celebrantibus in Scala caeli et Trium Fontium nuncupatorum monasteriorum sancti Francisci de Observantia et Cisterciensis respective Ordinum² extra muros dictae Urbis, necnon cappellam in Praesepe Domini sitam in ecclesia B. Mariae Maioris de Urbe praedictam, ac animabus pro quibus iidem presbyteri celebrarent et orarent, concesserit et indulserit; ac indulgentias, privilegia, indulta, exemptiones, immunitates, libertates et alias concessionem ac remissiones huiusmodi ad illos, illas et illa extenderit, prorogaverit et ampliaverit; quodque pro tempore existentes praepositus et administrator, rector, gubernator, oeconomus, ministri et conversi, aliaeque personae praefatae, indulgentias, privilegia, indulta, exemptiones, immunitates, libertates aliasque con-

¹ Vox *tam* redundat vel legendum *etiam* (R. T.).

² In loco parall. legitur *pro dictis* (R. T.).

³ Potius *legit Imaginis*, nempe confraternitatis huius tituli (R. T.).

⁴ Forsan *in pro suis* legendum (R. T.).

⁵ Male ed. Main. legit *illis* pro *illas* (R. T.).

¹ In loco parall. legitur *aliis* pro *illis* (R. T.).

² Videtur deesse *ecclesiis* (R. T.).

cessionem et remissionem huiusmodi, et die ac festo¹ in quibus, et causas propter quas illa consequi deberent, ad eorum beneplacitum publicari facere, et eleemosynas ipsi per fideles quoslibet illis² pro tempore largiendas recipere, et personas ad huiusmodi eleemosynas colligendas deputare, ac quilibet confrater aliique persona archiconfraternitatis, monasterii et hospitalis confratrum presbyterorum et conversorum huiusmodi quemcumque presbyterum³ secularem in suum possent eligere confessorem, qui eos et eorum quemlibet a quibuscumque casibus, quantumcumque gravibus, etiam in quaternio cancellariae apostolicae in dictis litteris expressis, ac etiam Apostolicae Sedi reservatis, absolvere, et confessionale et altare portatile iuxta formam et litteras praedictas habere possent, licentiam et facultatem concesserit) eiusdemque⁴ archiconfraternitatis confratribus pro tempore existentibus vere poenitentibus et confessis, seu statutis a iure temporibus confitendi propositum habentibus, qui in eiusdem S. Iosephi et Nativitatis Domini nostri Iesu Christi seu aliis per praepositum, administratores et gubernatores ad id nominandis festis seu diebus a primis vespers usque ad occasum solis sequentis diei monasterium et hospitale ac ecclesiam huiusmodi devote visitarent, et pro praemissis operibus manus adiutrices iuxta eorum arbitrium porrigerent, plenariam omnium

¹ Pollus lege et dies ac festa (R. T.).

² Vox illis reduodare videtur (R. T.).

³ Ed. Maio. legit *presbyterorum* (R. T.).

⁴ Ad syntaxim absolvendam heic legerem eiusdem quoque; nam narrativa priorum Pauli III litterarum, iotra parentheses relata subiunctivo modo sub particula *cum*, iam finita est; nunc autem posteriores Pauli III litterae ionui videatur indicativo modo sub particula *quod*, quae praecessit pag. 136 a (R. T.).

peccatorum suorum indulgentiam ac iubilum et remissionem in Domino misericorditer largitus est, cum decreti, mandati, derogationis, aliisque clausulis, prout in ipsis Pauli praedecessoris litteris¹; quarum, ac privilegiorum, exemptionum, indulgentiarum et indultorum transumptis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo protectoris aut alterius personae in dignitate ecclesiastica constitutae seu alicuius curiae ecclesiasticae munitis, eandem prorsus fidem adhiberi voluit, quae ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae; eisdem² post viginti annos, quoad indulgentiam plenariam et remissionem praedictam, minime valituris; et aliis³ in formam motus proprii in cameram apostolicam praedictam recepti et admissi: quas nos, omniaque et singula privilegia, exemptiones, praerogativas, indulta, indulgentias⁴, aliisque in eis contenta, praemissorum et aliorum intuitu, ex certa scientia, cum decreti, mandati, derogationis, aliisque clausulis, confirmavimus, approbavimus et innovavimus, prout in nostris in simili formam Brevis litteris plenius continetur⁵.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dilecta in Christo Iulia Columna nobis⁶ mulier Romana, terrena in caelestia, et transitoria in aeterna felici commercio commutare cupiens, postquam quamdam domum in dicta regione⁷ Campitelli eiusdem almae Urbis nostrae consistentem confraternitati Annunciationis B. Mariae Virginis in ec-

¹ Subintellige *continetur*. Porro hae secundae litterae Pauli III non sunt in *Bullario* (R. T.).

² Videtur legendum *aliis* pro *aliis* (R. T.).

³ Etiam laetae Pii IV litterae desunt (R. T.).

⁴ Videtur potius *nobilis* quam *nobis* leg. (R. T.).

⁵ Male edit. Maio. legit *religione* pro *regione* (R. T.).

Adhuc Bolla
Pii IV proso-
quitur.

clesia eiusdem B. Mariae Virginis super Minervam institutae¹, sub certis modo et forma ac inibi expressis conditionibus, donaverat et concesserat, eiusdem confraternitatis confratres domum huiusmodi virginibus neophytis et ad orthodoxam Iesu Christi fidem conversis, etiam sub nonnullis conditionibus ac modo et forma tunc specificatis, etiam donaverit et concesserit², prout in instrumentis seu scripturis desuper confectis latius dicitur contineri, et dictae virginis, seu earum aliqua, ut Iesu Christo Dei Filio earum sponso, qui est speciosus forma prae filiis hominum, magis placere, et Altissimo purius et sincerius famulari possent, in eadem domo unum monasterium virginum neophytarum Ordinis Praedicatorum sancti Dominici sub regula sancti Augustini construi facere, et sub eiusdem Annunciationis B. Mariae Virginis invocatione per nos erigi desiderant: nobis humiliter supplicari fecerunt³, ut huic honesto eorum⁴ desiderio satisfacere, aliasque in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos, attendentes praemissa omnia in praefati Pauli praedecessoris et nostrae intentionis executionem tendere, eoque firmiori robore et pleniori gratia gaudere ac frui debere quo maior et uberius fructus ex illis provenit, pium huiusmodi opus confovere, et eisdem virginibus in sancto eorum⁵ desiderio paterno affectu providere, ac eas spiritali gratiae favore prosequi volentes, ac dictae confraternitatis huiusmodi singulares personas a

¹ Male edit. Maio. legit *institutae* (R. T.).

² Videtur legendum *donaverint et concesserint*; ceterum adeo syntaxis turbata est ut illam reordinare prorsus impossibile (R. T.).

³ Nampe, ut videtur, primi exponentes, de quibus sup. § 2 (R. T.).

⁴ Vide annon potius *earum* sit legend. (R. T.).

⁵ Heic certe *earum* legendum (R. T.).

quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a lure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, necnon litterarum ipsius Pauli praedecessoris ac instrumentorum et scripturarum huiusmodi uberiores tenores praesentibus pro expressis habentes, eiusdem archiconfraternitatis confratribus, ut in eadem domo unum Ordinis praedicti monasterium cum ecclesia, campanilis¹, cymbalis, campanis, coemeterio, dormitorio, refectorio, claustro, hortis, hortaliis et officinis, aliisque necessariis, superioris dicti Ordinis vel cuiusvis alterius licentia minime requisita, constitui et aedificari facere libere et licite possint et valeant, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, indulgemus. Et, postquam convenienti clausura munitum fuerit, monasterium illud sub invocatione eiusdem Annunciationis Beatae Mariae Virginis (pro perpetuis usu et habitatione priorissae et monialium seu virginum neophytarum Ordinem praefatum profiteri volentium, ad electionem dilecti filii nostri Iohannis Michaëlis tituli S. Anastasiae sanctae Romanae Ecclesiae presbyteri cardinalis Saraceni nuncupati, moderni et pro tempore existentis societatis cathecumenorum et neophytorum et ad fidem Christi conversorum protectoris, perpetuo introducendarum et iuxta regularia dicti Ordinis instituta recipiendarum, quae inibi, sub regulari observantia et perpetua clausura, et sub cura, visitatione, correctione, administratione, superioritate, ac iurisdictione, tam in spiritualibus quam in temporalibus, eius-

¹ Legendum *campanili* (R. T.).

dem moderni et pro tempore existentis protectoris, Altissimo famulentur) perpetuo erigimus et institimus. Ac illi sic erecto pro eius dote omnia et singula bona, oblationes et eleemosynas, aliaque pia subsidia, per quoscunque christifideles elargienda et donanda, perpetuo applicamus et appropriamus; praefataque virgines, quae in dicta domo nunc existunt, et quae habitum monachalem suscipere possunt ac volunt, aliaque pro tempore in praedicto monasterio introducendas per protectorem praedictum, aut alium ab eo ad id suo arbitrio deputandum, velari, et habitum praedictum, sicut praemittitur, illis imponi posse volumus et concedimus. Dictumque monasterium, ac illius priorissam et moniales sen virgines, et illius personas, ac bona quaecumque, nunc et pro tempore existentia, ab omni cuiuscumque alterius iurisdictione, superioritate, curâ, correctione, visitatione, dominio, potestate, necnon a solutione quarumcumque decimarum, ac cuiuscumque subsidii, gabellae, et cuiusvis alterius ordinis¹, tam ordinarii quam extraordinarii, ex quacumque causâ, etiam per nos et successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes ac Sedem et cameram praefatam et quoscumque alios quomodolibet impositis et imponendis², eadem auctoritate penitus eximimus et liberamus; nobisque et eidem Sedi ac Ioanni Michaëli cardinali et pro tempore existenti protectori praefato immediate subiicimus; ipsumque Ioannem Michaëlem cardinalem, et pro tempore existentem domus cathedrae et neophytarum praedictarum protectorem, in eiusdem monasterii sic erecti protectorem eligimus et deputa-

¹ Forsan legendum *oneris* pro *ordinis* (R. T.).

² Legendum foret *impositorum et imponendorum vel impositi et imponendi* (R. T.).

mus; ubique, ut³, per se seu quemcumque catholicum antistitem, priorissam et moniales monasterii praefati benedicere et velare, ac quaecumque statuta, ordinationes et capitula felix regimen et prosperum statum monasterii et illius personarum huiusmodi concernentia, licita et honesta, ac sacris canonibus non contraria, condere, illaque, si opus fuerit, mutare, alterare, cassare, ac alia de novo edere, quae, postquam edita fuerint, dictâ auctoritate apostolica confirmata esse censeantur; ac eidem monasterio, ac illius priorissae et monialibus et virginibus, personisque pro tempore existentibus, quod omnibus et singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus praerogativis, facultatibus, concessionibus, indultis, indulgentiis et gratiis, aliisque, ceteris dieti Ordinis monasteriis quomodolibet in genere vel in specie ac communitative concessis, et quibus monasteria et loca ac personae huiusmodi utuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, potiri et gaudere poterunt quomodolibet in futurum, etiam atque principaliter, perinde ac si eidem monasterio ac illius personis originaliter concessa essent et concederentur³, uti, potiri et gaudere libere et licite possint et valeant, eidem auctoritate et tenore concedimus et indulgemus. Et insuper, de omnipotentis Dei misericordiâ et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, seu confitendi³ a iure temporibus propositum habentibus, qui monasterii praedicti ecclesiam in eiusdem Annunciationis, Conceptionis, Nativitatis, Purificationis, Assumptionis, aliisque

¹ Male edit. Main. legit *et pro ut* (R. T.).

² Ed. Main. legit *concedentur pro concederentur* (R. T.).

³ Deest vox *statutis* (R. T.).

eiusdem Beatæ Mariæ Virginis, necnon Nativitatis, Resurrectionis, Ascensionis eiusdem Salvatoris, et Omnium Sanctorum respective festivitatum ac Commemorationis Defunctorum diebus, a primis vespers usque ad occasum solis festivitatum et dierum huiusmodi, annis singulis in perpetuum visitaverint, et pro eiusdem monasterii fabricâ ac illius priorissae et monialium sustentatione et manutentione ac paramentis divino cultui necessariis manus adiutrices porrexerint, inibique pias ad Deum preces iuxta eorum devotionem effuderint, quoties id fecerint, toties plenariam peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus et elargimur. Praeterea eisdem christifidelibus, qui singulis quadragesimalibus diebus, usque ad octavam Resurrectionis eiusdem Domini, ecclesiam praedictam, etiam annis singulis in perpetuum, visitaverint, centum annos et totidem quadragenas de iniunctis eis poenitentis misericorditer in Domino relaxamus. Utque ipsi christifideles huiusmodi indulgentiarum facilius participes effici possint, eisdem christifidelibus, ut aliquos¹ presbyteros seculares, aut quorumvis² Ordinum regulares, qui, confessionibus diligenter auditis, ipsos et eorum quemlibet ab omnibus et singulis eorum peccatis criminibus, excessibus et delictis, etiam in singulis casibus etiam Sedi Apostolicae reservatis (non tamen contentis in litteris in die Coenae Domini legi consuetis) absolvere, et eis pro praemissis poenitentiam salutarem iniungere, necnon vota quaecumque per eos emissa (ultramarino, visitationis liminum beatorum Apostolorum

¹ Forsan *quosvis* pro *aliquos*; ceterum subintellige *ex approbatis* (R. T.).

² Ed. Main. legit *quorumvis* pro *quorumvis* (R. T.).

Petri et Pauli, ac S. Iacobi in Compostella, necnon religionis et castitatis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare possint, facultatem concedimus. Et indulgentias huiusmodi, necnon praesentes litteras, sub quibuscumque revocationibus, suspensionibus, derogationibus similium vel dissimilium indulgentiarum per nos et Sedem Apostolicam, etiam in favorem basilicae Principis Apostolorum, ac hospitalis S. Spiritus in Saxia de Urbe, aut expeditionis contra infideles, vel alias quomodolibet, et sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, pro tempore factis et concessis, nullatenus comprehensas; sed semper ab illis exceptas, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum statum restitutas et de novo concessas esse et censi, et eisdem christifidelibus suffragari debere decernimus¹. Indulgentias quoque iubilaei, et remissionem peccatorum, sicut praemittitur, per dictum Paulum praedecessorem concessas, quas post viginti annos valere minime voluit, ad alios viginti annos prorogamus et extendimus, et, quatenus opus sit, de novo concedimus. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxvi ianuarii MDLXII, pontificatus nostri anno III.

§ 4. Nihilominus², inter praefatum Benedictum cardinalem protectorem ex una, et dilectum pariter filium nostrum in dictâ Urbe vicarium in spiritualibus generalem (praefatas Pii IV praedecessoris et in eis relatas litteras, quoad

¹ Ed. Main. legit *decernimur pro decernimus* (R. T.).

² Prosequitur syntaxis iam incepta in § 1 per vocem *licet* (R. T.).

privilegia et exemptiones domui seu
monasterio commendae de
S. Basilii in regione Montium eiusdem
Urbis praefatae, ubi erectum et insti-
tutum fuerat, ad ecclesiam et vetusta
aedificia praeceptoriae seu commendae
S. Basilii in regione Montium eiusdem
Urbis consistentia hospitalis S. Ioan-
nis Hierosolymitani, in ecclesia et ae-
dificiis huiusmodi unum monasterium
sub invocatione Beatae Mariae Annun-
ciatae Ordinis sancti Dominici perpetuo
erigendo, translatum extitit) exortae
fuerunt, in non modicum spiritualis
disciplinae et divini cultus in domo seu
hospitali ac monasterio praefatis detri-
mentum. Nos igitur, quibus totius gre-
gis dominici, sed potissimum omnium¹

quae perierant et de manu lupi rapa-
tae redemptae sunt, cura cordi est,
quique pro eisdem, ut, remotis quibus-
cumque diverticulis et impedimentis,
vocem sui pastoris audire, illiusque
caelesti pabulo recreari valeant, opem
et operam nostram sedulo adhibemus,
ut in domo seu hospitali ac monaste-
rio praedictis, quae circa illorum regi-
men et administrationem ac directio-
nem seu iurisdictionem a memoratis
Romanis Pontificibus praedecessoribus
nostris per praefatas litteras provide
sanctae fuerunt, suum in omnibus et
per omnia sortiantur effectum ac illaesa
et illibata persistant providere volentes,
motu proprio, non ad alicuius instan-
tiam, sed ex certa scientia meraque li-
beralitate¹ nostris, ac de apostolicae po-
testatis plenitudine, primodictas ac prae-
insertas Pii IV et in eis relatas, necnon
Pii V praedecessorum litteras huiusmodi,
et in eis contenta quaecumque, tenore
praesentium, confirmamus et approba-
mus, ac, quatenus opus sit, de novo
edimus.

§ 5. Decernentes praefatas Gregorii
praedecessoris, aliasque desuper forsitan
emanatas constitutiones et ordinationes
apostolicas, si quae sint, quas hic pro
expressis et insertis haberi volumus,
quoad impediendum liberum exercitium
iurisdictionis tam spiritualis quam tem-
poralis in domo seu hospitali ac mo-
nasterio praedictis, dicto Benedicto car-
dinali et pro tempore existenti domus
seu hospitalis ac monasterii huiusmodi
protectori per easdem Pii IV praedeces-
soris et in eis relatas litteras conces-
sum, et quominus Benedictus cardinalis
et pro tempore existentes protectores
praedicti exemptionibus sibi per easdem
attributis libere uti, frui, potiri et gau-

¹ Nescio an de solito legendum sit delibera-
tione pro liberalitate (n. t.).

Clausula.

dere possint et debeant, nequaquam lo-
cum habere seu obtinere posse; sed
eundem Benedictum cardinalem, et pro
tempore domus seu hospitalis ac mo-
nasterii huiusmodi protectores, privile-
giis, exemptionibus, praerogativis, aliis-
que, sibi per praefatas Pii IV praede-
cessoris et in eis enarratas litteras
huiusmodi concessis, libere et licite uti,
frui, potiri et gaudere debere in omni-
bus et per omnia perinde ac si Grego-
rii XV praedecessoris constitutio ac
resolutiones et decreta praefata quosd
hoc non emanassent; sique in prae-
missis per quoscumque iudices ordina-
rios et delegatos, etiam causarum pa-
latii apostolici auditores, ac eiusdem
S. R. E. cardinales, etiam de latere
legatos, iudicari et definiri debere, ac
irritum et inane si secus super his a
quoquam, quavis auctoritate, scienter vel
ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contrariorum.

§ 6. Non obstantibus praefata Grego-
rii XV praedecessoris aliisque constitu-
tionibus et ordinationibus apostolicis, ac
resolutionibus et decreto praedictis, nec-
non, quatenus opus sit, quibusvis etiam
iuramento, confirmatione apostolica, vel
quavis firmitate alia roboratis, statutis
et consuetudinibus, privilegiis quoque,
indultis et litteris apostolicis in contra-
rium praemissorum quomodolibet con-
cessis, confirmatis et innovatis; quibus
omnibus et singulis, etiamsi pro illorum
sufficienti derogatione de illis eorumque
totis tenoribus specialis, specifica et in-
dividua, et de verbo ad verbum, non
autem per clausulas generales idem im-
portantes, mentio seu quaevis alia ex-
pressio habenda aut aliqua alia exquisita
forma ad hoc servanda foret, tenores
huiusmodi, ac si de verbo ad verbum,
nihil penitus omisso et forma in illis
tradita observata, exprimerentur et inse-
rerentur, praesentibus pro plene et suf-

ficienter expressis et insertis habentes,
illis aliis in suo robore permanentis,
latissime et plenissime ac specialiter et
expresse derogamus; ceterisque contra-
riis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-
rem, sub annulo Piscatoris, die vi martii
MDCLXIII, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 6 martii 1663, pontif. anno viii.

CDXXX.

Plenipotencia reverendo patri domino
Rasponio ad tractandum et concluden-
dum cum ministris regis christianis-
simi et aliorum principum catholico-
rum, ipsoque rege, occasione carus
inter familiam oratoris dicti regis et
custodias militum cursorum die xx au-
gusti MDCLXII in Urbe sequuti, ac de
postulatis super vallibus Comacini et
ducatu Castrensi¹.

Dilecto filio magistro Caesari Rasponio,
in utraque signaturâ nostrâ referendario,
Alexander Papa VII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Quales animi nostri sensus fue-
rint, audito detestabili casu, qui xiii
kalendas septembris praecedentis anni
MDCLXII accidit, inter familiam nobilis viri,
apud nos et Sedem Apostolicam oratoris
pro carissimo in Christo filio nostro Lu-
dovico Francorum rege christianissimo,
et custodias cursorum militum in Urbe
existentium, quidve pro facinoris atro-
citate, etiam iustitia mediante, vindicanda
tunc iusserimus, reque ipsâ exequutum
sit, aliis nostris litteris plene significa-
vimus², ipsaque Urbs omnium nationum
mater et alitrix locuples testis existit.
Qualia itidem fuerint studia nostra pro

Prooemium.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Litterae huiusmodi desunt (n. t.).

in illis inde exortis, regiae dignitatis, ipsorum paternae dilectione competendis, penitusque sedandis, non solum cordium secretis Deo, sed universis etiam christianis fidelibus et principibus catholicis, praecipue Ecclesiae filiis, contestata fide notandum sunt. Quae maiori in dies fervore prosecuentes ut gregem nostrae custodire commissum in summa rerum tranquillitate servatum Datori verae pacis, qui usque in finem dilexit nos, illaesium cum foepore gratiae fideliter restituamus, libenter accepimus desuper acta Parisiis per dilectos filios principum catholicorum ministros gratia publicam quietem conservandi, ut omni formidine in christiana republica prorsus sublata, vera pax floreat, nostraque tempora felici animarum concordia et tranquillitate fruuntur, eorum zelum ac pietatem in hoc commendantes. Visaque propterea subscriptione ab eisdem facta, qua in se ipsos curam susceperunt, quod hic etiam convenienter satisfaciat postulatis super vallibus Comacii et ducatu Castrensi, quodque nos, qui aequum et iustum semper amavimus, faciles erimus in his concedendis, quae iustitia suadebit, ac rectae conscientiae norma permittet:

Plenipotentia
conceditur ut in
rubrica.

§ 2. Ideo, summopere cupientes omnia et singula pro communi bono ac stabili omnium quiete componi, et efficaci carissimi filii nostri regis christianissimi interpositione¹, quam, ut par est, magni facimus, quantum in Domino possumus, satisfacere volentes, motu proprio, ex certa scientia et matura deliberatione, deque apostolicae potestatis plenitudine, te, de cuius fide, prudentia et in rebus agendis dexteritate plurimum in Domino confidimus, super praemissis, et quibuscunque aliis ad casum praefatum quomodolibet et qualitercumque spectan-

tibus eorumque occasione proponendis, tractandis, debitoque fine, ut praemisimus, concludendis, in nostrum et Sedis Apostolicae plenipotentiarum nominamus et deputamus, ac ut nostro dictaeque Sedis nomine cum praefatis regis christianissimi ac principum catholicorum ministris, ipsoque rege, et aliis quibuscunque, de praemissis omnibus et singulis agere, eademque tractare et concludere, ac perpetuam et inviolabilem conclusorum observationem ex nostra dictaeque Sedis parte spondere et polliceri, omniaque pariter et singula de et super praemissis facere, perficere et absolvere, etiamsi talia forent, quae specialem et individuum mentionem requirerent, nihil omnino excipiendo;

§ 3. Nosque et Sedem praedictam ad illa adimplenda et firmiter¹ observanda omni meliori et validiori modo obligare, desuperque omnes scripturas necessarias et quomodolibet opportunas conficere, et confici facere et subscribere, libere ac licite possis et valeas, plenam et amplam facultatem, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

Clausula.

§ 4. Decernentes validum, firmum et efficax fore quidquid praesentium huiusmodi vigore tu egeris, tractaveris, conveneris, concluderis et subscripseris; id omne ratum et gratum habentes; nosque et Sedem praefatam ad perpetuam illius observationem teneri, non secus ac si a nobismet ipsis personaliter actum, tractatum, pollicitum, conclusum et subscriptum fuisset; sicque et non aliter in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, nosque ipsos et successores nostros, ac Sedem praedictam, et quos-

¹ Potius lege interpositioni (R. T.).

¹ Ed. Main. legit formiter pro firmiter (R. T.).

cumque alios quavis potestate fungentes nunc et pro tempore existentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis derogat.

§ 5. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXIII martii MDCLXIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 23 martii 1663, pontif. anno VIII.

CDXXXI.

Ut tres conventus custodiae SS. Trinitatis in provincia maiori Turoniae Ordinis Minorum sancti Francisci uniri possint provinciae viciniori aut commodiori reformatum seu recollectorum, etc.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Militantis Ecclesiae regimini per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam nullo licet meritorum nostrorum suffragio praepositi, felici religiosorum virorum, vota sua Deo reddere ingiter satagentium, regimini et quieti libenter consulimus, sicut in Domino conspicimus salubriter expedire.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii Theophilus Carrier custos, ac omnes fratres tam superiores quam inferiores custodiae SS. Trinitatis fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci Recollectorum nuncupatorum,

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

et praesertim Ioannes Baptista Baudin, eorum specialis hac in parte procurator, quod, pro reformatione provinciae maioris Turoniae fratrum Minorum dicti Ordinis (vigore quarundam felicitis recordationis Urbani Papae VIII praedecessoris nostri in simili forma Brevis litterarum die xxx augusti MDCXLII, ac die xxii ianuarii et die xxii aprilis MDCXLIII, necnon ii martii MDCXLIV respective expeditarum) dicta custodia (iuxta quasdam recolendae memoriae Clementis Papae VIII praedecessoris pariter nostri litteras) in capitulo provinciali eiusdem provinciae, die xxix augusti MDCXLIII Rhedonis celebrato, per venerabilem fratrem Henricum tunc episcopum Rhedonensem, apostolicum hac in re commissarium, erecta et confirmata fuit, illique sex conventus, videlicet Rhedonensis, Venetensis, Corizopitensis, Vastinensis, Lucastrensis et Castrireginatensis assignati fuerunt. Verum fratres dictae provinciae Turoniae sic erectam et confirmatam auctoritate apostolica custodiam huiusmodi, imo et ab ipsis receptam, laudatam et approbatam sub propriis chirographis, statim in cunabulis opprimere et destruere attentarunt, obliti obedientiae et reverentiae Sedis Apostolicae, quam voverunt, ac propriae fidei, quam in scriptis solemniter dederant. Siquidem conventus Venetensem et Corizopitensem fratribus reformatis tradere noluerunt, eosque a conventu Rhedonensi manu violenta, baculis, armis et aliis instrumentis, cum effusione sanguinis et periculo vitae multorum religiosorum, eiecerunt, necnon ab aliis tribus conventibus iamdudum eiecissent nisi a carissimo in Christo filio nostro Ludovico Francorum rege christianissimo, ac a dominis et civibus urbium, in quibus ipsi conventus constructi sunt,

¹ Aptius legeretur Sedi pro Sedis (R. T.).

impedit et repulsi fuissent. Et, licet sub excommunicationis poenā iussi fuerint usurpatos conventus reformati restituere, non solum minime obtemperarunt, sed etiam ab illo tempore non cessarunt novis, continuis et inauditis iniuriis ipsos reformatos impetere, ut eos penitus extirparent, timentes ne incepta reformatio latius in provincia excresceret, eamque tandem in perfectum regularis observantiae statum reduceret.

Motiva.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, nulla iam speraretur sub fratribus reformatis intentam ab ipsis reformationem in dictam provinciam introducendi, imo nec pacifice in tribus conventibus, qui eis supersunt, vivendi, nisi ab illis relaxatis fratribus omnino separentur, tum propter exiguitatem ipsorum, tum propter penuriam locorum et iniuriam temporum: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt ut sibi de medio opportuno regulam suam ad litteram observandi, iuxta praescriptum praefatarum Clementis praedecessoris litterarum quibus omnes et singuli subscripserunt, providere, et quia soli fratres recollecti in Gallia sub eisdem Clementis praedecessoris litteris regulam servant, ipsis exponentibus ut cum dictis tribus eorum conventibus viciniore aut commodiori provinciae recollectorum seu reformatorum in Gallia, servato tamen iure uniuscuiusque, uniri et incorporari possint permittere, ac plenam potestatem commissario generali visitatori praefatae provinciae hanc unionem perficiendi concedere de benignitate apostolicā dignemur.

Confirmat ut in rubrica.

§ 3. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasti-

cis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, ac audito per eosdem cardinales et consentiente dilecto filio ministro generali Ordinis praefati, ut memorati tres conventus, nimirum Vastinensis, Inicastrensis et Castrireginaldensis, necnon et fratres in ipsis degentes, uniri et incorporari possint provinciae viciniore et commodiori reformatorum seu recollectorum, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, concedimus et indulgemus. Ac huius unionis et incorporationis peragendae facultatem dilecto filio commissario generali visitatori ipsius provinciae, auctoritate et tenore praefatis, tribuimus.

Decretum irritans.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariariorum.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis ac provinciae et conventuum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, pri-

vilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliās in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v aprilis MDCLXIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 5 aprilis 1663, pontif. anno VIII.

CDXXXII.

Impositio subsidii scutorum tercentorum millium monetae super bonis undecim congregationum regularium pro sanctae Sedis Apostolicae necessitatibus¹.

Alexander episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Motiva huius Constitutionis.

Cum inter ceteras summorum Pontificum curas, quae animus² intime angunt, quietis subditorum securitas sit; ex quo nos ad hanc S. Sedem supremo Dei beneficio conscendimus, praecipuum nobis studium fuit, ut, qui in nostrā sunt ditione, immunes a quolibet aestu timoris eā tranquillitate fruerentur, quae pretio nullo satis compensatur; satius insuper arbitrati in nos effundere gravissimas sollicitudines, ut leviori pondere itidem³ premerentur. Verum cum perturbationum vapores as-

¹ Constitutio haec in edit. Main. reperitur cum numero CCCLXXXVI sub initio anni pontificatus VIII relata; at vero nos eam hic transtulimus propter rationes quas explicabimus infra in fine ipsius, pag. 154 b, nota 1 (R. T.).

² Deesse videtur vox nostrum (R. T.).

³ Ed. Cherub. habet idem pro itidem (R. T.).

surgere conspiciantur, ex quibus caeli huius serenitas, feliciter quidem sed maximis impensis lucusque servata, posset obnubilari: idcirco nobis est evigilandum ne in nubem densati difficillime dissolvantur, cum adhuc dispersi non ardue possent¹ dissipari. Ea tamen est rerum humanarum conditio ut ingenti nonnisi pecuniarum subsidio tranquillitas ematur. Propterea pervium iter et emergentibus periculis familiare nobis est ineundum, et dum vigiles elahoramus pro subditorum securitate, ipsi quoque curas nostras urgentes minuere pecuniis elargitis minime graventur. Quod ut adhuc promptius et illo quo potest minori incommodo praestare valeant, remedia desuper adhibemus opportuna.

§ 1. Motu igitur nostro proprio, non ad alicuius instantiam, sed ex scientiā merāque deliberatione nostris, ac de apostolicae potestatis plenitudine, indicimus atque imponimus, hac unā solā vice dumtaxat, subsidium tercentorum millium scutorum monetae romanae super omnibus bonis, proprietatibus, fructibus, redditibus, decimis, censibus et aliis iuribus congregationum Cassinensis, aliās S. Iustinae de Padua, Lateranensis, Montis Oliveti, Camaldulensis, etiam quoad eremitas Camaldulenses et Montis Coronae, Carthusiensis, S. Salvatoris, Vallis Umbrosae, Silvestrinae, S. Georgii in Alga, Caelestinorum, Cisterciensis Lombardiae ac Tusciae, et S. Hieronymi, earumque monasteriorum, prioratuum, praepositarum, beneficiorum et officiorum, cum curā et sine curā, necnon mensarum, membrorum, grangiarum et locorum omnium illis annexorum ubicumque existentium, per ipsarum congregationum superiores, abbates, priores, praepositos, con-

Indicit subelidiam trecentorum millium scutorum.

¹ Aptius lege possint (R. T.).

ventus, capitula et personas, iuxta solitam taxam inter ipsos faciendam, thesaurario nostro generali Romae, illorum periculis et impensis, et aliis, quemadmodum inter dilectum filium nostrum Flavium tituli S. Mariae de Populo nuncupatum presbyterum cardinalem Chisium nuncupatum, procamerarium nostrum (quem ad hoc commissarium et procuratorem nostrum cum omnibus et quibuscumque privilegiis, iurisdictionibus et iuribus, quae omnes alii antehac commissarii et procuratores huiusmodi habuerint, quibusque¹ uti et gaudere potuerunt, constituimus) et illos sive illorum procuratores convenerunt², integre persolvendum. Decernentes eos omnes ad praestationem et solutionem subsidii praedicti, secundum taxam huiusmodi faciendas, esse efficaciter obligatos, etiamsi bona, proprietates, fructus, et omnia alia supradicta, quarta, decimis, subsidiis, et aliis multis maximisque oneribus sint gravata.

§ 2. Et proinde considerantes dictam summam nullâ ratione congeri, nec congestam debito tempore numerari posse, nisi de rebus et proprietatibus praedictarum congregationum et ipsorum locorum aliqua distraherentur, proindeque³, de similis potestatis plenitudine, statuimus ut singuli superiores praedicti ratam subsidii huiusmodi sibi contingentem per sua quisque monasteria, prioratus, praepositoras, beneficia, officia, membra, grangias, annexa, conventus et loca distribuunt et assignent, et distributam et assignatam ab abbatibus, prioribus, praepositis monasteriis, conventibus, locis et personis, etiam per subtractionem rerum et pro-

ventuum, et alias uti viderint expedire, omni et quacumque exceptione sublata, vel impedimento cessante, exigant.

§ 3. Sed quia de universis dictarum congregationum et locorum suorum proventibus supradicta summa vix posset congregari; nos, de dictorum superiorum fide et probitate confisi, plenam, liberam et absolutam facultatem, mandatum et potestatem tribuimus singulis congregationibus, et pro eis suis superioribus, ut, nullius requisito consensu, ac etiam invitis et reclamantibus particularibus abbatibus, prioribus, praepositis, conventibus et personis, etiam unitorum monasteriorum et locorum, possint et valeant de omni et quacumque proprietate et dominio temporali cuiuscumque congregationis, et eius monasteriorum, prioratum, praepositurarum, beneficiorum, officiorum, mensarum, membrorum, grangiarum, annexorum, conventuum, et locorum praedictorum ubicumque existentium (etiam praeviis perpetuis suppressionibus et extinctionibus beneficiorum et officiorum ac grangiarum huiusmodi, consultâ tamen prius Sede Apostolicâ quoad suppressionem et extinctionem praedictas tantum, itaut, illis secutis, ipsorum bona et proprietates monasteriis, a quibus illa dependent, applicata et appropriata remaneant) bona, census, feuda, loca montium, canones, livellos et alia cuiuscumque qualitatis et naturae iura (pro confectione quantitatis quae ad complementum supradictae summae tercentorum millium scutorum necessaria erit dumtaxat, ac, si taxam quamlibet ex congregationibus praedictis tangentem excedant, dummodo pretium pro excessu huiusmodi unico contextu in emptionem aliorum bonorum stabilium ad favorem eiusdem monasterii, uti bona vendita existebant,

Etiam datas facultates alienandi, etc.

Superioribus data facultas distribuendi ratas et exigendi.

¹ Edit. Main. legit *quibuscumque* (A. T.).

² Aplius ed. Cherub. legit *convenietur* (R. T.).

³ Vox *proindeque* redundat, nam praecessit iam in princ. § *Et proinde*; vel aliter leg. (R. T.).

convertatur, seu pecuniâ excessum huiusmodi concernentes apud montem pietatis, seu penes aedes publicas deponantur, inde non extrahendae nisi ad effectum illas reinvestiendi modo et formâ praemissis), tam coniunctim quam divisim possessa (etiamsi praecisis et singularibus obligationibus et oneribus, iuxta voluntatem eorum qui bona et alia supradicta quomodolibet dederunt, concesserunt et elargiti sunt, sint obnoxia et subiecta), repraesentatâ etiam pecuniâ, necnon etiam anticipatis solutionibus, locare, sive in emphyteusim, sive aliâs ad unam, duas vel plures generationes seu nominationes seu etiam in perpetuum concedere, sive cum aliis permutare, ac etiam libere, vel cum pacto redimendi, et etiam de bonis et rebus unius sive plurium monasteriorum et locorum, et eiusdem civitatis vel provinciae, etiamsi castra, iurisdictiones et alia¹ huiusmodi minus utilia existant, prout superioribus cuiuscumque congregationis magis expediens videbitur, sive ad praesens, sive quocumque temporis intervallo (pro extinctione censuum pro solutione praedictae summae per eos respective contractorum, itaut singulo casu huiusmodi venditio et pretii conversio in extinctionem censuum huiusmodi seu partis eorum unico contextu fiat, seu saltem pecuniae ex venditionibus praedictis redigendae apud montem pietatis, seu aedes publicas, ut supra, deponantur, inde non extrahendae, nisi pro extinctione censuum seu partis eorum huiusmodi), vendere, ac quocumque alio modo et titulo alienare; et praeterea omnia et quaecumque bona feudalia, emphyteutica, vel aliâs censibus, canonibus, pensionibus, recognitionibus

erga se obnoxia, pretio liberare, extinguere et affrancare; necnon super bonis praedictis census annuos pro ratâ singulas congregationes praedictas tangente perpetuos et redimibiles (servatâ tamen formâ constitutionis felicis recordationis Pii Papae V praedecessoris nostri super creandis censibus editae) creare et imponere; necnon unum, vel plura monasteria, sive perpetuo, vel ad tempus, prout superioribus praedictis magis placuerit et expedire videbitur, suppressere et claudere; necnon eadem monasteria, secutâ integrâ solutione ratae ad quamlibet ex dictis congregationibus quomodolibet spectantis, denuo, prout eisdem superioribus videbitur et placuerit, nullâ nostrâ et successorum nostrorum et Sedis Apostolicae et cuiusvis alterius licentiâ requisitâ, de novo aperire, et in eis, prout antea, religiosi Ordinis et congregationis, cuius monasterium seu monasteria existunt, degere libere et licite valeant;

§ 4. Necnon monasteria, prioratus, praepositoras, beneficia, officia, mensas, membra, grangias, annexa, conventus, et loca praedicta, a quibuscumque obligationibus, oneribus, fideicommissis et caducitatibus, devolutionibus, substitutionibus, etiam ad favorem aliorum piorum locorum, quibus (occasione bonorum, censuum, proprietatum, iurium, aliorumque et quorumcumque per eos vigore praesentium concedendorum, vendendorum, alienandorum, permutandorum et de quibus aliâs quomodolibet in vim facultatis et auctoritatis eis per easdem praesentes nostras attributae quomodolibet disponent) quibus¹ etiam quomodolibet, et ex quacumque causâ, etiam per viam testamentorum, codicillorum, legatorum ad pias causas, do-

Constitutio- nem Pii V ser- vari vult.

Item oneribus gravandi mo- nasteria, etc.

¹ Ed. Main. legit *alias* pro *alia* (R. T.).

¹ Vox *quibus* redundare videtur, nam praecessit iam ante parenthesim (A. T.).

nationum inter vivos, seu quarumcumque aliarum elargitionum, sunt quomodolibet obnoxia et subiecta, penitus et omnino absolvere, eximere et liberare (ita tamen quoad¹ obligationes et onera in alia bona et proprietates eiusdem congregationis transferre omnino debeant, et bona et proprietates, in quae obligationes et onera huiusmodi translata fuerint, eisdem perpetuo subiecta et obnoxia remaneant);

Aliaque necessaria peragendi.

§ 5. Conditiones et pacta super his (cum cautionibus, vinculis, obligationibus et alias² res universas et singulas cuiuscumque congregationis pro ea parte sibi et auis locis contingente complectentibus, necnon clausulis et decretis requisitis et opportunis) inire; contractus, instrumenta, ceteraque necessaria facere, et has concessionem, venditiones, permutationes, liberationes, affrancationes, suppressiones, creationes et impositiones, unam videlicet vel plures, etiam ad effectum creationis, vel extinctionis, seu venditionis, vel recuperationis aliarum huiusmodi rerum invicem, ac simul³, vel pluries facere, et quoties eis placuerit variare (consultā tamen prius Sede Apostolica quoad variationes huiusmodi tantum), etiam sine processu in formā si in evidentem, aut alias, formando et habendo, aut consensu vel auctoritate generalis capituli requirendo, et pro dictorum omnium effectu, per se, vel alium, seu alios, singulos abbates, praepositos, priores, conventus et personas, etiam monasteriorum, locorum unitorum, tam coniunctim quam divisim, ad locationes, concessionem, permutationes, venditiones, alienationes, liberationes, extinctiones, affrancationes,

suppressiones et alia praedicta omnia etiam manu regia compellere; contradictores, impediētes vel reclamantes monasteria, prioratibus, praepositatibus, dignitatibus, admisionibus¹ et officiis, prout sibi videbitur, deponere, ad futura inhabiles efficere, excommunicationis, aliisque censuris et poenis innodare; interdictum ecclesiasticum apponere, auxiliumque brachii secularis invocare; ceteraque in praedictis et circa ea necessaria et opportuna facere et² exequi valeant, etiamsi talia contigerint, quae licentiam, facultatem, aut mandatum exigant magis speciale quam praesentibus est expressum.

§ 6. Verum, quia congregationum praedictarum procuratores, qui hic sunt, mandatum ad praedicta speciale non habent, quia etiam nonnullarum procuratores vel hinc abesse vel omnino non esse contingere potest, et praesens necessitas urget haec quamprimum faciendi: nos, defectum huiusmodi nostrā auctoritate supplere volentes, supradictis procuratoribus, etiam nomine illarum congregationum quarum procuratores hic desunt, et pro ea parte illos tangente dumtaxat, vocatis tamen in eorum loco aliquo vel aliquibus abbatibus, superioribus, aut aliis praesidentibus suorum locorum, qui hic sunt, tam coniunctim quam divisim, praedicta omnia et singula, usque ad praedictam summam etiam et pro cuiusque rata dumtaxat, faciendi, gerendi, exequendi et obligandi liberam et absolutam licentiam et auctoritatem tribuimus, eaque; si fiant, postquam facta³ fuerint, illud idem robur habere, ac universis et singulis, ad quos res pertinebit, perinde suffragari debere volumus, ac si

Procuratoribus generalibus mandatum.

¹ Potius lege quod pro quoad (R. T.).

² Legendum aliis vel aliis, (R. T.).

³ Forsan semel pro simul legendam (R. T.).

¹ Forsan legendum administrationibus (R. T.).

² Coniunct. et nos addimus (R. T.).

³ Male edit. Main. legit factae (R. T.).

in auis capitulis generalibus, ac aliis servatia omnibus, quae de iure, et iuxta statuta, consuetudines, privilegia et indulta aingularum congregationum praedictarum servari deberent, omnino servarentur¹, supplentes ex nunc praedictos et quoscumque alios iuris et facti defectus, si qui intervenerint in eisdem.

Via addita facienda.

§ 7. Volumusque praedicta omnia, necnon locationes, permutationes, venditiones, alienationes, liberationes, affrancationes, creationes, impositiones, suppressiones, et quaecumque alia quae praesentium auctoritate fient, perpetuo consistere, et quaecumque tam iuris quam facti et alio quantumvis substantiali defectu impugnari, sive contra eadem praemissa sic facta, gesta et executata per quoscumque aliquod iuris vel facti remedium impetrari, aut illo impetrato uti, ac eadem praemissa in ius vel controversiam reduci nullo unquam tempore posse, neque debere, sed quoscumque concernunt et concernent in futurum omni et quocumque effectu et commodo pacifice gaudere, singulasque super singulis locationibus aliisque omnibus et singulis praemissis litteras, seu earum confirmationes, et alias dispositiones singulas, illas petituris gratis ubique concedi, etiam in formā Brevis, et per secretariam nostram secretam expediri debere.

Exequutoris deputatio.

§ 8. Quocirca praedicto Flavio cardinali procamerario et commissario nostro plenam, liberam, omnimodam et absolutam potestatem, facultatem et auctoritatem tribuimus congregationes, superiores, abbates, priores, praepositos et alios praedictos tam coniunctim quam divisim ad integram praestationem et solutionem subsidii praedicti iuxta formam indictionis et impositionis huiusmodi faciendas etiam per edi-

¹ Potius legend. statuerentur vel simile (R. T.).

ctum locis publicis affligendum monendi et requirendi, cum illis eorumque procuratoribus conveniendi, deque modis et cautionibus solutionis praedictae, et aliis hoc negotium concernentibus, paciscendi, obligationes, promissiones et fideiussiones exigendi, et vicissim praestandi, contractus super his necessarios etiam nostro et camerae praedictae nomine stipulandi et celebrandi, et secundum alia, necnon per praesentes subsidium ipsum procurandi, contumaces, non respondentes, aut deficientes conventus et congregationes interdicto ecclesiastico supponendi, et singulares personas excommunicationis sententiā ferendi, proprietates, res, fructus et alia bona ipsorum etiam manu regia apprehendendi, et usque ad condignam satisfactionem retinendi, redeuntes et obediētes absolvendi, super irregularitate propterea contractā dispensandi, et ad pristinum statum restituendi, vires suas, sive totas, sive in parte, alii vel aliis idoneis, citra absolutionem, dispensationem et restitutionem, delegandi, ceteraque in predictis et circa ea necessaria et opportuna faciendi et exequendi, etiamsi talia forent quae mandatum exigent magis speciale quam praesentibus sit expressum.

§ 9. Decernentes easdem praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicumque in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet pretendentes, cuiusvis status, gradus, ordinis, conditionis, dignitatis, aut alias speciali et individua mentione digni existant, illis non consenserint, aut ad ea vocati, citati et auditi, seu causae, propter quas praesentes emanarunt, verificate et iustificate non fuerint, vel ex alia quacumque quantumvis iustā, legitimā, piā et privilegiatā causā, colore, praetextu, et

Decretum irritum.

capite etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, seu interesse habentium consensus, aliove quolibet quantumvis magno ac formali et substantiali necessariamque expressionem requirente defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illa quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari vel intentari, aut impetrato, vel etiam motu pari ac de apostolicae potestatis praedictae plenitudine concessio vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, neque easdem praesentes, ac omnia et singula in eis contenta, super¹ quibusvis similium vel dissimilium iudiciorum impositionum facultatum, mandatorum, concessionum, indultorum et gratiarum revocationibus, limitationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus, etiam per nos et Romanos Pontifices successores nostros Sedemque Apostolicam, sub quibusvis verborum tenoribus et formis ac cum quibusvis clausulis et decretis quodcumque faciendis, unquam comprehendi, aut comprehensas censi, sed semper ab illis exceptas, et, quoties illae emanabunt, toties in primum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac etiam de novo, sub quacumque posteriori datâ per superiores congregationum huiusmodi pro tempore existentes eligendâ, concessas intelligi, semperque firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tem-

¹ Aptius lege sub pro super (R. T.).

pore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, et sic, et non aliâs, in praemissis omnibus et singulis censi, et ita per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos, etiam causarum curiae camerae apostolicae et palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos et Sedis Apostolicae nuncios, ac aliâs quomodolibet quavis auctoritate et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernimus. Et nihilominus omnium locorum Ordinariis, quos, sive singulos, universi et singuli superiores praedicti duxerint eligendos, per apostolica scripta motu pari mandamus, ut, quoties pro parte superiorum praedictorum, aut alicuius eorum, tam coniunctim quam divisim, fuerint requisiti, quique videlicet per se vel alium, easdem praesentes, ubi et quando opus fuerit, solemniter publicantes, ipsisque in praedictis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ illas et earum vigore faciendas distributiones, assignationes, locationes, concessionem, venditiones, liberationes, affrancationes, creationes, suppressiones, impositiones, exemptiones, absolutiones, et alia omnia praedicta, cum omnibus inde sequuturis, firmiter observari, ac singulos, quos illa concernunt et concernent in futurum...¹; non permittentes quemquam contra eas quomodolibet impediri, vel molestari; contradictores quoslibet per censuras ecclesiasticas et poe-

¹ Lectio defectiva ut patet (R. T.).

Contravenientes puniantur.

nas praedictas, ceteraque iuris et facti remedia, omni et quacumque appellatione remotâ, compescendo, invocato etiam supradicto auxilio brachii secularis.

Contrariis derogat.

§ 10. Non obstantibus praedictis, ac nostrâ et concellariae apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, ac legatis, testamentis, codicillis, donationibus, elargitionibus, ac aliis dispositionibus ex quacumque causâ, occasione, et tempore hactenus factis, conditis, emanatis, publicatis, executis, et observatis respective, etiam alienationes, immutationes, aut alias conditiones fieri specialiter et expresse prohibentibus, ac, in eventum alienationis, immutationis, sive non adimplementi obligationum et onerum in eis contentorum, aut alterius dispositionis, pia aut alia loca etiam plura ordine successivo ipso facto substituentibus, vel illa ad haeredes redire omnino volentibus, ac aliâs quomodolibet in contrarium conditis, ac quocumque vineulo firmatis¹, et aliis etiam ultimis voluntatibus in contrarium praedictorum quomodolibet disponentibus (quae, quoad praemissa, sufficienter, specialiter et expresse commutamus), ac piae memoriae Bonifacii Papae VIII de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, et Symmachi, Pauli II, et Pauli IV, aliorumque Romanorum Pontificum, etiam de rebus Ecclesiae non alienandis, ac nostris, quatenus in aliquo obstant, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibus et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac congregationum, monasteriorum, conventuum et Ordinum praedictorum, aliisque quibuslibet, etiam iuramento,

¹ Male edit. Main. legit. *firmatatis* (R. T.).

confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium quomodolibet concessis, aliisque omnibus et singulis, etiamsi aliquibus communiter aut divisim ab eadem sit Sede indultum quod ad praestationem vel solutionem aliquam minime teneantur, nec ad id ullatenus, aut nisi per capitula generalia, et causis in eis prius propositis matureque discussis, compelli, interdicti vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam de dicto indulto mentionem, et quibuslibet aliis privilegiis, exemptionibus, indulgentiis et litteris apostolicis, generalibus vel specialibus, quorumcumque tenoribus existant, per quae praesentibus non expressa vel omnino inserta earumdem praesentium et per ipsas attributae facultatis et auctoritatis effectus et executio impediri valeat quomodolibet vel differri, et de quibus eorumque totis tenoribus ac datis de verbo ad verbum habenda est¹ in nostris litteris mentio specialis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, causas, formas et occasiones praesentibus pro plene et suf-

¹ Aptius lege sit pro est (R. T.).

ficienter ac de verbo ad verbum insertis, expressis et servatis respective habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praedictorum effectum specialiter et expressae ac plenissime et amplissime derogamus, et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio
credi mandat.

§ 11. Quia vero difficile nimis esset easdem praesentes quocumque illis opus erit perferre, volumus¹ ut earum exemplis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis², et personae in dignitate ecclesiastica constitutae eiusque curiae sigillo obsignatis, eadem illa prorsus fides in iudicio et extra illud ubique locorum adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si essent exhibitae vel ostensae.

Sanctio po-
nalio.

§ 12. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrarum indicationis, impositionis, facultatis, mandati, potestatis, tributionis, concessionis, absolutionis, exemptionis, liberationis, alienationis, derogationis, commissionis et suppletionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Domini MDCLXIII, XVIII kalendas maii, pontificatus nostri anno VIII³.

Dat. die 14^a aprilis 1663⁴, pontif. anno VIII.

Anno a nativitate Domini nostri Iesu Christi MDCLXIII, indictione prima, die

¹ Particulam autem importune iniectionem delemus (R. T.).

² Vocem subscriptis nos addimus (R. T.).

³ Sed ab electione computandus est annus IX (R. T.).

⁴ Ad marg. ed. Main. legit 12 (R. T.).

⁵ Male ad marg. ed. Main. legit 1662 (R. T.).

vero XXIX mensis maii, pontificatus autem SS. in Christo Patris et Domini nostri D. Alexandri divina providentia Papae VII anno IX¹, praesentes litterae apostolicae affixae et publicatae fuerunt ad valvas basilicam Lateranensis et Principis Apostolorum de Urbe et Cancellariae Apostolicae per nos Petrum Paulum Desiderium et Gregorium Staggium praelibati SS. D. N. P. cursores.

LAURENTIUS BERTIGIONUS
mag. cursorum

CDXXXIII.

Breve beatificationis Petri de Arbues, canonici metropolitanae ecclesiae Caesaraugustanae, primi inquisitoris in regno Aragoniae².

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Fortissimos Christi athletas, qui venerunt de tribulatione magna, et laverunt stolas suas et dealbaverunt eas in sanguine Agni, quorum pretiosa in conspectu Domini morte religio defensa, cummulata fides, Ecclesia roborata est, sicut post agonem victores coronam iustitiae donat in caelis iustus iudex, ita devota convenit fidelium veneratione in terris honorari, ut, qui sunt ante thronum Dei et serviunt ei die ac nocte in templo eius, infirmitatem nostram sua intercessione iuvare dignentur. Quam in rem, pro pastoralis nostri munere quo Ecclesiae catholicae regimini divina dispositione praesidemus, propensis studiis incumbentes, flagrantia id ipsum catholicorum regum et aliorum christifidelium

¹ Ex hac publicatione quam sumimus ex edit. Cherub. evidenter confirmatur Bullam hanc pertinere ad annum 1663, ideoque huc fuisse transferendam (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brév.

Prooemium.

vota libenter exaudimus, prout, omnibus maturae discussionis trutinam perpensis, ad gloriam omnipotentis Dei, ad christianae religionis fideique catholicae robur et incrementum, sanctaeque Matris Ecclesiae exaltationem cognoscimus in Domino salubriter expedire.

Supplicatio
regis et inquisi-
torum Hispania-
rum.

§ 1. Cum itaque ad preces carissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici, ac dilectorum filiorum generalis inquisitoris et ministrorum omnium sanctae Inquisitionis Hispaniarum, ac deputatorum praesertim in regno Aragonum adversus haeticam pravitatem, necnon capituli metropolitanae ecclesiae, cleri, iuratorum et populi civitatis Caesaraugustanae, processus rite ac recte confecti fuerint super sanctitate vitae, virtutibus, martyrio, causa martyrii, prodigio quoque effervescentiae et multiplicationis sanguinis, aliisque miraculis a Deo patris intercessionem servi Dei Petri de Arbues alias magistri Epilae nuncupati, dum vixit, canonici praedictae metropolitanae ecclesiae Caesaraugustanae, et primi inquisitoris in dicto regno Aragoniae auctoritate apostolica deputati, qui, dum munus inquisitoris huiusmodi fideliter et summo cum fidei catholicae zelo exercebat, a nefariis quibusdam sicariis, iudaica perfidia infectis, in odium eiusdem catholicae fidei immaniter trucidatus, martyrii palman accepisse asserabatur; iidemque processus in congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum accuratissime discussi fuerint, factaque tandem eorum omnium, quae in causa gesta sunt, coram nobis plena et distincta relatione, praefata cardinalium congregatio, nobis annuentibus, censuerit quandocumque tuto deveniri posse ad solemnem canonizationem eiusdem servi Dei Petri Arbuesii, iuxta ri-

tum S. R. E. et sacrorum canonum dispositionem, attento quod agitur de martyre cum prodigio et miraculis mature discussis et formiter approbatis:

§ 2. Hinc est quod nos, pils memoratorum Philippi regis, inquisitorum, capituli, cleri, iuratorum et populi supplicationibus nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de praefatorum cardinalium consilio et unanimi assensu, indulgemus ut memoratus Dei servus Petrus Arbuesius in posterum Beati nominis nuncupetur, eiusque corpus et reliquiae venerationi fidelium (non tamen in processibus circumferenda) exponantur. Imagines quoque radiis seu splendoribus exornentur, atque de eo sub ritu duplici recitetur officium et missa celebretur de martyre non pontifice singulis annis, iuxta rubricas breviarii et missalis romani, die XVII septembris, qua spiritum creatori reddidit. Haec vero in locis dumtaxat infrascriptis, nempe in cathedrali ecclesia Caesaraugustana, ubi canonicus martyrii palmam consecutus est eiusque corpus requiescit, in ecclesiis generalis Inquisitionis Hispaniarum ac S. Martini Inquisitionis regni Aragoniae, ubi primus inquisitoris munus obivit, et a qua ex apostolica auctoritate munus idem accepit, necnon in matrice ecclesia oppidi de Epila, ubi natus est, et, quantum ad missas attinet, etiam a sacerdotibus confluentibus.

§ 3. Praeterea, praesenti tamen dumtaxat anno a datis hisce litteris inchoando, in supradictis ecclesiis solemnia beatificationis eiusdem cum officio et missa sub ritu duplici maiori, die ab Ordinario constituta et intra sex menses promulganda, celebrandi facimus facultatem. Romae vero in ecclesia S. Mariae Montis Serrati, nationis regni Aragonum, intra bimestre, postquam tamen in basilica Principis Apostolorum eadem so-

Beati nomine
nuncupandus.

Solemnia bea-
tificationis co-
lebranda.

lemnia celebrata fuerint, pariter celebrari permittimus.

Contrariis derogat.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac decretis super non cultu editis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis danda fides.

§ 5. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu secretarii praedictae congregationis cardinalium sacris ritibus praepositorum subscriptis, et sigillo praefecti eiusdem congregationis munitis, eadem prorsus fides ab omnibus et ubique tam in iudicio quam extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii aprilis MDCLXIII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 17 aprilis 1663, pontif. anno ix.

CDXXXIV.

Deputatio reverendi patris domini Rasponi in nuncium extraordinarium ad reges, respublicas et principes christianos quoscumque, ad quorum regna, dominia, ditiones et principatus ipsum declinare contigerit pro gerendis arduis negotiis S. Sedis Apostolicae¹.

Dilecto filio magistro Caesari Rasponio, in utraque signaturâ nostrâ referendario, ad reges, respublicas et principes christianos quoscumque nostro et Apostolicae Sedis nuncio,

Alexander Papa VII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium.

§ 1. Cum nos, pro gerendis arduis nostris et Sedis Apostolicae negotiis, de

¹ Ex Regest. in Secr. Brev.

aliquo viro, sapientiâ et meritis praestante, nostro et eiusdem Sedis nuncio extraordinario ad reges, respublicas et principes christianos quoscumque destinando mature deliberaremus, tu nobis occurristi, cui, ob spectatam multis rerum experimentis fidem, ac erga nos et dictam Sedem devotionem, singularemque dexteritatem, prudentiam et doctrinam, aliasque eximias animi dotes et virtutes, quibus te multipliciter insignitum esse novimus, hoc munus potissimum demandaremus.

§ 2. Motu itaque proprio, ac ex certa scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, te apud omnes et singulos reges, necnon respublicas et principes christianos quoscumque, ad quorum regna, dominia, ditiones et principatus te declinare contigerit, nostrum et Apostolicae Sedis praefatae nuncium extraordinarium, cum facultatibus ad id quovis modo necessariis et opportunis, ad nostrum et eiusdem Sedis beneplacitum, tenore praesentium, facimus, constituimus et deputamus. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

§ 3. Ceterum te in Domino hortamur ut munus iam dictum alacri animo suscipiens, illud ad Dei gloriam et S. R. E. exaltationem ac catholicae fidei propagationem sic gerere studeas, ut tu quidem de praeclaris gestis tuis non solum apud omnes commendationem et laudem in terris, sed in primis a bonorum operum retributore praemium in caelis consequi merearis, nos vero te votis ac de te expectationi nostris respondere laetemur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii aprilis MDCLXIII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. 22 aprilis 1663, pontif. anno ix.

Deputat ut in rubricâ.

Hortatio.

CDXXXV.

Confirmatio statutorum pro conventibus reformatis provinciae Turoniae Pictavensis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ reformatorum¹.

Alexander Papa VII.
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Militantis Ecclesiae regimini per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, praepositi, illa, quae pro felici prosperoque christifidelium, qui, abnegantes semetipsos, divinis obsequiis sese sub suavi religionis iugo manciparunt, regimine et gubernio provide constituta esse noscuntur, libenter, dum a nobis petitur, apostolici muniminis praesidio roboramus.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii minister provincialis et discreti provinciae Turoniae Pictavensis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ seu Reformatorum nuncupatorum, quod nonnulla statuta pro conventibus reformatis dictae provinciae, iam olim in capitulo generali et provinciali approbata, iuxta decretum dilecti filii ministri generalis dicti Ordinis, per fratres definitorii, necnon per antiquiores provinciae huiusmodi reformatos definitores, atque per omnes guardianos conventuum reformatorum in congregatione intermedia Bercozii habitâ die xxiii aprilis MDCLXII convocatos, in unum collecta fuerunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

Statuta reformatur.

i. In conventibus reformatis non debent eligi guardiani nec alii officiales, scilicet vicarii, lectores, magistri novitiorum ac iuvenum, quam illi, qui tunc temporis morantur in conventibus refor-

matas, et per biennium saltem proximo praecedens in eisdem laudabiliter et reformatate vixerint, et hoc sub poenâ nullitatis aliter faciendo.

ii. Nec in conventibus reformatis huiusmodi collocari debeant nisi reformati, et illi qui in victu et vestitu ceterisque omnibus secundum institutum reformatorum vivere velint et possint, et non aliter.

iii. Fratribus, petentibus licentiam mi-
grandi ad fratres reformatos, teneatur minister provincialis concedere, eosque serio exhortare ne levitate potius, aut animi inconstantia, quam pietate reformationem aggrediantur.

iv. Emissis votis in conventibus reformatis, non licebit deinceps ad alios conventus non reformatos convolare.

v. Qui ex Observantiâ ad strictiorem statum profectus fuerit, et per annum integrum laudabiliter vixerit in reformatione, remeare denuo non poterit ad alios conventus non reformatos, ut in eis moretur, absque licentiâ magistri generalis a toto definitorio provinciae petendâ.

vi. Non licebit in posterum fratribus strictioris observantiae dare operam literis in conventu Parisiensi, sed tantum in conventibus reformationis deputatis; ceteri vero fratres non recipiantur in studiis reformatorum nisi velint id genus vitae amplecti, et non poterunt deinceps ad non reformatos regredi nisi per annum in studio permanserint.

vii. Nullus a conventibus reformatorum amoveri valeat nisi ut fiat guardianus aut alius officarius in conventu et in eodem capitulo reformationi, si necesse sit, deputando.

viii. Crescente numero reformatorum, augeatur numerus conventuum, quos mi-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

¹ Male ed. Main. legit poterit, et (R. T.).

nister provincialis et definitores in capitulo provinciali reformationi aptos assignare tenebuntur.

ix. Quantum ad novitiorum receptionem et educationem et professionem, servabuntur statuta provinciae, excepto quod, si ante professionem novitius exierit, reddentur ei, et si voluerit, omnia suppellectilia, etiam habitus.

x. Inhibitum est ne continuentur guardiani ultra triennium, iuxta constitutiones apostolicas et statuta generalia.

xi. Definitores actuales non fieri poterunt guardiani durante sui definitoriatus tempore, neque eligi in superiores vel praesides alicuius conventus ultra tres menses.

xii. Definitorium non poterit assumere religiosos reformatos, illosque instituere in monialium confessarios, qui sint ad minus quādragenarii, quibus socii reformati assignabuntur; qui quidem confessarii ultra triennium non continuabuntur, expletoque triennio revertentur ad reformatos conventus, in eisque guardiani fieri poterunt.

xiii. In hac provinciā unus ad minus sit semper definitor ex conventibus strictioris observantiae.

xiv. In capitulis et congregationibus instituantur magistri novitiorum et juvenum, qui sint viri graves, probi, devoti, vitae spiritualis et exercitiorum Ordinis periti; lectores autem eligantur peritiores et religiosiores.

(Sequuntur subscriptiones patrum vocalium capituli provincialis provinciae Turoniae).

Confirmat
statuta.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti exponentes praeserta statuta, pro firmiori illorum subsistentiā et observatione, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volen-

1 Videtur leg. qui non, vel nisi, pro qui (R. T.).

tes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui acta capitularia seu statuta memoratae provinciae ad praeinsertum tenorem expressa viderunt, consilio, eadem auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, eisque apostolicae auctoritatis robur adiicimus, et iuxta illorum dispositionem in posterum servari mandamus et praecipimus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praefatorum Ordinis ac provinciae et conventuum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet con-

Decretum irritans.

Derogatio contrariorum.

cessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii aprilis MDCLXIII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 23 aprilis 1663, pontif. anno ix.

CDXXXVI.

Liberatio plateae de Rotunda Urbis a dominio capituli et canonicorum ecclesiae S. Mariae in Rotunda dictae Urbis, excepto loco pro collocandis tabernis mercatorii designato, cum confirmatione privilegiorum dictis capitulo et canonicis per Romanos Pontifices, praesertim Sixtum V et Urbanum VIII, concessorum et approbatorum.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Sixtus V priores litterae.

§ 1. Dudum per felicis recordationis Sixtum Papam V praedecessorem nostrum accepto, quod, etsi archipresbyter et capitulum ecclesiae B. Mariae Rotundae de Urbe ab immemorabili tempore fuissent et essent domini et patroni totius plateae S. Mariae Rotundae nuncupatae ante praedictam ecclesiam existentis, et in pacifica possessione eatenus fuissent tenendi bancos, et illos locandi, ac pretium inde proveniens percipiendi, unde nemini nec iudici nec magistratui aut superiori licuisset nec liceret archipresbyterum et capitulum praedictos in ipsa

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

eorum possessione, minusque eorum locatarios, quominus banchis ex platea praedictis uti possent, molestare, aut ab ipsis locatariis praetextu dictae plateae aliquid exigere, petere, vel recipere; imo soliti essent, tam in dicta platea, quam extra et prope eam in viis publicis ab illa ad quinque cannas vel circiter distantibus, fructus, herbas, panem, pisces et alia tam comestibilia quam incomestibilia vendere volentibus, licentiam desuper concedere; ac quoscumque, qui pro electione luti ac immunditiarum dictae plateae ratam partem solvere recusarent, omnesque in huiusmodi platea ac locis vicinis, dictis archipresbytero et capitulo subiectis, vendentes (illis dumtaxat exceptis qui in locis ordinariis et per eosdem archipresbyterum et capitulum deputatis de eorum licentia manerent, aut illos in dominos recognoscerent), illos quoque habitantes, qui ante eorum apothecas bancos ultra debitum, seu tabulata et tabulas, super quibus res vendendae teneri et exhiberi solent, a pariete apothecae ultra quatuor palmos distantes haberent, aut sub dictis banchis et tabulis barilia, tinas, sive ut vulgo dicunt *tinoras*, aliasque res tenerent, ad solutionem et contributionem debitam cogere et compellere; nihilominus nonnulli vicini domos in circuitu eiusdem plateae possidentes et habitantes (nesciebatur quo iure) absque licentia dictorum archipresbyteri et capituli iuxta suos parietes et ante eos erigere praesumpserant bancos ad usum macelli, et pro vendendis piscibus, pro quibus etiam aliquid praedictis archipresbytero et capitulo solvere recusabant, in grave eorum damnum et praeciudicium: ipse Sixtus praedecessor omnia et singula privilegia, indulta, iurisdictiones, libertates, immunitates, exemptiones, facultates et gratias, eccle-

sae necnon archipresbytero et capitulo praedictis per quoscumque Romanos Pontifices eatenus quomodocumque et qualitercumque concessa, usum plateae et illi adiacentium locorum illorumque concessionem concernentia, in quorum pacifica possessione et usu eatenus existerant, necnon mandata et sententias de et super manutentione possessionis dictae plateae per quosvis palatii apostolici causarum auditores, sive eorum locumtenentes, aut alios quoslibet Romanae Curiae iudices eatenus latas, emanatas et relaxatas, prout rite et recte gesta erant, perpetuo, sub certis modo et forma tunc expressis, confirmavit et approbavit, ac, praevia quarumcumque litium et causarum super plateam et adiacentibus locis antedictis motarum seu pendentium avocatione illarumque suppressione et extinctione, dictam plateam ac loca ei circumquaque adiacentia in viis publicis existentia et ab ea per quinque cannas distantia huiusmodi (etiamsi dictam plateam ullo unquam tempore per quas-cumque personas, cuiuscumque gradus et conditionis existentes, augeri, extendi et ampliari contingeret, etiam cum augmento ampliacionis et extensionis huiusmodi, quantumcumque foret, quo adveniente, etiam loca in viis publicis et ab ea per quinque cannas distantia huiusmodi computari et comprehendere voluit), cum omnibus et singulis iuribus et pertinentiis suis, ac etiam omnibus et quibuscumque illorum fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus et emolumentis universis, ecclesiae, archipresbytero et capitulo praedictis similiter perpetuo et irrevocabiler donavit, concessit et elargitus est, ac omne illius et illorum

1 Legerem et, si pro etiamsi (A. T.).

ius et dominium, etiamsi ad ipsum Sixtum praedecessorem et cameram apostolicam aut alios quoscumque particulares spectaret, in ecclesiam et archipresbyterum et capitulum huiusmodi transtulit, eosque in suum et camerae ac particularium praedictorum locum et iura, quoad ex tunc, pariter perpetuo substituit et subrogavit, ita ut liceret archipresbytero et capitulo praedictis plateas et adiacentium locorum sic specificatorum, ac iurium, obventionum et emolumentorum praedictorum, per se, vel alium, seu alios, possessionem per eos captam, ut praefertur, continuare, et, quatenus opus esset, de novo propria auctoritate libere apprehendere, illamque perpetuo retinere, necnon fructus, redditus proventusque ex eis provenientes percipere, exigere et levare, ac in eorum et dictae ecclesiae usus et utilitatem convertere, cuiusvis licentia desuper minime requisita, ac ex tunc ecclesiae, archipresbytero et capitulo praefatis in plateam et adiacentibus locis huiusmodi plenum ius omnino acquisitum esse, illamque et illa, cum iuribus, obventionibus et emolumentis praedictis, ad ecclesiam, necnon archipresbyterum et capitulum memoratos de iure spectare et pertinere, ipsisque lapides marmoreos loco bancorum, pro maiori piscium venditorum commoditate ac dictae plateae ornatu, mensibus elapsis per eos in ipsa platea erectos et appositos, libere et impune erigere et apponere licuisse declaravit. Praeterea plateam, una cum augmento huiusmodi si illud fieri quandocumque contingeret, necnon loca adiacentia praenominata, ab omni iurisdictione et superioritate tunc et pro tempore existentium camerarii ac dictae Urbis viarum magistrorum ex tunc et in perpetuum, ita et taliter quod dicti camerarius et magistri

in¹ et super plateam ac locis circumvicinis praedictis, illorumque membris et pertinentiis, nullam omnino haberent nec habere possent iurisdictionem et auctoritatem, exemit et liberavit, quodque de cetero nulli omnino cuiuscumque status, gradus, ordinis aut conditionis existerent, etiam quovis privilegio suffulti, in plateam praedictam, et prope illam in viis publicis ab ea per quinque cannas distantibus huiusmodi, etiam praetextu quod essent domini liberi et absoluti vel habitatores domorum circum circa in dicta platea existentium, in domorum praedictarum parietibus, et ante eas, aliquod genus haneorum, seu tabulatorum, vel tabularum, ad effectum quispian vendendi, aut venale prostituendi, de cetero erigere, nec erigi, seu erectum tenere, vel teneri facere, per se, vel alium, seu alios, absque expressa et in scriptis obtenta archipresbyteri ac capituli praedictorum licentia, etiam perpetuo statuit, et alias prout in ipsius Sixti praedecessoris litteris, anno Incarnationis Dominicae MDLXXXVI, idibus novembris, de super sub plumbo expeditis, uberius continetur². Sed subinde (quia in praedictis litteris mentis et intentionis dicti Sixti praedecessoris non fuerat, neque erat, ecclesiae praefatae, eiusque archipresbytero, canonicis et capitulo, ad quorum favorem litterae ipsae emanaverant, quidquam de novo, et praesertim in praeiudicium cuiusvis tertii, concedere, sed solum confirmare vetera eorum, si quae et quaecumque eisdem, iuxta sacrorum canonum statuta et Romanorum Pontificum praedecessorum suorum aut aliarum personarum qua-

rumcumque ad id auctoritatem habentium concessionem et indulta, aut ex iuris communis dispositione, seu quocumque alio legitimo titulo, iura competere, et non aliter, neque alio modo, et, si forte litterae supradictae aliter continere viderentur, id praeter et contra mentem et intentionem eius acciderat) idem Sixtus praedecessor per alias suas in simili forma Brevis litteras, die xxvii maii MDLXXXVII emanatas, declaravit, attestatus est, voluit et decrevit primodictas litteras et contenta in illis, in quantum, ultra veteres concessionem et indulta, aut titulos, seu alia iura huiusmodi, quidquam de novo concessisse videretur, pro non editis haberi, concessionemque et indulta huiusmodi, et omnia in illis contenta, revocavit, annullavit, et pro non factis haberi mandavit, eisdem litteris, cum omnibus in illis contentis, solum et dumtaxat quoad confirmationem veterum concessionum et indultorum ac iurium eiusdem ecclesiae, archipresbytero, canonicis et capitulo iuxta sacrorum canonum statuta et supradictorum praedecessorum, ut supra, aut alias concessionem et litteras competentium in suo robore et firmitate manentibus. Postmodum vero, accepto per recolendae memoriae Urbanum Papam VIII, praedecessorem pariter nostrum, quod, licet archipresbyter ac capitulum et canonici praedicti ab immemorabili tempore, ac plurium sententiarum et rerum iudicarum, et tam pia memoriae Innocentii VIII, Sixti IV et Iulii II Romanorum Pontificum praedecessorum etiam nostrorum, quam praefatarum Sixti V praedecessoris litterarum, necnon variarum inhibitionum et mandatorum diversis temporibus desuper emanatorum vigore, fuissent et tunc essent

Urbanus VIII
decreta

1 Praeposit. in addimus ex loc. parall. (A. T.).
2 Circa praedicta vide Const. Sixti V relatum in Const. CCLXXVIII Urbani VIII, tom. xiii, pag. 632 (A. T.).

1 Videtur legend. eisdem pro eiusdem (A. T.).

universae plateae praedictae domini et patroni, et, ab inde citra, se dictamque eorum ecclesiam manutenuissent in quasi possessione in universâ plateâ huiusmodi, etiam privative quoad omnes alios etiam domorum eidem plateae adiacentium dominos, erigendi, tenendi et habendi bancos et tabulata ad effectum inibi fructus, herbas, pisces et alia comestibilia vendendi, dictosque bancos et tabulata personis sibi benevisis locandi, pensiones ex huiusmodi locationibus provenientes percipiendi, exigendi et levandi, ac in suos usus et utilitatem convertendi, et personis praedictis, similes bancos et tabulata in plateâ huiusmodi erigendi, tenendi et habendi, licentiam concedendi, ceteraque omnia et singula alia ad liberum ipsius plateae dominium spectantia faciendi, dicendi, gerendi et exequendi, nihilominus de anno mdcii archipresbyter et canonici aliqui (ut credebatur) extra capitulum et singulariter contrahentes per eorum assertam scripturam privatam, quae per Sedem Apostolicam non probatur confirmata, renunciavissent, et ab eorum ecclesiâ abdicare tentassent huiusmodi bancos et tabulata ac macella apponendi et alia iura, in et supra dictâ plateâ archipresbytero et canonicis ac capitulo praedictis, ut praefertur, competentia, ad favorem magistrorum viarum Urbis, et de anno mdcxviii, seu alio veriori tempore, Adamus Melfius aromatarius cuiusdam domus eidem plateae adiacentis, et ad Crescentium de Crescentiis Romanum, ut asserebatur, spectantis, inquilinus habitator (praetendens ante apothecam dictae domus in quodam situ angulari medio inter eandem apothecam et viam publicam super eadem plateâ transeuntem, qua a domo regularis S. Mariae Magdalenae clericorum

regularium Ministrantium Infirmis ad domum etiam regularem B. Mariae super Minervam nuncupatam de eadem Urbe fratrum Ordinis Praedicatorum itur, sub praetextu quod situs huiusmodi in eadem plateâ non comprehenderetur, sed locus privatus et de pertinentiis dictae domus extiteret, bancos huiusmodi erigere, habere et tenere posse), etiam forsân de licentiâ magistrorum viarum Urbis seu viarum praesidentis, duos bancos similes in eodem situ erixisset, illosque pro piscibus vendendis locasset, habito autem per archipresbyterum et capitulum et canonicos praedictos ad tunc existentem ipsius Urbani praedecessoris in eadem Urbe vicarium in spiritualibus generalem recessu, banchi praedicti amoti, iique postea, praetextu cuiusdam sententiae a tunc existente sanctae Romanae Ecclesiae camerarii auditore emanatae, de novo appositi fuissent, introductâ vero per viam appellationis causâ huiusmodi in camerâ apostolicâ coram certis eiusdem camerae clericis, ibique sub die xxvi iunii mdcxxiv praedicto Adamo citato, et iterum sub die xxvi iunii mdcxxvi discusso an de bono iure ipsius ecclesiae constaret, citatis et auditis tam praedicto Adamo quam etiam praedicto Crescentio, de bono dictae ecclesiae iure constare resolutum fuisset, dictique archipresbyter ac capitulum et canonici, vigore resolutionis huiusmodi, sub die i iulii mdcxxvi mandatum de manutenendo in possessione, seu quasi, tenendi banchos in praedicto situ et plateâ huiusmodi contra eosdem Crescentium et Adamum obtinuissent, et in illius executionem dicti banchi, in angulo praedicto ut praefertur appositi, amoti et sublati fuissent, verum dicti Crescentius et Adamus, mandatum de manutenendo illiusque executionem hu-

iusmodi eludere volentes; ut in quamdam parvam apothecam ad eundem Crescentium (ut asserebatur) pariter spectantem, et situi praedicto contiguam, dicti Adami seu Crescentii vel aliorum vicinorum conductores se reciperent, ibique pisces venderent, procuraverant, quo factum fuerat ut archipresbyter ac capitulum et canonici praedicti, postquam spatio octo annorum litem huiusmodi sustinuerant, aliam, tantundem et forsân amplius duraturam, non sine gravi eiusdem ecclesiae dispendio magnisque laboribus, exortam litem proseguere debere, seque de cetero litibus huiusmodi proseguendis ob assidua expensarum onera iugiter subeunda gravatos fore prospicerent: idem Urbanus praedecessor primodictas Sixti V praedecessoris litteras cum omnibus et singulis in eis contentis itidem perpetuo approbavit et confirmavit, ac, praeviis causae seu causarum huiusmodi inter praefatos aliosque colligantes motarum penduntium et instructarum avocatione ac suppressione et extinctione, perpetuum praedictis Crescentio et Adamo desuper silentium imposuit. Insuper, pro maiori archipresbyteri ac capituli et canonicorum praedictorum cautela, inraque iuribus addendo, plateam praedictam tunc et pro tempore existentem eidem ecclesiae, capitulo et canonicis concessit et perpetuo donavit, relicto domorum seu apothecarum eidem plateae adiacentium dominis vel inquilinis trium dumtaxat palmorum extra domos vel apothecas huiusmodi spatio, quoad usum tantum pro mercibus seu aliis rebus ipsorum dominorum seu inquilinorum tantum, quae tamen in ipsis domibus vel apothecis venderentur, et non aliâs, neque ad alium usum, nisi de licentiâ expressâ ipsorum archipresbyteri ac capituli et canonicorum in

scriptis titulo locationis obtinendâ. Uterius domorum et apothecarum huiusmodi dominis, necnon magistris viarum et aliis officialibus quocumque nomine nuncupatis¹, ac eiusdem S. R. E. camerario, ceterisque quibuscumque ad quos tunc quomodolibet spectabat et perpetuo in futurum spectaret, ne archipresbyterum, canonicos et capitulum huiusmodi super universae plateae dominio et facultatibus praedictis impedire, molestare vel perturbare, aut in domibus, apothecis aliisque sitibus eidem plateae adiacentibus, circum circa infra centum canarum spatium, quoad pisces, tellinas, gambaros vel squillas dumtaxat, nec etiam in eadem plateâ et apothecis vicinis super dictâ plateâ respondentibus, carnes cuiuscumque generis vivas vel mortuas, etiam haedos et agnos et alias, nec fructus cuiuscumque generis, olera et flores vendere, aut macellum vel laniam habere, absque expressâ archipresbyteri ac canonicorum et capituli praedictorum licentiâ, auderent seu praesumerent, sub indignationis suae et successorum suorum, et aliis arbitrii sui et successorum praedictorum poenis, et in dictis Sixti V praedecessoris litteris inflictis et comminatis, interdixit et prohibuit; volens quoque praedictos archipresbyterum et canonicos et capitulum ad refectionem silicatae tam plateae usque ad parietes domorum et apothecarum adiacentium, quam viarum in praedictâ plateâ respondentium, pro latitudine et longitudine² tantum, teneri et perpetuo obligatos existere, ac ad illam faciendam cogi posse, et aliâs prout in ipsius Urbani praedecessoris litteris, die ix februarii mdcxxviii in simili formâ Brevis expeditis, plenius continetur³.

¹ Ed. Maio. legit *nuncupati* (R. T.).

² Ex loc. parall. suppl. *dictae plateae* (R. T.).

³ Quas vide in tom. xiii, pag. 631 seq. (R. T.).

Quae Alexan-
der VII statu-
it.

§ 2. Cum autem nuper (mature con- siderato quod ecclesia praedicta, quae priscia temporibus nobile delubrum erat nomine *Pantheon*, tot clarorum scripto- rum praeconiis ab eleganti¹ symmetria magnificaque structura celebratum, quod veteris idolatriae sordibus expurgatum felici mutatione sanctus Bonifacius IV praedecessor noster vero Deo in hono- rem Beatissimae Virginis Deiparae Ma- riae et Sanctorum Martyrum consecrav- it, ex tot insignibus antiquae magnificen- tiae monimentis, quae tot imperatores, tot consules ad huius almae Urbis or- natum et nominis romani gloriam quasi cum aeternitate certatura erexerant, fere sola perennasset, et prisci sui de- coris plurimum retinisset, ac maximum hodieque eidem Urbi adferret ornamen- tum, sed subiacentis fori situ squalore ve- vilesce videretur, et illius adspectus etiam contiguorum nobili eius porticui aedificiorum non iure forsitan extructo- rum obiectu interciperetur et deforma- retur, aditusque in plateam praedictam nimium coarctaretur) nos, earumdem ecclesiae et Urbis decori consulendi studio, omnes aedes et aedificia quae- cumque dictae porticui adiacentes et adiacentia, ac ad dictos capitulum et canonicos spectantes et spectantia, pe- nitus et funditus dirui atque demoliri, illorumque rudera et caementa inde as- portari, necnon domunculas ligneas, ta- bernas, scamna et tabulata quaecumque in dicta platea existentia inde amoveri et penitus tolli, certum vero loci spa- tium in formam hemicycli² aliquantum oblongi, ac labra et ornamenta fontis, qui in meditullio eiusdem plateae situs est, ab ea parte quae versus ecclesiam S. Mariae Magdalенаe protenditur, am- bientis, pro collocandis illic domunculis

seu tabernis mercatoriis, designari, ibi- que domunculas seu tabernas huiusmodi locari, illam autem dictae plateae par- tem, quae ecclesiam et fontem prae- dictos interiacet, necnon vias publicas in ipsa platea circumquaque existentes eiusmodi impedimentis liberas et vacuas remanere iusserimus; haecque omnia re ipsa ab illis, quibus hanc curam de- deramus, executioni demandata fuerint, facta etiam per dilectos filios magistros viarum dictae Urbis exacta locorum plateae praedictae, tam eorum quae libera et vacua remanere, quam illo- rum in quibus domunculae seu tabernae mercatoriae huiusmodi collocari debe- rent, delineatione seu planta, quae in actis eorumdem magistrorum viarum die xxvi currentis mensis aprilis exhi- bita reperitur: hinc est quod nos, ut praemissa omnia et singula (quae spe- ciali iussu et mandato nostro facta fuisse harum serie declaramus) ad ecclesiae et Urbis praefatarum ornatum perpetuis futuris temporibus invariabiliter serven- tur, providere, ac memoratorum capituli et canonicorum indemnitati consulere cupientes, necnon praedictorum Sixti et Urbani praedecessorum aliarumque qua- rumlibet litterarum apostolicarum te- nores et datas etiam veriores, et alia quaecumque etiam specialem et indivi- duam mentionem et expressionem re- quirentia, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, areas aedium et aedificiorum iussu nostro dirutorum et demolitorum, ut praefertur, ac univer- sam plateam praedictam (excepto dum- taxat supradicto loci spatio pro collo- candis domunculis seu tabernis merca- toriis, sicut in praefata delineatione seu planta videre est, designato), a dominio,

Quae nunc
ipse Alexander
statuit.

¹ Edit. Main. legit *elegantis* (R. T.).

² Edit. Main. legit *hemicycli* (R. T.).

proprietate, servitute, aliisve iuribus quibuscumque, tam memoratis ecclesiae eiusque archipresbytero ac capitulo et canonicis ex immemorabili praescriptio- ne, usu, seu consuetudine, ac praedi- ctorum Sixti IV, Innocentii VIII, Iulii II, ac Sixti V et Urbani VIII, aliorumque quorumcumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum concessioni- bus, declarationibus, decretis, aliisque dispositionibus quibuslibet, et aliis quo- vis modo, titulo et causa, quam cuicum- que alteri super platea huiusmodi quo- modolibet competentibus, et quae illis quoquo modo competere praetendi pos- sent (ita ut nec dictis archipresbytero ac capitulo et canonicis, nec aliis per- sonis quibuslibet, quacumque dignitate, auctoritate, honore, praerogativa, prae- minentia, privilegio et indulto suffultis et praeditis, ullatenus unquam liceat domunculas, tabernas, scamna, tabulata, mensas, bancos vel alia impedimenta quaecumque in alio quolibet dictae pla- tae, per demolitionem aedium et aedi- ficiorum praedictorum iussu nostro fa- ctam ut praefertur ampliatae, loco, quam in spatio pro collocandis domun- culis seu tabernis mercatoriis praedi- ctis designato, et in planta¹ seu deline- atione supradicta descripto, sub quovis praetextu, causa, colore vel genio col- locare, seu collocari facere, aut collo- candi licentiam vel facultatem tribuere, seu ibidem carnes, pisces, panem, olera, fruges, fructus, aliave cuiusvis generis esculenta, ac flores, et alia mercimonia quaecumque, venum exponere aut vena- lia habere, seu alio quocumque modo eiusdem plateae venustati officere², sed ipsa platea, excepto dumtaxat iam di- cto loci spatio, semper libera et vacua remanere debeat, salvo tamen illo iure,

¹ Male ed. Main. legit *planta* pro *planta* (R. T.).

² Male ed. Main. legit *efficere* pro *officere* (R. T.).

quod in praedictis Urbani praedecesso- ris litteris domorum in platea huiusmodi sitarum dominis vel inquilinis expresse reservatum reperitur, tenore praesen- tium penitus et omnino perpetuo exi- mimus et plenarie liberamus. Ac prae- dictis capitulo et canonicis, ut ipsi perpetuis futuris temporibus spatio loci pro domunculis seu tabernis mercatoriis, iussu nostro, ut praefertur, designato, uti, ibique domunculas seu tabernas huiusmodi collocatas habere, ac illas personis sibi benevisis locare, pensio- nesque et emolumenta quaecumque inde proventura percipere, exigere, levare, ac in suos usus et utilitatem conver- tere, necnon privilegiis, favoribus, gra- tiis et indultis quibuscumque ipsis et dictae ecclesiae per memoratos Roma- nos Pontifices praedecessores nostros, et praesertim Sixtum V et Urbanum VIII, ut praefertur, respective concessis et approbatis (quae omnia et singula, qua- tenus praesentibus litteris non adver- santur, et non alias, confirmamus et approbanus; quatenus vero ipsis prae- sentibus litteris sunt contraria, revoca- mus, abrogamus, cassamus, viribusque et effectu vacuumus), sicut hactenus usi, potiti¹ et gavisii fuerunt, ita et in po- sterum uti, frui, potiri et gaudere libere et licite possint et valeant, concedimus et indulgemus.

§ 3. Ut autem minus quam fieri pos- sit ex huiusmodi domorum demolitione capitulum et canonici detrimentum pa- tiantur, eisdem, nunc viventibus tantum, fructus canonicatus in praesentia in di- cta ecclesia per obitum Pompilii Zuc- carini vacantis (cuius interea provisio- nem et collationem ad hunc effectum suspendimus) applicamus et assignamus inter ipsos pro rata distribuendos, cum oneribus et obligationibus, non solum

Indemnitas
concessa capi-
tulo.

¹ Male ed. Main. legit *potiri* pro *potiti* (R. T.).

communiter cum aliis verum etiam particulariter dicto canonicatus ac praebendae annexis, quibus omnibus satisfacere omnino teneantur, prout praedictus Pompilius tenebatur, et cum decreto quod haec fructuum applicatio et assignatio locum habeat ad favorem canonicorum dumtaxat nunc viventium (ut dictum est) et alios canonicatus possidentium, itaut, eorum aliquo decedente vel cedente, portio illius non transeat in successorem, neque ceteris canonicis accrescat, sed, eo ipso quod singuli eorum decesserint vel cesserint, portio sic decedentis vel cedentis nostrae et successorum nostrorum dispositioni specialiter reservata sit, ut expresse reservamus in utilitatem eiusdem ecclesiae, quamdiu, huiusmodi applicatione et assignatione durante, dictus canonicatus vacaverit, convertendam.

Decretum irritans.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod praedicti capitulum et canonici, et alii quilibet, cuiusvis status, gradus, ordinis, conditionis et praeeminentiae et dignitatis, seu alias speciali et individua mentione digni existant, in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, aut ad ea vocati, citati et auditi, seu causae, propter quas praesentes emanarint, adductae, verificatae et iustificatae non fuerint, aut ex alia quacumque quantumvis iusta, legitima, pia et privilegiata causa, colore, preetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullum unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus, aliove quolibet quantumvis magno, formali et substantiali, ac incogitato et inexcogitabili, individuanque expressio-

nem requirente defectu notari, impugnari, infringi, retractari, limitari, invalidari, rescindi, in controversiam revocari, vel ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudque quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari vel intentari, aut impetrato, vel etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus concessio vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, neque easdem praesentes litteras sub quibusvis similium vel dissimilium exemptionum, liberationum, concessionum, indultorum et assignationum revocationibus, restrictionibus, limitationibus, derogationibus, aliisve contrariis dispositionibus, etiam per nos et Romanos Pontifices successores nostros Sedemque praedictam quodcumque faciendis, unquam comprehendi, aut comprehensas¹ censi, sed semper ab illis exceptas, et, quoties illae emanaverint, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac etiam de novo, sub quacumque posteriori data per eos ad quos pro tempore spectabit eligenda, concessas censi et intelligi, semperque firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, ac ab illis respective inviolabiliter et inconcussae observari, sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis censi, atque ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. camerarium, et alios cardinales, etiam de latere legatos, necnon camerae apostolicae praesidentes clericos, et alios quoslibet

¹ Male ed. in. legit *comprehensos* (R. T.).

Sedis et camerae praedictarum officiales et ministros, ceterosve quoscumque quavis auctoritate et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarius derogat.

§ 5. Non obstantibus omnibus et singulis praemissis, ac de iure quaesito non tollendo, aliisque nostris et cancellariae apostolicae regulis, necnon, quatenus opus sit, similis recolendae Symmachi, quae incipit *Ne liceat*, et Pauli II, aliorumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae ac camerae et Sedis praedictarum non alienandis, ac similis memoriae Pii Papae IV praedecessoris pariter nostri de gratiis quaecumque interesse dictae camerae concernentibus in eadem camera intra certum tunc expressum tempus praesentandis et registrandis, ita ut praesentes litteras ibidem praesentari et registrari nunquam necesse sit, aliisve apostolicis, ac in conciliis, etiam universalibus, editis, generalibus vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, decretis quoque, etiam cameralibus et consistorialibus, ac Urbis, camerae et ecclesiae praedictarum¹, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, eorumque reformationibus et novis additionibus, stylis, usibus et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ecclesiae, ac camerae et Urbi, ipsiusque ecclesiae archipresbytero ac capitulo et canonicis, aliisve personis quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis,

¹ Edit. Main. legit *praedictorum* (R. T.).

ac, cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel specie, etiam motu pari, ac etiam consistorialiter, aut alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut quaecumque alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, formas, causas et occasiones praesentibus pro² plene et sufficienter, nihil penitus omisso, insertis, expressis, servatis et specificatis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii aprilis MDCLXIII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 27 aprilis 1663, pontif. anno ix.

CDXXXVII.

Commissio super divisione³ provinciae Ss. Ludovici et Elzearii Tertii Ordinis sancti Francisci congregationis Gallicanae in duas provincias, etc.³

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii minister provincialis et defi-

Expositio.

¹ Praeposit. pro nos addimus (R. T.).

² Ed. Main. legit *dimissione* (R. T.).

³ Ex Regest. in Secret. Brev.

nitores provinciae Ss. Ludovici et Elzearii congregationis Gallicanae tertii Ordinis sancti Francisci, quod in negotio fratrum Aquitanorum Ordinis et congregationis huiusmodi coram venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositis pro erectione custodiae in partibus Aquitaniae, seu divisione dictae provinciae in duas, pluries agitato, eorundem cardinalium congregatio per sua decreta, quae a nobis per nostras in simili formâ Brevis litteras, praesertim die xi februarii MDCLIX et die ix ianuarii MDCLX respective emanatas, confirmata fuerunt, declaravit non esse locum erectioni custodiae, seu separationi dictae provinciae, proindeque ministrum provincialem exercere debere suam iurisdictionem in totâ provinciâ, etiam in conventibus Aquitanis. Verum, cum quidam fratres Aquitani minime subiacere velint iurisdictioni sui ministri provincialis, et omnes Aquitani praedictam divisionem provinciae unius in duas postulent, tum ob maximam locorum distantiam, cuius ratione non potest facile a prelati subveniri incommodis et difficultatibus hinc inde emergentibus ob quae disciplina regularis non levia patitur detrimenta, tum ratione gravium laborum in itinere sufferendorum quando religiosi ex unâ in alteram partem transferendi sunt vel ad comitia provincialia proficisci debent, tum etiam ob ingentia dissidia animosque discordes et incompatientes: ideo praefati exponentes plurimum cupiunt nos, charitative annuentes precibus et petitionibus dictorum fratrum Aquitanorum saepius factis, ac etiam in comitiis provincialibus praesidi et definitorio porrectis, pro separatione praefatae provinciae in duas, unam scilicet S. Ludovici pro Lugdunensibus et aliis, et aliam S. Elzearii

pro dictis fratribus Aquitanis, consensum praebere ad effectum dictae separationis, servatis tamen quae sequuntur, videlicet:

I. « Ut separatio provinciae fiat iuxta praescriptum et concordatum initum inter fratres Lugdunenses ex unâ parte et fratres Aquitanos ex aliâ in capitulo provinciali celebrato in conventu Molinengilbertano SS. Trinitatis die xxiii maii MDCXLVI, et non aliâs;

II. Ut dicti fratres Aquitani, dolentes de commissis in suos superiores, per scriptum publicum detestentur libellum famosum sub eorum nomine impressum et dispersum, tamquam iniuriis et calumniis refertum, ac veritati contrarium;

III. Ut sententia a dilecto filio episcopo Agennensi officiali, Boussel cognominato, in superiores lata, et alia quaecumque ab eodem officiali gesta vigore cuiusdam commissionis per dilectum etiam filium Leonem de Peguillan, fratrem dicti Ordinis, a signaturâ nostrâ iustitiae sub die xii augusti MDCLIX extortae, annullentur et irritentur, et tamquam nulla et irrita declarentur, cum talis commissio per litteras nostras revocata fuerit prius quam talis sententia emanaret, quae revocatio tamquam valida et legitime¹ obtenta per decretum praefatae congregationis cardinalium a nobis per nostras in formâ Brevis litteras confirmatum recognita est ». Quare iidem exponentes nobis humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel

¹ Ed. Main. legit *legitima* (R. T.).

Conditiones
pro
separatio-

Confirmat ut
in rubricâ.

ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de memoratorum cardinalium, qui rem, auditis partibus, mature examinarunt, consilio, attentis narratis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, committimus dilecto filio commissario seu praesidenti proximi capituli dictae provinciae Ss. Ludovici et Elzearii tertii Ordinis sancti Francisci congregationis Galliae a dilecto filio ministro generali deputando (qui tamen debeat esse ex eâdem congregatione, sed alterius provinciae) ut in dicto capitulo procedat ad divisionem dictae provinciae Ss. Ludovici et Elzearii in duas iuxta petita, constituto quod in partibus Aquitaniae sint saltem sex conventus, qui componere debent provinciam de novo erigendam sub titulo S. Elzearii, et constituat confinia utriusque provinciae, et in eodem capitulo mandet pro hac vice, servatis servandis, deveniri ad electionem provincialis et aliorum officialium et superiorum dictae provinciae de novo erigendae, atque alia faciat, provideat ac disponat ad praescriptum Ordinis constitutionum et decretorum apostolicorum.

Clausulae.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus, sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus et minime attentis decretis et clausulis positis per bonae memoriae episcopum seu vicarium Agennensem, et quibuscumque aliis in contrarium facientibus, etiam speciali mentione dignis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon praefatorum Ordinis et provinciae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die xxi maii MDCCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 21 maii 1663, pontif. anno IX.

CDXXXVIII.

Decernit ne deinceps in definitoriis provinciarum fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci recollectorum regni Galliae duo fratres germani locum nec vocem habere possint, et, si qui antea habuerint, ut omnino excludantur¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum (sicut dilectus filius Ephrem Chasteau, agens et procurator generalis fratrum Minorum Ordinis sancti Fran-

Supplicatio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Derogatio
contrariorum.

cisci Recollectorum nuncupatorum in regno Galliae degentium, nobis nuper expōni fecit) felicitis recordationis Urbanus Papa VIII, praedecessor noster, per quasdam suas in simili formā Brevis litteras die xxiii novembris mdcxxvii expeditas, sub censuris ecclesiasticis, ac indignationis suae, necnon privationis vocis activae et passivae poenis ipso facto per contrafacientes incurrendis, prohibuerit ne in definitoriis provinciarum Italiae et regnorum Hispaniarum dicti Ordinis duo interesse possent qui fratres germani essent, idque ut factionibus obviaretur; et subinde dilectus filius Petrus Roccius, commissarius generalis curiae pro familiā ultramontanā Ordinis praefati, petierit a congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositā quamdam difficultatem occasione dictarum litterarum subortam explicari; congregatio vero praefata, attentis narratis, reque, auditis partibus, mature considerata, censuerit et decreverit non licuisse nec licere, sub quocumque titulo, praetextu, seu colore, duos fratres germanos in definitorium ingredi, et, si qui tunc in aliquibus provinciis ingrederentur, nnum omnino excludi mandaverit, prout in ipsius congregationis decreto die xx ianuarii mdcxlxii desuper emanato uberius dicitur contineri; quia vero in praefatis Urbani praedecessoris litteris et decreto congregationis huiusmodi nulla de provinciis Galliae dicti Ordinis mentio facta reperitur, et ratio excludendarum factionum, quae memoratum Urbanum praedecessorem ad faciendam prohibitionem supradictam adduxit, similem prohibitionem in eisdem provinciis praesertim recollectorum Galliae fieri non minus postulat, plurimum cupiat dictus Ephrem opportune in prae-

missis a nobis provideri: nos, dictarum provinciarum quieti et felici directioni salubriter consulere, dictique Ephrem desiderio favorabiliter annuere volentes, ac illum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus ipsius Ephrem nomine nobis, super hoc humiliter porrectis inclinati, de praefatorum cardinalium consilio, attentis narratis, ne deinceps in definitoriis provinciarum Ordinis recollectorum sancti Francisci regni Galliae duo fratres germani locum nec vocem habere possint, et, si qui ante habuerint, alteruter omnino excludatur, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, decernimus, mandamus, ac praecipimus.

§ 2. Decernentes pariter easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praefatorum Ordinis et provinciarum Galliae, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis

Confirmat ut in rubrica.

Clausulas apponit.

Contraria tollit.

in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliās in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 4. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticā dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die xxi maii mdcxlxiii, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 21 maii 1663, pontif. anno ix.

CDXXXIX.

Decernit servandam esse in provinciā Maioricensi Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiā nuncupatorum dispositionem Brevis Clementis VIII super prohibitione erectionis novorum conventuum pro provinciā Carthaginensi dicti Ordinis emanati, et proinde fratribus cuiuslibet Ordinis Mendicantium novorum conventuum, hospitiorum seu domorum permanentium erectionem, absque Sedis Apostolicae licentiā, contra tenorem dicti Brevis et apostolicarum constitutionum, in dictā provinciā Maioricensi prohibet et interdicat.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Petrus Roccius, commissarius generalis curiae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiā nuncupatorum pro familiā ultramontanā, quod dudum felicitis recordationis Clemens Papa VIII praedecessor noster, considerans in provinciā Carthaginensi dicti Ordinis, tam angustā, tantam multitudinem conventuum regularium diversorum Ordinum reperiri, ut propter praetensiones novarum foundationum plurima orirentur inconvenientia, ordinavit ne in posterum aedificari posset ullus conventus intra spatium quatuor vel quinque leucarum a iam erectis, prout in eiusdem Clementis praedecessoris litteris in simili formā Brevis die ii iulii mdcxi desuper expeditis plenius dicitur contineri.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, in provinciā Maioricensi dicti Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiā nuncupatorum eadem inconvenientia sequantur, attento quod illa intra spatium duodecim leucarum longitudinis et octo latitudinis continet octo conventus eiusdem Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiā, in quibus puritas regulae observatur, necnon sex hospitalia pauperum ex cleemosynis viventium, ac decem monasteria monialium, praeter viginti conventus diversorum Ordinum, quorum maior pars est Mendicantium, unde et seculares valde gravantur, et quamplurimae ob novarum foundationum praetensiones tam inter seculares quam inter regulares oriuntur discordiae, cum maximo regularis disciplinae detrimento, ac etiam populorum scandalo: nobis propterea dictus Petrus humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune

Expositio.

Mouva.

providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

Confirmat ut
in rubrica.

§ 3. Nos igitur, ipsum Petrum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus extiterit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, decernimus servandam esse formam ac dispositionem memoratarum Clementis praedecessoris litterarum etiam in provincia Maioricensi Ordinis huiusmodi, atque ita fratribus cuiuslibet Ordinis Mendicantis novorum conventuum, hospitiorum, seu domorum et sub quovis titulo habitationum permanentium erectionem, absque sanctae Sedis Apostolicae licentia, contra tenorem dictarum Clementis praedecessoris litterarum et apostolicarum constitutionum, in praefata provincia prohibemus et interdicimus; salva tamen semper in praemissis auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

Clausulas addit.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam eausarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si

secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon quorumvis Ordinum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi maii MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 26 maii 1663, pontif. anno IX.

CDXL.

Decernit et declarat quod fratres universi et singuli Ordinis Praedicatorum, ubique terrarum, priusquam ad sacros ordines ascendant, aetatem ad huiusmodi ordines suscipiendos explevisse debeant, iuxta Concilii Tridentini decreta.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Credita nobis caelitus dispositionis ratio postulat, ut, paternam christifidelium, qui e fluctibus seculi in religiosae vitae portum confugerunt, curam gerentes, illa, quae felici eorum directioni et regulari disciplinae officere noscuntur, de medio tollere studeamus, sicut in Domino conspiciamus salubriter expedire.

Contraria tollit.

Prooemium.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius magister generalis Ordinis Praedicatorum, quod in plerisque dicti Ordinis provinciis Indiarum, non aine notabili regularis disciplinae, studiorum et communis quietis pacisque detrimento, fratres eiusdem Ordinis passim ante legitimam aetatem a Concilio Tridentino praescriptam mittuntur et admittuntur ad maiores ordines suscipiendos, eo quod praetendant adesse illic privilegium speciale desuper Ordini praedicto, aut alteri religioni cum qua Ordo ipse in privilegiis communicat, a Sede Apostolica indultum circa prima dictarum provinciarum et conversionum initia, sive quod ibidem episcopi et archiepiscopi ex novissima quadam concessionem apostolicam ob penuriam operariorum habeant aut habere putentur amplam ea in re facultatem;

§ 2. Ac insuper in eisdem provinciis passim irrepsit abusus intolerabilis, quo fratres conversi seu laici arte ac solertia clericalem religionis habitum sacrosque ordines absque legitima superiorum dicti Ordinis permissione suscipere non verentur, dum videlicet de una in aliam provinciam commeantes sese mox clericos professos fingunt, ac, falsificatis dimissorialibus litteris, se offerunt episcopis initiandos, tametsi in praedicto Ordine Praedicatorum omnis conversorum transitus ad habitum clericalem sit legibus quamseverissimis interdictus.

Supplicatio.

§ 3. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, dictus magister generalis agnoscat ac deprehendat fore plurimum e re divini obsequii, cultusque ac decentiae, necnon claustralis observantiae et arctioris educationis, si validum adversus huiusmodi praematuras ordinationes remedium admoveatur et proinde qualicumque huiusmodi privi-

legio (si quod in illis partibus, vel praedicto eius Ordini immediate concessum, vel per communicationem ab alio quocumque Ordine participatum habetur) in manibus nostris renunciaret, cupiatque opportune a nobis in praemissis provideri et ut infra indulgeri:

§ 4. Nos (ipsum magistrum generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, dictamque privilegii renunciationem, ab eodem magistro generali factam ut praefertur, harum serie admittentes et acceptantes) quod de cetero, non minus in supradictis provinciis Indiarum, quam in Europa, praedicti Ordinis Praedicatorum regulares universi ac singuli, priusquam ad sacros subdiaconatus, diaconatus et presbyteratus ordines ascendant, aetatem, ad tales ordines suscipiendos per decreta Concilii Tridentini praedicti respective requisitam, omnino explevisse debeant, nisi cum aliquibus nominatim et in casu singulari per litteras apostolicas in simili forma Brevis toties quoties interpretandas et ordinatori exhibendas super huiusmodi aetatis defectu can nice dispensatum fuerit, quemadmodum fit in Europa; quodque facultates, si quae iam datae sint sive in posterum dentur illarum regionum episcopis et archiepiscopis conferendi maiores ordines huiusmodi ante legitimam aetatem, ad

Confirmat ut
in rubrica.

1 Potius lege impetrandas (R. T.).

fratres dicti Ordinis Praedicatorum nequamquam extendi censeantur, neque his ibi aut ullibi suffragari possit ad ullum praematurae ordinationis effectum quaecumque communicatio privilegiorum cuiusque religioni concessorum aut concedendorum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, decernimus et declaramus.

No fratres conversi ad ordines sacros trans-eant.

§ 5. Praeterea quibusvis supradictarum provinciarum in Indiis consistentium Ordinis praedicti fratribus laicis seu conversis, ne sine legitima superiorum eiusdem Ordinis permissione e statu conversorum ad statum et habitum fratrum clericorum dicti Ordinis transire aut etiam ultra ad sacros ordines sese intrudere audeant quovis modo vel praesumant, sub excommunicationis latae sententiae poenam per contraventores eo ipso absque alia declaratione incurrenda, auctoritate et tenore praedictis prohibemus et interdicimus.

Decretum latician.

§ 6. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 7. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praedictorum Ordinis et provinciarum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et

litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio-rum fides.

§ 8. Volumus autem ut earundem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxix maii MDCLXIII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 29 maii 1663, pontif. anno ix.

CDXLI.

Confirmatio capitulorum concordiae pro stabilimento pacis et regularis disciplinae in conventu SS. Trinitatis civitatis Neapolitanae Ordinis eiusdem SS. Trinitatis redemptionis captivorum, et ad componendas lites ac differentias inter fratres Hispanos et Italos Ordinis huiusmodi, eiusdem conventus occasione subortas diuque agitatae, cum deputatione visitoris¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Salvatoris et domini nostri Iesu Christi qui charitas est et Deus pacis, licet immeriti, vices gerentes in terris, illa, quae inter christifideles quoscumque,

Exordium.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

et praesertim illos, qui, abnegantes semetipsos, divinis obsequiis sese sub suavi religionis iugo manciparunt, pacis et amabilis concordiae regularisque disciplinae restituendae et conservandae studio provide conventa et¹ stabilita esse noscuntur, libenter, cum a nobis petitur, apostolici muniminis praesidio roboramus, et alias opportune desuper providemus, sicut, maturâ consultatione adhibita, cognoscimus in Domino salubriter expedire.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii fratres Hispani et Itali conventus SS. Trinitatis civitatis Neapolitanae Ordinis eiusdem SS. Trinitatis redemptionis captivorum, quod (cum a viginti annis vel circiter super dominio et fundatione dicti conventus inter fratres provinciae Italiae dicti Ordinis, qui eundem conventum ex inveteratâ possessione ab ipso fundationis primordio hucusque continuatâ sibi et dictae provinciae asserebant, ex unâ, et fratres Hispanos, quibusdam patentibus ministri generalis eiusdem Ordinis litteris innixos, ex alterâ partibus, variae controversiae penderent, eaque occasione gravissimae lites inter easdem partes, ac scandala et dissidia exorta essent) venerabilis frater noster Martius episcopus Albanensis S. R. E. cardinalis Ginnettus nuncupatus, dicti Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protector, his malis et scandalis remedium adhibendi ergo, dilectis pariter filiis Dominico Tafurio in sacra theologia praesentato ac ministro conventus S. Francisci de Urbe et procuratori dictae provinciae Italiae, necnon Antonio a Trinitate procuratori fratrum provinciarum Hispaniae dicti Ordinis in civitate et conventu Neapolitanis praedictis degentium, mandavit, ut ipsi lites

huiusmodi per amicabilem compositionem terminare, dictaque inconvenientia tollere studerent; ex quibus, seu eorum occasione, multi processus formati fuerunt, multaeque sententiae excommunicationum ac suspensionum a divinis, aliarumque poenarum emanatarum², prout ex sententiâ, per dilectum filium Nicolaum Claudium iudicem a congregatione venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositâ delegatum latâ, constare dicitur; et nonnulli, qui exequutioni sententiae huiusmodi contraverunt, in poenas et censuras incurrerunt; quinimo propter praemissa factum est ut praefatus conventus eiusque fratres a viginti annis et ultra visitati non fuerint. Quapropter iidem Dominicus et Antonius procuratores huic mandato praedicti Martii cardinalis protectoris prompte obsequentes, post maturam considerationem, ad occurrendum tot damnis, litibus, inconvenientibus et scandalis, imminetique totali dicti conventus destructioni, ad nonnulla capitula concordiae, ab utraque partium cum interventu, consensu et pace omnium firmata, inter se deveniunt, tenoris qui sequitur, videlicet:
« In nomine sanctissimae et individuae Trinitatis, Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. »

Motiva.

Concordiae tenor.

Tandem (post tot tantasque dissensiones, aemulationes, etc.) lites, quas fere viginti annis fratres Itali et Hispani conventus Neapolis Ordinis SS. Trinitatis et redemptionis captivorum habuerunt, disponente Deo, cum intercessione Beatae et Immaculatae semperque Virginis remediatrix Mariae, finem terminumque suum³ assequutae de expresse praecepto eminentissimi et reverendissimi domini

¹ Edit. Main. legit ei pro et (R. T.).

² Forsan sunt pro suum legendum (R. T.).

cardinalis Ginetti, sanctissimi domini nostri Papae vicarii, dictique Ordinis protectoris dignissimi, cui super hoc quotidiana¹ insidet ut e medio tollantur lites, et pax et concordia inter regulares ubi subiectos, ut consonum est iustitiae, semper vigeant, totumque negotium cum unione ambarum partium omnino firmentur², conditiones et capitula a fratribus facienda inviolabiliter observentur, omnimodamque sortiantur executionem; propterea frater Dominicus Tafuri, procurator provinciae Italiae et minister conventus de Urbe, et frater Antonius de Trinitate, procurator conventus Neapolis et fratrum Hispanorum Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum, debito honore et reverentia mandatis eminentissimi et reverendissimi domini cardinalis Ginetti prompte obedientes, die XXII mensis novembris praesentis anni MDCLXII uniti et congregati, maturam consideratione, propriaeque conscientiae consulentes, sequentia capitula contexere, videnda et approbanda ab eminentissimo cardinale, et in hac sacra congregatione super negotiis episcoporum et regularium proponenda, et, si placuerit, confirmanda, semper imposterum observanda:

Nonnulla capitula concordiae.

I. Monasterium SS. Trinitatis redemptionis captivorum civitatis Neapolis incorporetur provinciae Italiae, eiusque religiosi pareant reverendo patri domino provinciali dictae provinciae eiusque successoribus in perpetuum, et iurisdictionem in eo habeant, sicuti in ceteris conventibus dictae provinciae habent, iuxta decretum capituli generalis celebrati ab omnibus provincialibus eorumque sociis provinciarum Italiae et Hispaniae anno MDCLVIII.

¹ Videtur deesse cura aut simile (R. T.).

² Forsan firmetur; at syntaxim reintegrare et errores omnes corrigere prorsus impossibile (R. T.).

II. Quod in dicto conventu commorentur religiosi Itali ad arbitrium reverendi patris provincialis Italiae et praecipue filii eiusdem conventus, qui privilegium filiationis habeant iuxta formam constitutionum Ordinis. Verum, crescente numero fratrum, si bona monasterii non sufficiant ad eorum sustentationem, fratres Hispani venientes cum legitima licentia ullo praetextu inopiae non possint non admitti in dicto conventu, et fratres Hispani in praesenti in dicto conventu existentes, et in futurum extituri, isto nec alio praetextu non possint expelli, nec filii dicti conventus; licentia vero legitima ea intelligatur scilicet reverendissimi patris generalis, quo deficiente, sufficiat locum eius tenentis, ut praecipiant constitutiones noviter editae, cap. XXXV *De potestate et officio ministri generalis*, § 12, fol. 205. Qui cum huiusmodi licentiis venerint, debeant acceptari et recipi in dicto conventu et provincia absque ulla alia licentia provincialis Italiae, neque definitorii; qui autem cum licentia sui provincialis Hispaniae tantummodo venerint in conventu, ut hospes permaneat; verum non intelligatur conventualis quousque obtineat licentiam provincialis Italiae et acceptationem definitorii Italiae.

III. Quod religiosi Hispani, nunc in dicto conventu existentes, alique fratres ex Hispania venientes cum legitima licentia, ut supra, reputentur ut filii tam praedicti conventus quam provinciae Italiae: excipiuntur fratres Itali et Hispani venientes sine licentia legitima, cum quibus agatur sicuti praecipiant constitutiones et sanctiones pontificiae et sacrae congregationis Concilii, et constitutiones Ordinis; et minister quantocius nec ultra mensem ullo modo eis permittat ibi commorari. Quod si minister pro tempore super hoc negligens fuerit,

ultra poenas in dictis constitutionibus inflictas, in poenam privationis officii et vocis activae et passivae per sexennium incidat.

IV. Si contingat quod a Sancta Sede dicto conventui novitiatus pro novitiis recipiendis et profitendis concedatur, minister, quisquis ille sit, Italus aut Hispanus, cum suis fratribus debeat tot Neapolitanos ad habitum recipere et ad professionem admittere, quot Hispanos; quod si secus factum fuerit, minister in poenam privationis officii et cuiuscumque dignitatis et vocis activae et passivae in perpetuum incidat.

V. Quod minister dicti conventus fiat in definitorio capituli provincialis provinciae Italiae alternative, videlicet una vice Italus, alia vero Hispanus.

VI. Quod provincialis eligat vicarium provincialem pro dicto conventu, cui, absente provinciali, tamquam ipsi obediunt cum solita et debita subordinatione ad dictum patrem provincialem.

VII. Quod, quando minister sit Italus, vicarius provincialis sit Hispanus, et quando minister sit Hispanus, vicarius provincialis sit Italus; cum hoc tamen expresso ordine et praecepto, quod in alternativa, quando ad Italos pertineat electio, seu vox passiva, tam vicarii provincialis quam ministri (quae electiones, ut dictum est, a definitorio et a reverendo patre provinciali faciendae sunt), fratres Neapolitani qui habent conditiones et requisita pro dictis officiis et dignitatibus obtinendis tam ministerii quam vicariatus provincialis, uti constitutiones Ordinis noviter ut supra praecipiant, debeant et teneantur tam definitorium quam reverendus pater provincialis ipsos fratres Neapolitanos eligere pro dictis officiis et dignitatibus; quod si secus factum fuerit, tamquam

non ministri et non vicarii provincialis habeantur, et ipso facto electiones huiusmodi sint irritae et invalidae, nulliusque roboris et valoris; quod si fratres Neapolitani, ut supra dictum est, conditiones non habebunt et in dicto conventu et provincia non extiterint, tam definitorium quam reverendus pater provincialis ad eorum arbitrium et solita libertate de fratribus Italis provideat pro dictis officiis.

VIII. Quod dicti patres Hispani nunc in dicto conventu existentes, vel pro tempore venientes cum legitima licentia, possint in dicta provincia Italiae omnia officia obtinere ascendereque ad omnes gradus, videlicet magisterii, praeseotaturae et praedicatoris generalis, dummodo expleverint in dicto conventu vel in eadem provincia Italiae omnes conditiones et requisita a supradictis constitutionibus Ordinis.

IX. Si forte evenierit quod aliqui vel plures religiosi Hispani, qui in suis provinciis fuerint magistri, praesentati vel praedicatores generales, dictum conventum et provinciam Italiae petierint cum licentia, ut supra, vel utriusque provincialis, et in isto casu a definitorio acceptati, nullo modo possint gaudere et frui suis dignitatibus et gradibus, usquedum a definitorio dictae provinciae Italiae eis concedatur, vel in conventu praedicto vel provincia Italiae iterum expleverint conditiones et requisita ad gradum obtinendum; solum quod habere possint exemptiones et privilegia, quae Ordinis constitutiones noviter editae concedunt¹ graduatis hospitibus, cum hac tamen expressa declaratione, ut semper dictis fratribus graduatis, qui ex Hispania venerint, ut supra dictum est, praeferantur, ad numerum graduatorum ex-

¹ Potius lege provinciales (R. T.).

² Aptius lege concedunt (R. T.).

¹ Videtur deesse vox editae (R. T.).

plendum, fratres Neapolitani filii dicti conventus et fratres Hispani qui habitum religionis in dicto conventu susceperint, et etiam fratres Hispani, qui nunc in dicto conventu existunt et expleverint requisita ad gradum quemlibet obtinendum, etiam ante dictam capitulationem et reincorporationem.

Laus Deo et Deiparae Mariae Virginis Immaculae ».

Supplicatio.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praefati exponentes capitula praeinserta apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri, ac aliquem fratrem dicti Ordinis, meritis et idoneitate praeditum, cum amplā facultate capiendi possessionem memorati conventus nomine dictae provinciae Italiae, et obedientiam regularem in illo restituendi, necnon omnes fratres delinquentes a censuris et poenis ecclesiasticis per eos ut praefertur incursis absolventi, eosque ad exercitium sacrorum ordinum rehabilitandi, ac omnes et singulos processus praemissorum occasione a quocumque iudice abinde extra factos et formatos cassandi et abolendi, omnesque fratres praefatos adversus delicta huiusmodi hucusque adducta in pristinum statum reponendi, ac cum facultate definitorio capituli provincialis competente nominandi, iuxta constitutiones Ordinis et capitula praeinserta, omnes et singulos superiores locales ac officiales, et amovendi quoscumque religiosos a conventibus dictae provinciae Italiae ad effectum formandi familiam exemplarem in dicto conventu Neapolitano, necnon contenta in capitulis praeinsertis pacifice et quiete intra claustra stabiliendi, simulque occasionem ulteriorem scandalorum praecidendi, pacemque et animorum concordiam inter memoratos fratres Hispanos et Italos, ut ipsi tutā conscientiam in u-

1 Videtur legendum *citra* pro *extra* (n. r.).

troque forp Deo et religioni servire valeant, reintegrandi, perpetuum super praemissis silentium imponendo, a nobis deputari summopere desiderent: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignemur.

§ 3. Nos igitur, ipsos exponentes specialis favore gratiae prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de memorato cardinalium negotiis consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, petitioni eorundem exponentium, pro stabilimento pacis ac regularis disciplinae in praefato conventu Neapolitano, et ad componendas lites ac differentias inter huiusmodi Ordinis religiosos, eiusdem conventus occasione, obortas diuque agitatas, libenter annuentes, capitula concordiae inter partes conventa, et in antescriptum tenorem ab eorundem cardinalium congregatione moderata et redacta, auctoritate apostolica, tenore praesentium, benigne approbamus et confirmamus, et in posterum inviolabiliter observari mandamus ac praecipimus.

§ 4. Praeterea, ad hunc omnemque meliorem finem, auctoritate et tenore praedictis deputamus et instituimus in visitatorem apostolicum praefati conventus (cum omnibus facultatibus necessariis et opportunis nedum ad omnia et singula praemissa, prout petitur, sed et quae-

Confirmat capitula praeinserta.

cumque alia quae sibi expedire visa fuerint, decernenda et exequenda, et signanter ad avocandos religiosos quos iudicaverit ex omnibus conventibus totius provinciae, et in antedicto conventu de familiā assignandos, remotis et alibi constitutis aliis quos pariter iudicaverit) supradictum Dominicum Tafur ministrum conventus huius almae Urbis, de cuius idoneitate et sufficientiā plene fuit persuasum, qui insuper, ut negotium sibi impositum rite et recte conficiat, unā cum praefato conventu, conventus etiam S. Mariae iuxta mare et S. Francisci Petrae Melarae visitare possit, eique in suo munere omnimoda obedientia ac reverentia praestari debeat; salvā tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari, et illis respective in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis derogat.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon praefatorum Ordinis ac provinciarum et conventuum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus

omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliās in suo robore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xiii iunii MDCLXIII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 13 iunii 1663, pontif. anno ix.

CDXLII.

*Confirmatio quorundam statutorum provinciae Britanniae patrum Recollectorum ac de Observantia Ordinis Minorum sancti Francisci circa electionem provincialis et definitorum*¹.

Alexander Papa VII.
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii fratres Recollecti et de Observantia nuncupati provinciae ac nationis et linguae Britannicae in Gallia Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci, quod, cum omnes et singuli conventus dictae provinciae in natione linguae Britannicae consistant, exceptis duobus in natione linguae Gallicae existentibus; ideo dudum, ad extinguenda odia, rancores, lites, rivas et contentiones, quae inter fratres utriusque linguae huiusmodi oriri poterant, per quondam Vincentium Lumellum, dum vivit, Ordinis praedicti ministrum generalem, ac Ioannem Diridolum eiusdem provinciae ministrum provinciale, necnon definitores et vocales capituli provincialis provinciae huiusmodi Cuburis prope Montemrelaxum celebrati

Exordium.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

die ultimâ augusti mdcxxxix¹ edita fuerunt quaedam statuta, per modum concordat, tenoris qui sequitur, videlicet:

Nonnulla statuta.

Quod definitior saltem unus semper ex Gallica lingua et natione eligatur, modo fuerit de corpore capituli.

Item, posthac, sex annos provinciam minister ex natione et lingua Britannicâ gubernabit, tres vero dumtaxat ex lingua et natione Gallicâ eandem moderabitur.

Si contingat autem ministrum intra suum triennium oppetere mortem, alius ex eadem natione et lingua, unde decessus fuerat, eligatur, qui aequabit residuum temporis, quod alter non potuit explere, sui nempe triennii.

Item quod custos ad capitulum generale nunquam destinari poterit ex eadem lingua et natione ex qua minister est electus, sed, ubi minister fuerit ex natione et lingua Gallicâ, custos eligatur ex lingua Britannicâ, et e contra ».

Supplicatio.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, statuta huiusmodi a pluribus ministris generalibus dicti Ordinis approbata, ac in provinciâ praedictâ per centum et amplius annos, videlicet ab anno mxxxix usque ad annum mncxlii servata fuerint; et nihilominus a viginti tribus annis vel circiter nonnulli eadem statuta transgrediantur, illaque per non usum annullare moliantur, ex quod² per Sedem Apostolicam nunquam fuerunt approbata; unde iam sopiti rancores, discordiae et rixae excitantur: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignemur. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas

Supradicta statuta confirmat.

¹ Ex infra dicendis videtur legend. 1539 (R. T.).

² Vel ex quo vel ex eo quod legendum (R. T.).

a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibusvis quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, praeinserta statuta, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, atque executioni demandari praecipimus et iungimus, sine praeiudicio tamen religiosorum ex alienâ lingua incorporatorum praefatae provinciae.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Decretum irritans.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, aliis dictae provinciae et Ordinis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores

Derogatio contrariarum.

praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii iunii mncxlii, pontificatus nostri anno ix.

Dal. die 23 iunii 1663, pontif. anno ix.

CDXLIII.

Confirmatio decreti congregationis episcoporum et regularium, quod servanda sit consuetudo, per quam magistris acceptatis cum voce et loco provinciae Romanae Ordinis Praedicatorum competit praecedentia super regentem studii in conventu S. Mariae supra Minervam de Urbe aliosque magistris externos Ordinis praedicti¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Supplicatio.

§ 1. Aliâs, pro parte dilectorum filiorum acceptatorum cum loco et voce provinciae Romanae Ordinis Praedicatorum, congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod, licet ipsi iuxta antiquam consuetudinem per octo annos continuos dilectum filium regentem studii in conventu S. Mariae supra Minervam de Urbe dicti Ordinis praecessissent, hic nihilominus ante aliquot menses, parte inauditâ, decretum oretenus a dilecto filio magistro generali Ordinis praedicti obtinuerat, quod sibi et quibusdam magistris exteris competeret

praecedentia super dictos exponentes, qui coram priore, a quo decretum huiusmodi mandato¹ praedicti magistri generalis eis intimatum fuit, protestati sunt id iustitiae, consuetudini et rationi adversari, seque proinde, auctoritate quidem superioris adactos, obedientiam praestituros; verum suo tempore eam rem, prout de iure foret, decerni curaturos; cumque subinde venisset novus quidam baccalaureus Venetus, et pariter decretum praecedentiae super eodem exponentes obtinuisset, ipsi exponentes ad nos pro bonâ iustitiâ consequendâ recursum habuerant, ac a nobis rescriptum obtinuerant, quo exposita in libello nobis eâ super re porrecto ad praefatam congregationem cardinalium consideranda remittebamus (quo libello haec continebantur, quod dictum decretum a memorato magistro generali emanaverat parte inauditâ contra antiquam consuetudinem necnon quasdam felices recordationis Urbani Papae VIII praedecessoris nostri in simili formâ Brevis litteras, per quas stabilitus fuerat numerus viginti magistrorum tantum qui in praefatâ provinciâ Romanâ loco et voce gaudere debent, isque numerus iam completus reperiabatur; quodque novus baccalaureus positus fuerat contra expressam voluntatem testatoris et fundatoris dicti studii ac illius statuta, quae determinabant illum semper ex provinciâ Romanâ esse debere, cum autem dictus baccalaureus ex provinciâ Venetâ esset); ideoque pro parte eorundem exponentium dictae cardinalium congregationi supplicato quatenus iuxta iustitiae rationem opportune super praemissis decerneret, ut, quemadmodum universaliter in omnibus aliis provinciis ex antiquâ consuetudine magistri illarum omnes ma-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

¹ Male edit. Main. legit *mandatur* (R. T.).

gistros externos praecedere solebant, ipsa quoque manseretur et servaretur consuetudo huiusmodi in provincia Romana, quae una ex magis conspicuis praefati Ordinis provinciis extitit, idque eo magis quod regens ac baccalaureus et alii magistri extranei de curia dicti Ordinis, pro quibus recurrebatur, institutione seu susceptione magisterii maiore parte dictorum exponentium posteriores esse reperiuntur: emanavit a praefata cardinalium congregatione decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Sacrae congregationis decretum.

« Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis; reque, auditis partibus, eminentissimo Farnesio referente, mature examinata, censuit ac decrevit servandam esse consuetudinem ad favorem magistrorum oratorum, prout harum vigore decernit, servarique mandat ac praecipit. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Romae xv martii MDCLXIII.

M. cardinalis GINETTUS.

E. episcopus Camerinensis, secret. ».

Confirmat decretum.

§ 2. Cum autem, sicut praefati magistri acceptati exponentes nobis nuper exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humi-

liter porrectis inclinati, decretum praesentium, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salva tamen in praemissis auctoritate eiusdem congregationis cardinalium.

Clausula.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac dictis exponentibus plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contraria tollit.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxx iunii MDCLXIII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 30 iunii 1663, pontif. anno ix.

CDXLIV.

Declaratio nullitatis capitulationum sede archiepiscopali Salisburgensi vacante a capitularibus dictae ecclesiae factarum.

Alexandar Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut nobis innotuit, alias ecclesia Salisburgensi per obitum bonae memoriae Paridii, dum vixit illius archiepiscopi, solatio destituta pastoris, capitulares eiusdem ecclesiae, successorem electuri, in quasdam (ut vocant)

Motiva.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

capitulationes convenerint per futurum electum, quisquis ille foret, observandas; volentes eundem electum ad praestandum iuramentum de eiusmodi capitulationibus observandis obligatum esse, prout venerabilem fratrem Guidobaldum archiepiscopum Salisburgensem iuramentum huiusmodi de facto praestitisse accepimus; in dictis vero capitulationibus iurisdictio et potestas, ac iura archiepiscopalia contra sacrorum canonum et constitutionum apostolicarum dispositionem nimium circumscribantur, Apostolicaeque etiam Sedis iura et auctoritatem laedi satagatur: hinc est quod nos, considerantes sine dictae Sedis Apostolicae auctoritate nihil omnino in similibus negotiis pacisci fas esse, ne autem ex capitulationibus huiusmodi, licet ob licentiae apostolicae defectum ipso iure nullis et invalidis, aliquod cuiquam ius acquisitum, aut ecclesiae Salisburgensi praedictae illiusque archiepiscopo vel capitulo qualecunque gravamen illatum, iurisditionique et libertati ecclesiasticae quoquo modo praeiudicatum, aut eiusdem Apostolicae Sedis iuri quicquam detractum fuisse, esse vel fore unquam praetendi, dici vel censi, neve quovis temporis cursu, aut ex quacumque alia etiam quantumlibet iuridica causa, fuisse per nos et Sedem Apostolicam tacite aut expresse approbatas allegari, et beneplacitum apostolicum desuper accessisse praesumi unquam possit, pro pastoralis nostrae sollicitudine providere volentes, ac earundem capitulationum tenores, etiam veriores, praesentibus pro expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, capitulationes praefatas nullas, irritas, ac prorsus invalidas, nulliusque roboris et momenti fuisse, esse

Capitulationes nullas declarat.

et semper fore, adeo nullum omnino sortiri possint aut debeant effectum, perinde ac si conceptae, factae, initae, aut iuratae nunquam fuissent, tenore praesentium declaramus, illasque pro non factis haberi volumus, approbationemque nostram et beneplacitum apostolicum quoad ipsas capitulationes denegamus, ac memorato Guidobaldo archiepiscopo iuramentum de servandis capitulationibus huiusmodi ab ipso, ut praefertur, praestitum, quatenus opus sit, relaxamus.

Clausula apostolica.

§ 2. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac dicto Guidobaldo archiepiscopo, et aliis ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, Apostolicaeque Sedis praedictae nuncios, ac quosvis alios quacumque auctoritate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogat contrariis.

§ 3. Non obstantibus praemissis, nec non apostolicis ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, et, quatenus opus foret, etiam regula nostrae de non tollendo iure quaesito, ac dictae ecclesiae Salisburgensis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indui-

tis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quacvis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VI Iulii MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 6 Iulii 1663, pontif. an. IX.

CDXLV.

Indulgentia plenaria perpetua pro visitantibus ecclesias Societatis Iesu festis sanctorum Ignatii ac Francisci Xaverii, confessis ac communione refectis¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Cum, sicut accepimus, aliis felicis recordationis Gregorius Papa XV praedecessor noster, volens omnes et singulas ecclesias presbyterorum Societatis Iesu ubique existentes aliquo spirituali munere illustrare, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisus, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et con-

¹ Vide ad Constit. DCXXV (al. 591) Urbani VIII *Aliis felicis*, tom. XIV, pag. 684, et ad Constit. CLII Innoc. X, *Aliis*, tom. XV, pag. 686.

fessis ac sacra communione refectis, qui aliquam ex dictis ecclesiis presbyterorum Societatis Iesu, ubique existentem, in sancti Ignatii ultimam Iulii, ac sancti Francisci Xaverii secundam decembris mensium celebrari solitis festis diebus, a primis vespers usque ad occasum solis dierum huiusmodi, singulis annis devote visitassent, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac S. M. E. exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem in Domino perpetuo concessit, prout in eiusdem Gregorii praedecessoris litteris in simili forma Brevis die VIII mensis Iunii MDCXXII¹ desuper expeditis, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis haberi volumus, uberius continetur.

§ 1. Cum autem, sicut praedicti presbyteri Societatis Iesu nobis nuper exponi fecerunt quod officium et festum praedicti sancti Francisci Xaverii a die secundam ad tertiam diem mensis decembris apostolica auctoritate per nos translata sint: nobis propterea humiliter supplicari fecerunt praedicti presbyteri Societatis Iesu ut indulgentias et peccatorum remissiones, a praedicto Gregorio praedecessore ecclesiis presbyterorum Societatis Iesu huiusmodi die festo eiusdem sancti Francisci Xaverii die II mensis decembris, ut praefertur, celebrari solito² concessas³, ad tertiam diem eiusdem mensis decembris etiam transferre de benignitate apostolica dignaremur.

§ 2. Nos igitur, eosdem presbyteros Societatis Iesu spiritualibus favoribus et gratis prosequi volentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc hu-

¹ Male ed. Main. legit 1662 (R. T.).

² Male edit. Main. legit *solum* (R. T.).

³ Pessime pro concessas habet *contentas* (R. T.).

Supplicatio.

Transfert indulgentias S. Francisci Xaverii in diem tertiam decembris.

militer porrectis inclinati, indulgentias et peccatorum remissiones, a praedicto Gregorio praedecessore ecclesiis presbyterorum Societatis Iesu die festo praedicti S. Francisci Xaverii, die II mensis decembris singulis annis celebrari solito, concessas, ad tertiam diem eiusdem mensis decembris, servata tamen in reliquis omnibus et singulis dicti Gregorii praedecessoris litterarum huiusmodi forma, apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuo transferimus, et perpetuis futuris temporibus translatas esse decernimus, ita ut in posterum christifideles, aliquam ex ecclesiis presbyterorum Societatis Iesu ubique existentium visitantes, indulgentias et peccatorum remissiones, a praedicto Gregorio praedecessore aliis concessas, non amplius secundam, sed tertiam diem mensis decembris huiusmodi lucrabuntur.

Contrariis derogat.

Transumptum fides.

§ 3. Non obstantibus eiusdem Gregorii praedecessoris litteris praedictis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon cancellariae apostolicae regulis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVIII Iulii MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 18 Iulii 1663, pontif. anno IX.

CDXLVI.

Prohibet foundationes conventuum in familia ultramontanâ Ordinis Minorum de Observantiâ intra spatium quatuor

¹ Edit. Main. legit *et* pro *non* (R. T.).

vel quinque leucarum a iam erectis, etiam aliorum regularium.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Aliis, pro parte dilecti filii Petri Roche, commissarii generalis curiae pro familia ultramontanâ Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod dudum felicis recordationis Clemens Papa VIII praedecessor noster (considerans in provinciâ Carthaginensi dicti Ordinis tam angustam tantam multitudinem conventuum regularium diversorum Ordinum reperiri, ibique nihilominus adesse praetensiones novarum foundationum, ex quibus quamplurima oriebantur inconvenientia) ordinaverat ne in posterum aedificari posset ullus conventus intra spatium quatuor vel quinque leucarum a iam erectis, prout in eiusdem Clementis praedecessoris litteris desuper in simili forma Brevis expeditis plenius dicitur contineri; et in eadem expositione subiuncto, quod in provinciâ Valentianâ fratrum de Observantiâ et S. Ioannis Baptistae fratrum Discalceatorum dicti Ordinis sancti Francisci in regno Valentiae eadem inconvenientia sequebantur, cum, intra spatium quadragintaquatuor leucarum longitudinis et decem latitudinis, vigintitres fratrum de Observantiâ ac viginti fratrum Discalceatorum et sexdecim conventus fratrum Minorum eiusdem sancti Francisci Cappuccinorum nuncupatorum, hospitalia quoque quamplurima pauperum ex eleemosynis viventium, necnon triginta monasteria monialium continerentur¹, praeter centum conventus diversorum Ordinum, quorum maior

¹ Edit. Main. legit *continentur* (R. T.).

Motiva huius Constitutionis.

pars est Mendicantium, ex quibus et seculares valde gravantur, et quamplurimae ob novarum foundationum praetensiones, praesertim fratrum Cappuccinorum, Carmelitarum, Trinitariorum, Discalceatorum et aliorum, tam inter seculares quam inter regulares oriuntur discordiae, cum maximo regularis disciplinae detrimento, ac etiam populorum scandalo:

Supplicatio.

§ 1. Ideoque congregationi praedictae supplicato ut ordinaret ne in dictis provinciis, seu regno, ullus conventus, domus, sive hospitium fratrum Cappuccinorum, Carmelitarum, Trinitariorum, sive quorumlibet regularium, intra spatium quatuor vel quinque leucarum a iam fundatis erigeretur absque expressa Sedis Apostolicae licentia, prout in provinciis Burgensi, Granatensi, Aragoniae et Maioricensi similiter ordinatum fuit: emanavit ab eadem congregatione decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Decretum sacrae congregationis.

§ 2. « Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, censuit et decrevit servandam esse formam et dispositionem memorati Brevis sanctae memoriae Clementis VIII etiam in provinciis Valentiae Observantium et S. Ioannis Baptistae Discalceatorum Ordinis huiusmodi: atque ita fratribus cuiuslibet Ordinis Mendicantis novorum conventuum, hospitiorum seu domorum, et sub quovis titulo habitationum permanentium erectionem absque Sedis Apostolicae licentia contra tenorem dicti Brevis et apostolicarum constitutionum in praedictis provinciis esse prohibendam et interdiciendam, prout harum serie prohibet et interdicat, contrariis quibuscumque non obstantibus.

Romae xxii iunii MDCLXIII.

M. cardinalis GINETTUS ».

§ 3. Cum autem, sicut dictus Petrus nobis nuper exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentia et observatione, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summo opere desideret: nos, ipsum Petrum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salva tamen semper in praemissis auctoritate praedictae congregationis cardinalium.

Decretum praefatum confirmat Pontifex.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Decretum irritans.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et

Derogatio contrariorum.

innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore perinansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi augusti MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 6 augusti 1663, pontif. anno IX.

CDXLVII.

Facultas domino cardinali Barberino camerario S. R. E. absolvendi christianum ducem Mekelburgensem ab haeresibus, praemissa abiuratione, emissaque per eum professione.

Venerabili fratri nostro episcopo Praenestino cardinali Antonio Barberino nuncupato, S. R. E. camerario,

Alexander Papa VII.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

Motiva.

§ 1. Cum, sicut non sine spirituali animi nostri laetitia nobis relatum fuit, nobilis vir Christianus dux Mekelburgensis, ex partibus haereticis procreatus ac in haeresi Luterana educatus, divinae gratiae lumine illustratus, viaque veritatis agnita, Luteranam et alias quascumque haereses abiurare et omnino deserrere, ac ad gremium S. R. E., benediciente Domino, redire decreverit: nos, qui pro pastoralis munere id unum praecipue curare tenemur ut, si quae oves a veritatis semita aherrant, in viam salutis revocentur, de tua singulari pietate, prudentia, ac religionis catholicae, ac honoris domus Dei zelo plurimum in Domino confisi, circumspeditioni tuae eum-

Confirmat ut in rubrica.

dem Christianum ducem, praevia abiuratione iudiciali vel extrajudiciali Luteranae et aliarum quarumlibet haeresum huiusmodi per eum in manibus tuis facienda, ac recepta ab illo professione catholicae fidei iuxta articulos dudum a Sede Apostolica propositos, ab eisdem haeresibus ac quibusvis excommunicationis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis per eum propter praemissa quomodolibet incursis, iniuncta ei aliqua poenitentia saluari, aliisque iniungendis, prout eiusdem Christiani ducis animae saluti expedire cognoveris, in utroque foro auctoritate nostra apostolica absolviendi, ipsiunque Christianum ducem in gremium eiusdem S. R. E. recipiendi et reconciliandi, adhibitis ad actus praefatos aliquo notario publico et testibus, dicta auctoritate, tenore praesentium, plenam, liberam et amplam facultatem tribuimus et impartimur.

Circularia soluta.

§ 2. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon decretis, usu et stylo tribunalis officii sanctae et universalis Inquisitionis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi augusti MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 6 augusti 1663, pontif. anno IX.

CDXLVIII.

Super electione provincialium provinciarum Indiarum Ordinis Praedicatorum ac confirmatione eorumdem a magistro generali.

1 Vide ad Const. DCXLIV (al. 608) Urbani VIII, Super pro parte, tom. XIV, pag. 724, in qua cavetur provinciales debere esse biennales.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Sacrosancti apostolatus sollicitudo, quam, meritis licet et viribus longe impares, auctore Deo gerimus, nos admonet ut, circa statum personarum quarumlibet divinis obsequiis sub suavi religionis iugo mancipatarum propensis studiis intendentes, illarum felici directioni et regulari observantiae salubriter, quantum nobis ex alto conceditur, consulere satagamus, sicut, rerum, locorum, temporum et personarum qualitatibus maturae considerationis trutinâ perpensis, arbitramur in Domino rationi esse consentaneum.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius magister generalis Ordinis Praedicatorum, quod dudum provinciis Indiarum dicti Ordinis, ob immanem eorum ab hac almâ Urbe distantiam, mox ab earumdem institutionis initio provisum fuit de indulto aut privilegio respective, quo illic capitulis provincialibus conceditur primo definitori vel definitorio facultas confirmandi statim provincialem ibidem electum, vel quod ipsa electio sit simul confirmatio. Et specialiter pro provinciâ S. Iacobi de Mexico Ordinis huiusmodi quondam Ioannes de Fenario, dum vixit, magister generalis eiusdem Ordinis, impetravit a felicis recordationis Clemente Papa VII praedecessore nostro litteras in simili formâ Brevis die xi iulii MDXXXII expeditas, quarum initium est *Pastoralis officii*, etc., in quibus disponitur ut prior provincialis ipsius provinciae iuxta constitutionum ipsius Ordinis tenorem eligi, et per definitorium capituli cassari aut confirmari, et ad officium ipsum acceptandum censuris ecclesiasticis compelli possit, et, si contingat definitorium in partes aequales dividi, tunc eligatur ab eisdem definitoribus unus alius religio-

sus de dictâ provinciâ, et eâ pars definitorii, cui talis electus adhaeserit, provincialem casset et confirmet, prout videbitur expedire.

§ 2. Verum (ne huiusmodi concessionibus, quae provisionales sunt, cum ingenti Ordinis praeiudicio ex sinistra intelligentiâ traherentur in perniciosum abusum ac sensum a mente concedentium alienum, intelligendo quod essent solemnes et definitivae) capitulum generale dicti Ordinis, Romae anno MDLXXXIX celebratum, remedium adhibuit, ac ordinavit, quod provinciales provinciarum Indiarum statim post eorum electionem, iuxta privilegia ipsis provinciis concessa, munere suo fungerentur; tenerentur tamen saltem intra biennium ad magistrum generalem eiusdem Ordinis mittere decretum suae electionis pro sui et totius Ordinis capitis debitâ recognitione, et hoc sub poenâ privationis officii ipso facto incurrendâ et inhabilitatis in posterum. Quam quidem ordinationem quondam Thomas Turchus, dum vixit, magister generalis Ordinis praefati, inter alias¹ quas pro provinciis Indiarum ex factis a suis praedecessoribus et capitulis generalibus compilavit Caesaraugustae anno MDCXLVIII et explicavit, hoc adiecto ut magister generalis electionem vel confirmare vel cassare posset, prout sibi in Domino videretur. Quae omnia considerans capitulum generale dicti Ordinis itidem Romae anno MDCLVI celebratum innovavit, auxit et communivit prolixâ ordinatione pro provinciis Indiarum in communi, numero v, tenoris qui sequitur, videlicet: « Cum in capitulo generali Romae MDLXXXIX² sic ordinatum fuerit provinciales provinciarum Indiarum statim post eorum electionem,

¹ Videtur deesse verbum *edidit* vel *retulit*, aut simile (R. T.).

² Male edit. Main. legit 1689 (R. T.).

Motiva.

Decretum capituli generalis.

Provinciales Indiarum confirmari debent a magistro generali.

iuxta privilegia ipsis provinciis concessa, munere suo fungantur, teneantur tamen saltem intra biennium ad reverendissimum patrem generalem mittere decretum suae electionis pro sui et totius Ordinis capitis debitâ recognitione, ut electionem vel confirmare vel cassare possit prout sibi in Domino videbitur expedire, et hoc sub poenâ privationis officii ipso facto incurrendâ, et inhabilitatis in posterum: nos huiusmodi ordinationem, velut sacrae obedientiae et unitati indivisae nostri Ordinis summe necessariam, extremo quo possumus connisumimus, stabilimus, et insuper ordinando adiicimus quod provincialis, quisquis electionis suae scrutinium seu decretum intra tempus supra expressum ac praefixum magistro Ordinis non miserit, post suum provincialatum in omnibus habeatur ac si revera provincialis non fuisset. Proinde in virtute Spiritus Sancti, sanctae obedientiae, sub formali praecepto, ne non sub nullitate cuiuscumque actûs in contrarium, prohibemus tum ne talis post suum provincialatum potiatur aut potiri permittatur loco illis aliâs debito qui quondam provinciales fuerant, tum etiam ne possit deinceps toto vitae suae tempore eligi vel quoquo modo applicari ad officia prioris, visitatoris, vicarii, doctrinarii, sive ad alia munia etiam scholastica, quorum omnium ex nunc simpliciter incapax decernitur ac declaratur, ita quod tali, neque praetacti loci neque vocis passivae ins ullum suffragari possit, donec magistri Ordinis superveniens confirmatio realiter ipsi provinciae illata ac notificata plene constare fecerit electionem fuisse bonam, et supremâ Ordinis auctoritate solemniter legitimeque agnitam et approbatam. Quod si in aliquibus harum provinciarum adsit vel adesse praetendatur qua-

lecumque indultum, privilegium, exceptio, dispensatio, aut qualiscumque nominis exemptio tollens, minuens, atque suspendens ordinationem supradictam, eiusve obligationem, aut poenas appositas, nos hodie communi ac publico nomine totius Ordinis Praedicatorum, quem in hoc generali consensu legitime repraesentamus, huiusmodi privilegio, indulto, exceptioni, dispensationi, ac cuiuscumque nominis exemptioni, si qua est vel putatur esse, tamquam regularis obedientiae pernicioso detrimento, seu facillimae schismatum occasione, deliberate, serio ac expresse renunciamus, ac renunciatum esse denunciamus. Denique obtestamur reverendissimum magistrum Ordinis, ut, quandoque contingeret ex aliquâ harum provinciarum non transmitti ad se scrutinium seu decretum electionis novi provincialis, vicissim ipse acta illius capituli provincialis (si qua forte seorsim ad manus suas pervenerint) nequaquam approbet, nec ullas graduum postulationes exaudiat, aut ullius promotionis patentes expediri inbeat, neque institutiones praedicatorum generalium in huiusmodi actis exponi solitas admittat, vel ratas habeat, nec taliter factae institutiones ullum sortiantur effectum, quoadusque electus provincialis fuerit per magistrum Ordinis confirmatus, huiusque confirmationis patentes in provinciâ sint promulgatae.

§ 3. Cum, autem sicut eadem expositio subiungebat, praecursis ordinationibus non obstantibus praefata provincia S. Iacobi de Mexico sub moderno generalatu destiterit sponte ac desciverit a lege et obligatione transmittendi et submittendi dicto magistro generali exponenti decreta seu scrutinia electionum duorum priorum provincialium proxime praetectorum pro obtinendâ legitimâ ipsa-

Supplicatio.

rum confirmatione, vel, si in Domino conveniens videretur, cassatione: nobis propterea ipse magister generalis humiliter supplicari fecit ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Pontifex confirmat statum capituli generalis.

§ 4. Nos igitur, eundem magistrum generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de consilio venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, ad quos preces huiusmodi remisimus, visis et mature consideratis ac perpensis per eosdem cardinales memoratis Clementis praedecessoris nostri in formâ Brevis litteris et praeinserto statuto capituli generalis celebrati de anno MDCLVI, ipsum statutum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium approbamus et confirmamus, eique inhaerendo expresse decernimus in posterum provinciales nedum Mexicanæ sed etiam aliarum provinciarum Indiarum Ordinis huiusmodi immediate post eorum seu cuiuslibet eorum capitularem electionem munere suo fungi debere, teneri tamen saltem intra biennium ad magistrum generalem Ordinis praedicti transmittere decreta et acta suarum electionum, ut ipse magister generalis easdem electiones confirmare vel cassare possit, prout sibi iuris esse videbitur. Aliter, in casu contraventionis, ipso iure et ipso facto, et absque ulla

declaratione, intelligantur privati suo provincialatu, et habeantur in omnibus ac si provinciales non fuissent, sintque pariter privati voce activâ et passivâ, et inhabiles in perpetuum nedum ad praedictum officium provincialatus, verum etiam ad quaecumque alia prioris, visitatoris, vicarii, doctrinarii, sive alia munia, etiam scholastica, et subiaceant effective omnibus et singulis poenis in praefato statuto contentis.

§ 5. Ne autem, ex dubio super validitate vel nullitate electionum huiusmodi, erga provinciales electos obedientia detorqueatur, vel subsequantur nullitates, auctoritate et tenore praefatis volumus et mandamus easdem electiones, dummodo sufficienti votorum numero a suffragantibus capitulariter sint factae, quicquid fore¹ reclametur aut opponatur, quoad usque expectabitur responsio magistri generalis, tamquam canonicas et legitimas habendas esse, supplendo pro interim ex nunc pro tunc omnes et singulos iuris et facti defectus, qui in eis forsant intercesserint respective; salvâ semper in praemissis auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

§ 6. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 7. Quocirca venerabilibus fratribus illarum partium archiepiscopis, episco-

¹ Videtur legendum forte pro fore (u. r.).

Supplet iuris defectus.

Clausulae.

Contrarius derogat.

pis, ac dilectis filiis locorum Ordinariis, et eorum cuilibet, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, et eorum cuilibet, per se, vel alium, seu alios, ubi et quando opus fuerit, et quoties ipsorum aliquis seu aliqui desuper fuerint requisiti, sive etiam ex officio procedentes, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque solemniter publicantes, faciant auctoritate nostrâ ipsas praesentes litteras, et in eis contenta huiusmodi, ab illis, ad quos spectat et spectabit quovis modo in futurum, in omnibus et per omnia inviolabiliter et inconcusse servari, et executioni demandari; contradictores quoscumque libet et rebelles per censuras ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, omni appellatione remota, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Et poenas contra reobedientes aducit.

Obstantia tollit.

§ 8. Non obstantibus supradictis Clementis praedecessoris litteris, ac revocandae memoriae Bonifacii Papae VIII praedecessoris pariter nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praefatorum Ordinis et provinciarum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad pra-

missorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus: ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 9. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vii augusti, MDCLXIII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 7 augusti 1663, pontif. anno ix.

CDXLIX.

Commissio archiepiscopo S. Dominici in Indiis occidentalibus super separatione insulae SS. Trinitatis a dioecesi de Portorico, et unione archiepiscopatus S. Fidei¹.

Venerabili fratri archiepiscopo S. Dominici in Indiis occidentalibus,
Alexander Papa VII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Nomine carissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici nobis nuper exposuit dilectus filius noster Paschalis S. R. E. diaconus cardinalis de Aragonia nuncupatus, quod (cum eidem Philippo regi relatum fuerit insulam SS. Trinitatis Guaianam nuncupatam in Indiis occidentalibus, quae in spiritualibus quidem episcopatus Portusdivitis, seu de Portorico, hucusque subiecta fuit, in temporalibus vero ad iurisdictionem audientiae in insulâ S. Do-

Transumptis danda fides.

Expositio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

minici institutas pertinebat, ob ingentem eius ab insulis de Portorico ac S. Dominici distantiam, debita cura et assistentia tam in spiritualibus quam in temporalibus huiusmodi minime gubernari ipse Philippus rex eandem insulam SS. Trinitatis ad audientiam S. Fidei in temporalibus de cetero spectare debere decrevit.

Motive.

§ 1. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, episcopi Portusdivitis, seu de Portorico, iam a multis annis, propter longitudinem itineris maritimi per eos faciendi, quod ad quingenta et amplius millaria protenditur, necnon periculum quod ab Anglis et Hollandis, qui colonias seu populationes in quibusdam insulis dictae insulae SS. Trinitatis vicinis habent et navigationem illic infestant, imminet, eandem insulam SS. Trinitatis non visitaverint, ipsiusque insulae incolis sacramenta confirmationis ac extremae unctionis ob defectum sacri olei iamdiu administrata non fuerint; his vero inconvenientibus remedium adferri, dictaeque insulae SS. Trinitatis spirituali gubernio opportune consuli possit, si ipsa insula archiepiscopatus S. Fidei adiungatur, cum eiusdem archiepiscopatus dioecesi vicina sit, et inter continentem ac insulam huiusmodi brevis maris traectus interiaceat: nobis propterea praefatus Paschalis cardinalis memorati Philippi regis nomine humiliter supplicavit ut eandem insulam SS. Trinitatis ab episcopatu et dioecesi Portusdivitis seu de Portorico huiusmodi separare et dismembrare, sicque separatam et dismembratam praefato archiepiscopatus et dioecesi S. Fidei unire, annectere et incorporare de benignitate apostolicam dignaremur.

Confirmat in rubrica.

§ 2. Nos igitur, pro commissam nobis caelitus omnium ecclesiarum sollicitudine, spirituali christifidelium in dicta in-

sula SS. Trinitatis degentium regimini salubriter, quantum cum Domino possumus, providere, necnon piis eiusdem Philippi regis desideriis favorabiliter annuere cupientes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. praedictae cardinalium rebus consistorialibus praepositorum consilio, diligenter perpensis per eosdem cardinales rationibus quae pro separatione dictae insulae SS. Trinitatis a dioecesi Portusdivitis seu de Portorico et unionem archiepiscopatus S. Fidei offerebantur, cum eae satis validae urgentesque visae fuerint, nec sine gravi animarum iactura differri posse negotium videatur, fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, ut, constituto tibi de narratis, et audito venerabili fratre episcopo Portusdivitis seu de Portorico, ad separationem et unionem praedictas respective, servatis servandis, auctoritate nostra apostolica procedas.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras, illarumque vigore a te faciendas separationem et unionem huiusmodi, semper firmas, validas et efficaces existere et fore, neque illas sub quibusvis similibus vel dissimilibus separationum et dismembrationum ac unionum et incorporationum etiam effectum nondum sortitarum, seu aliarum quarumvis gratiarum, revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus, etiam per quascumque litteras et constitutiones apostolicas seu cancellariae apostolicae regulas, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, per nos, vel quoscumque Romanos Pontifices successores nostros, et in crastinum cuiuslibet eorum assumptionis ad summi apostolatus apicem, ac Sedem Apostolicam, etiam motu proprio, et de apostolicae potestatis plenitudine, ac con-

Clausulas apponit.

sistorialiter, et alias quomodolibet pro tempore factis, unquam comprehendi aut comprehensas censi, sed semper ab illis exceptas, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac etiam de novo sub posteriori data per eos, ad quos pro tempore spectabit, eligenda concessas intelligi et fore, ac suos plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet quavis auctoritate et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostra et cancellariae praedictae regula de exprimendo vero valore in unionibus et dismembrationibus, necnon Lateranensis concilii novissime celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a iure permissis fieri prohibentis, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon ecclesiarum Portusdivitis, seu de Portorico, et S. Fidei, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, etiam eisdem ecclesiis, illarumque praesulibus et capitulis, canonicis et personis, et aliis quibuscumque, sub qui-

1 Edit. Main. legit novissimam (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XVII.

buscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, necnon irritantibus, et decretis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso et forma in illis tradita observata, etc., habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die viii augusti MDCLXIII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 8 augusti 1663, pontif. anno ix.

CDL.

Prohibitio ne de cetero perpetuis futuris temporibus ullus frater, cuiusvis alterius conventus Ordinis fratrum Praedicatorum filius, conventui S. Mariae supra Minervam Urbis Ordinis huiusmodi affiliari possit absque speciali Sedis Apostolicae concessione.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii prior et fratres conventus

Expositio.

1 Male ed. Main. legit pro servata habentes; quae desunt autem supple ex formulis aliis adhibitis (R. T.).

2 Ex Regest. in Secret. Brev.

S. Mariae supra Minervam de Urbe Ordinis Praedicatorum, quod, licet dudum in capitulo generali dicti Ordinis anno MDCI in Urbe praefata celebrato ordinatum fuerit, de mandato felicis recordationis Clementis Papae VIII praedecessoris nostri, ne fierent adfiliationes de uno conventu in alium ex quacumque causa, sed tantum manerent filii conventus qui ibidem professionem emisissent; haecque ordinatio subinde, videlicet anno MDCV, in eiusdem Ordinis capitulo generali Vallisoletano confirmata, ac inter constitutiones ipsius Ordinis relata, et diu inviolabiliter servata fuerit: nihilominus, ab aliquot annis, illi¹ contraventum fuit, multumque variis modis affiliati fuerunt praefato conventui S. Mariae supra Minervam; qui aere alieno gravatus² eos sustentare non potest. Quare dicti exponentes, ad evitanda in posterum similia incommoda, et ne filiationum huiusmodi diversitas pacem communem perturbet, nobis humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Prohibet ut
in rubrica.

§ 2. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ne de cetero perpetuis futuris temporibus ullus frater, cuiusvis alterius conventus dicti Ordinis filius, memorato conventui S. Mariae super Minervam absque spe-

ciali nostra seu Romani Pontificis pro tempore existentis concessione affiliari possit, auctoritate apostolica, tenore praesentium, prohibemus et interdicimus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clausulae.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praefatorum Ordinis et conventus, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio
contrariorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ix augusti MDCLXIII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 9 augusti 1663, pontif. anno ix.

CDLI.

Declaratio nullitatis occupationis civitatis Avenionensis eiusque territorii et comitatus Venayssini, ac omnium in curia parlamenti Aquensis eiusque deputatis et aliis quibuscumque gestorum¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Pastoralis officii, quod auctore Deo gerimus, cura animi nostri vires mentisque consilium eo praecipue convertit, ut², dum S. R. E. Sedisque Apostolicae iura violata promptae reparationis ac defensionis auxilium exposcunt, nihil a nobis desiderari patiamur, quo illa intacta et illibata (sicut decet) conserventur, et opportunis subsidiis, si opus fuerit, muniantur.

In Sedis Apostolicae.

§ 1. Sane dudum haec sancta Sedes Apostolica possessionem comitatus Venayssini ac civitatis et territorii Avenionensis nostrorum unâ cum alto et supremo in illis dominio ex legitimis ac notissimis et antiquissimis titulis nacta, illa subinde plurium seculorum decursu sub plurium Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum nostroque regimine usque in praesens suo imperio pacifice possedit, ac civitatem eiusque territorium ac comitatum huiusmodi, locaque illis subiecta, ab invasionibus et obsidionibus haereticorum et catholici nominis hostium pluries et armis et sumptibus ex visceribus reliquae temporalis eiusdem S. R. E. ditionis redactis, favente etiam saepius benignâ regum christianissimorum assistentiâ, exemit et recuperavit. Verum nuper cum ingenti vehementique (ut par est) animi dolore accepimus, assertum procuratorem regionum in curia parlamenti Aquen-

Facta contra
ius enarrantur.

sis adversus eandem Sanctam Sedem ausu damnabili egisse, terminosque servasse ac servari curasse, et quaedam asserta iura, scripturas et instrumenta ad celebrandam violentam invasionem et manifestam usurpationem concervasse et exhibuisse pro assequendâ assertâ reunionem eorundem civitatis Avenionensis et comitatus Venayssini nostrorum ad favorem coronae Francorum; quoniam, non minus temere et nulliter, quam attentate et iniuste, arrestum dicti parlamenti super assertâ reunionem huiusmodi extorsisse, eiusque vigore assertum eiusdem parlamenti praesidem, seu regentem, illiusque ministros et officiales, sanctam Sedem Apostolicam praedictam, iniquo iudicio pulsatam, curasse, quantum in ipsis fuit, civitate, territorio et comitatu praedictis ac supremo in eis dominio et iurisdictione spoliare; et, ne quid deesset improbi operis complemento, dilectum filium in eisdem civitate et comitatu nostrum et dictae Sedis vicelegatum, ceterosque eiusdem Sedis ibidem existentes ministros, civitate et comitatu praedictis manu militari expulisse, non secus ac si Deus in brachio vicarii sui, tanquam in virgâ Moysis, ad defensionem Ecclesiae suae sanctae cum potestate magnâ non assisteret, ac posthabitis etiam censuris et poenis per sacros canones ac constitutiones et litteras apostolicas, praesertim a felicis recordationis Innocentio VI decimo kalendas iunii, pontificatus sui anno III, Gregorio XI idibus decembris, pontificatus sui anno IV, Martino V undecimo kalendas martii, pontificatus sui anno VII, Eugenio IV aliisque Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris editas, ac annis singulis die Coenae Domini legi et publicari solitas, contra invadentes, usurpantes, occupantes vel detinentes in specie praedictos co-

¹ Male edit. Main. legit *illis* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *gravatos* (R. T.).

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Male ed. Main. legit *et pro ut* (R. T.).

mittatum Venayssinum ac civitatem Avenionem, ac supremam iurisdictionem in illis Romanae Ecclesiae competentem de facto usurpantes, perturbantes, retinentes et vexantes inflicti, in eisdem sanctae Sedis Apostolicae notorium contemptum, ac totius christiani orbis, haec improbantis, scandalum, atque perniciosissimum exemplum. Et licet omnia desuper gesta, actitata et innovata ex se ipsis corruant, nullaque prorsus et irrita sint, tam ex capite patetis et notoriae nullitatis detestabilisque temeritatis obmanifestum iurisdictionis defectum in iudicibus laicis qui ad praemissa processerunt adversum nos Dei in terris vicarium et hanc sanctam Sedem Apostolicam studiose satagendo notabilem eius patrocinii¹ partem violenter usurpare, quam est² notoriâ iniustitiâ resultante non solum ex legitimis ac iuridicis dictae Sedis titulis, verum quoque ex antiquissimâ et pacificâ, etiam quoad regimen ac liberum exercitium alti et supremi domini, a multis seculis per eandem Sedem retentâ et nunquam iuridice interceptâ³ possessione, cum assensu, scientiâ et patientiâ omnium, qui pro tempore fuerunt, Francorum regum christianissimorum; ac proinde illa minime necesse sit ullâ declaratione detestari seu aboleri, eisque nullatenus attentis, nos et Apostolica Sedes in antiquissimâ nostrâ possessione pluribus seculis continuatâ iure persistamus, ac in futurum, saltem animo, omnique alio meliori et efficaciori modo perseveremus, perseverare omnino intendamus: nihilominus, pro abundantiori et potiori cantelâ ac efficaciori praeservatione omnium et quorumcumque iurium S. R. E. praedictae

(habentes prius tenores actorum quorumcumque, ac sententiae seu arresti, omniumque desuper gestorum praedictorum, ceterorumque etiam necessario exprimendorum et inserendorum, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis) impugnativè tamen, et non aliâs, Christi nomine semper invocato, ac habitâ super his in consistorio nostro secreto cum venerabilibus fratribus nostris eiusdem S. R. E. cardinalibus deliberatione maturâ, de eorundem fratrum consilio et assensu, motu proprio, ac ex certâ scientiâ nostrâ, deque apostolicae potestatis plenitudine, ad perpetuam rei memoriam, harum serie dicimus et declaramus citationes, executiones, petitiones, terminos declinatorios et peremptorios, ipsam sententiam seu arrestum, omniaque et singula in eis contenta ac subsequuta et subsequutura quaecumque, et praesertim civitatis Avenionensis eiusque territorii et comitatus Venayssini nostrorum praedictorum, necnon civitatum, oppidorum, terrarum et locorum quorumcumque eis subiectorum, seu in eis contentorum, invasionem, occupationem, detentionem, usurpationemque, perturbationem et vexationem huiusmodi regimini⁴ et alti et supremi domini et iurisdictionis nostrorum et dictae Sedis vicelegati aliorumque nostrorum et Sedis eiusdem ministrorum electiones, seu expulsionem, ac omnia demum et singula ac quaecumque desuper acta, gesta et actitata quomodolibet praeiudicialia tam in universum quam singulariter perpetrata et attentata per praesides, consiliarios, et quoscumque alios a dictâ curiâ parlamenti seu quibuscumque aliis deputatos, ipsamque parlamenti curiam, ac eorum fautores, consultores, tabelliones, notarios, graphiarios, scribas, ostiarios, seu

¹ Nescio an legendum *patrimonii* (R. T.).

² Legendum *et vel ex pro est* (R. T.).

³ Vel *interceptâ* vel *interruptâ* legend. (R. T.).

⁴ Potius lege *regiminis* (R. T.).

uscerios, apparitores, milites custodes et executores quoscumque, et eorum quemlibet, ac forsitan per populum et privatos civitatis Avenionensis et comitatus Venayssini nostrorum praedictorum, aliasve quaslibet personas, etiam regali, ducali et aliâ quacumque dignitate insignitas ac speciali nomine exprimendas, e ipsorum quemlibet, tam directe quam indirecte et qualitercumque super praemissis, cum omnibus et singulis inde secutis, ac quomodocumque et quodocumque secuturis, fuisse et esse ac semper fore penitus nulla, invalida, irrita, iniqua, iniusta, inania, viribusque et effectu omnino vacua, ac contra sacras sanctiones attentata, et ab omnibus iuribus etiam divinis ac gentium aliena et abhorrentia, improbata et reprobata, proque nullis, invalidis ac irritis habita et in futurum perpetuo habenda, neminemque ad illorum et cuiuslibet eorum, etiam si iuramento etiam fidelitatis et homagii vallata sint et fuerint, observantiam teneri, nec obligatum esse, minusque ex illis ullo unquam tempore et ad quemcumque effectum etiam summarissimi possessorii aliquod vel minimum ius vel actionem aut titulum coloratum vel causam possidendi, insistendi, retinendi aut praescribendi, etiam si longissimi, immemorabilis et cuiusvis alterius temporis possessio seu quasi possessio subsequatur, acquisitum vel acquisitam fuisse, nec esse, neque fore, nec acquiri quoquomodo potuisse aut posse; imo nos praedicta omnia et singula, nullo prorsus excepto, iterum, quatenus opus sit, de plenitudine potestatis ac sanctorum Petri et Pauli apostolorum nostrâque auctoritate damnamus, cassamus, improbamus, reprobamus, annullamus et irritamus, nulliusque roboris vel momenti esse denunciamus et declaramus.

§ 2. Praeterea pari auctoritate, ac de eorundem fratrum nostrorum consilio et assensu, et itidem quatenus opus sit, dicimus pariter et declaramus, protestamur et nunciamus nos et Sedem praedictam, cameramque nostram apostolicam possedissee et possidere, ac quasi possedissee et quasi possidere respective, necnon continuasse et continuare, ac semper etiam in posterum continuare velle in antiquissimâ ac iustâ nostrâ possessione civitatis et territorii Avenionensis et comitatus Venayssini nostrorum praedictorum, cum supremo et alto dominio, ac eisdem modo et formâ, prout semper eadem sancta Sedes ac Romani Pontifices praedecessores nostri antea possederunt et quasi possederunt, et perinde ac si omnia et singula praemissa et quaecumque alia subsequuta, et quodocumque ac quomodocumque subsequutura, gesta et facta minime fuissent, nec aliquo modo.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras ac omnia et singula in eis contenta (etiam ex eo quod praefati et quicumque alii etiam speciali et individua mentione et expressione digni in praemissis seu eorum aliquo interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati vel auditi, minusque causae, propter quas eadem praesentes emanarunt, adductae, verificate, seu sufficienter aut etiam ullo modo iustificate fuerint) nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vel invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus, aliove quolibet quantumvis magno et substantiali ac incogitato et inexcogitabili defectu, vel ex quovis alio capite a iure vel factô aut statuto vel consuetudine resultante, seu quocumque colore, praetextu, causâ et occasione

Decretum in-
firmum.

notari, impugnari, invalidari, infringi, limitari, retractari, vel in controversiam vocari, aut ad terminos iuris reduci posse, sed ipsas praesentes litteras, semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et spectabit quomodolibet in futurum, inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis censi, atque ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, necnon sanctae Romanae Ecclesiae camerarium seu procamerarium et alios cardinales, etiam de latere legatos, eorumque vicelegatos, ac camerae apostolicae praedictae praesidentes clericos, ceterosque Sedis et camerae huiusmodi officiales et ministros, et alios quoslibet, quavis auctoritate, praeminentia et potestate fungentes et quodcumque functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, declarandi et interpretandi facultate et auctoritate, semper et ubique iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, attentatum est hactenus et in futurum quomodolibet contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de non tollendo iure quaesito, et recolendae memoriae Pii Papae IV praedecessoris pariter nostri de gratiis quaecumque interesse dictae camerae concernentibus intra certum tunc expressum tempus in eadem camerâ praesentandis et registrandis, itaut praesentes litteras ibidem praesentari seu registrari nunquam necesse sit, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliiis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, usibus et consuetudinibus etiam immemorabilibus, legibus quoque, privilegiis, indultis, concessionibus et litteris apostolicis quibuscumque locis et personis, etiam regali et aliâ quavis mundanâ vel ecclesiasticâ dignitate fulgentibus, et aliâs quomodolibet qualificatis ac specialem expressionem requirentibus, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus, ac consistorialiter, etiam sub quibusvis verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis et decretis etiam irritantibus, et aliâs quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, factis, editis, confirmatis, approbatis, ac pluries et quantiscumque vicibus iteratis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio facienda aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti essent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis formamque in illis traditam pro servatâ habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Ceterum declaramus quoque eadem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque a nobis emanasse sine praedicti omnium et quorumcumque aliorum iurium et remediorum nobis et di-

Iurium reservatio.

ctae Sedi competentium, nobisque facultatem reservamus illis quodcumque utendi eo modo quo nos Deus illuminabit et memorati fratres nostri S. R. E. cardinales insinuabunt, ac prout vires nostrae divino auxilio innixae suppetent.

Transumptio- rum fides.

§ 6. Volumus autem ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium in iudicio et extra illud habeatur, quae praesentibus ipsis haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xiii augusti MDCCLXIII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 13 augusti 1663, pontif. an. ix.

CDLII.

Quod officium praepositi generalis Congregationis clericorum regularium Minorum in domo S. Laurentii in Lucina de Urbe durare debeat in perpetuum, cum facultate tamen capituli generali eligendi alium si expedire videbitur.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Nomine dilectorum filiorum vocalium capituli generalis Congregationis clericorum regularium Minorum in domo regulari S. Laurentii in Lucina de Urbe congregatorum nobis nuper expositum fuit quod (cum dicta Congregatio a felicis recordationis Sixto Papa V praedecessore nostro per quasdam suas eâ super re expeditas litteras instituta fuerit eâ lege, inter alia, ut ipsius Congregationis praepositus generalis ad vitam

1 Edit. Main. legit *innixae* (R. T.).

durare deberet, sicut re ipsâ prima electio praepositi generalis huiusmodi ad vitam facta fuit; subinde vero, mutato hoc instituto, terminus durationis praepositorum generalium eiusdem Congregationis primum quidem ad triennium, et postea ad sexennium praescriptus fuerit, et ab inde citra observatum sit praefatam Congregationem continuis talibusque vexatam fuisse dissensionibus, ut nisi eximia prudentia et vigilantia venerabilis fratris nostri Ioannis Baptistae episcopi Albanensis S. R. E. presbyteri cardinalis Pallotti nuncupati, dictae Congregationis apud nos et Sedem Apostolicam protectoris, illis occurrisset, opportunaque remedia adhibuisset, congregatio ipsa magnum discrimen aditura fuisse videatur).

Decrejam.

§ 1. Ipsi exponentes, praemissis mature consideratis, ad evellendam dissensionum huiusmodi radicem, unanimiter, et nemine discrepante, per vota secreta decreverunt praepositum generalem dictae Congregationis, pro tempore eligendum, non ad sexennium, sed in perpetuum et ad vitam eligendi durare debere, eâ tamen lege ut de cetero in omnibus et per omnia serventur constitutiones et ordinatines ac decreta capitulorum generalium, et integrum maneat capitulis generalibus ipsius Congregationis in futurum in casu electionis faciendae in eisdem capitulis generalibus praepositos generales eligere etiam ad tempus, si ipsis capitulis generalibus pro maiori Dei gloria ac servitio et bono religionis ita visum fuerit expedire, et aliâs prout uberius continetur in ipsorum exponentium decreto desuper emanato, et eorum manibus subscripto, tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 2. « Sessio x habita die xi maii MDCCLXIII circa durationem praepositi generalis ab eminentissimo et reverendis-

Tenor decreti.

simo domino cardinali protectore et praeside. Post maturam et multiplicatam ponderationem cum quatuor patribus deputatis et aliis ex gravioribus patribus capituli generalis circa durationem praepositi generalis, ut scilicet reducat ad durationem perpetuam et ad vitam eiusdem praepositi generalis iuxta prius institutum huius religionis a venerabilibus patribus Augustino Adorno et Francisco Caracciolo fundatoribus, ut pie credendum est, Spiritu Sancto dictante dispositum, et a sancta Sede Apostolica et a felicis recordationis Sixto V approbatum, et in Bulla erectionis specialiter expressum, adductis gravissimis motivis et rationibus et exemplis ad rem facientibus, et auditis sententiis omnium pstrum in capitulo congregatorum, propositum fuit per vota secreta resolvendum an in futurum praepositus generalis pro tempore eligendus durare debeat non ad sexennium sed in perpetuum et ad vitam eligendorum¹, eam tamen lege ut de cetero in omnibus et per omnia servantur constitutiones et ordinationes et decreta capitulorum generalium, et integrum remaneat capitulis generalibus illos eligere etiam ad tempus, si eisdem capitulis generalibus pro maiori Dei gloria et servitio et bono religionis ita visum fuerit expedire per secreta suffragia, et quatuor ex quinque partibus votorum concurrant, et insuper expressus accedat assensus et approbatio sanctissimi domini nostri, illiusque pro tempore successorum in perpetuum, et cum declaratione, quod, in quocumque caso desitionis seu cessationis praepositorum generalium, ut supra eligendorum, extra tempus capitulorum generalium, generales praepositi extra capitulum generale ad praescriptum constitu-

¹ Potius lege eligendi ut supra (R. T.).

tionum seu decretorum eligendi usque ad capitulum generale post dictam electionem proxime celebrandum tantum perdurent, reservato, quatenus opus sit, beneplacito sanctissimi domini nostri nomine totius capituli generalis impetrande et a procuratore generali procurando. Et per vota secreta omnibus concurrentibus fuit resolutum affirmative.

Subscriptiones. I. B. cardinalis Pallottus, protector et praeses; Philippus Mascambrunus clericus minor; Franciscus Meliori clericus minor; Innocentius Lanzalonga clericus minor; Ludovicus Revelo clericus minor; Laurentius Bonafidanza clericus minor; Clemens Gualterius clericus minor; Franciscus Migliacci clericus minor; Petrus Ansalonius clericus minor; Marius Calderinus clericus minor; Tiberius Maria Almericus clericus minor; Ludovicus Protospadarius clericus minor; I. Ximenes clericus minor; Paulus Ayrolus clericus minor; Lucas Ximenes de Los clericus minor; Iacobus Pedicinus clericus minor; Alfonsus Revelo clericus minor; Paulus Ayrolus clericus minor, secretarius capituli generalis.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praefati exponentes decretum huiusmodi apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent: nos, felici prosperoque dictae Congregationis regimini et gubernio, quantum cum Domino possumus, prospicere, ipsorumque exponentium votis favorabiliter annuere cupientes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum

Supplicatio.

serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati,

Decretum
praefatum con-
firmat Pontifex.

§ 4. Decretum praeinsertum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, hac tamen lege, ut, casu quo, servatis servandis ut supra, praepositus generalis ad tempus electus fuerit, in casu novae electionis non possit denuo ad tempus eligi, nisi iterum per vota secreta quatuor ex quinque votorum partibus concurrant, et expressus assensus et approbatio nostra vel successorum nostrorum in perpetuum accedat, et hoc toties quoties casu electionis advenerit, alioquin praepositus generalis ad vitam perduret.

Clausulas ad-
dit.

§ 5. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscunque indices ordinarios et delegatos, etiam cansarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictae Congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet

¹ Potius lege casus (R. T.).

concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii augusti mdcclxiii, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 22 augusti 1663, pontif. anno ix.

CDLIII.

Ut tres conventus, nimirum Vastinensis, Inicastrensis et Castrereginaldensis, custodiae SS. Trinitatis in provincia maiori Turoniae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Recollectorum, uniri et incorporari possint provinciae viciniori aut commodiori Reformatorum seu Recollectorum Ordinis huiusmodi.

Alexander Papa VII.

ad futuram rei memoriam.

Militantis Ecclesiae regimini per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, praepositi, felici religiosorum virorum vota sua Deo reddere satagentium regimini et quieti libenter consulimus, sicut in Domino conspicimus salubriter expedire.

Prooemium.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii Theophilus Chairier custos, ac omnes fratres, tam superiores quam inferiores, custodiae SS. Trinitatis fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci Recollectorum nuncupatorum, et praesertim Ioannes Baptista Baudin, eorum specialis hac in parte procurator, quod, pro reformatione provinciae maioris Turoniae fratrum Minorum dicti Ordinis, vigore quarundam felicitis recordationis Urbani Papae VIII praedecessoris nostri in simili forma Brevis litterarum die xxx augusti mdcxlii, ac die xxii ianuarii et xxii aprilis mdcxliii, necnon die ii martii mdcxliv respective expeditarum, dicta custodia, iuxta quasdam reeolendae memoriae Clementis Papae VIII praedecessoris pariter nostri litteras, in capitulo provinciali eiusdem provinciae die xxix augusti mdcxliii Rhedonis celebrato per venerabilem fratrem Henricum tunc episcopum Rhedonensem, apostolicum hac in re commissarium, erecta et confirmata fuit, illique sex conventus, videlicet Rhedonensis, Venetensis, Corizopitensis, Vastinensis, Inicastroensis et Castrireginaldensis assignati fuerunt. Verum nihilominus fratres dictae provinciae maioris Turoniae sic erectam et confirmatam auctoritate apostolicā custodiam huiusmodi, imo et ab ipsis receptam, laudatam et approbatam sub propriis chirographis, propter quasdam difficultates, tribus conventibus principalioribus privaverunt, eique tres supradictos conventus Rhedonensem scilicet, Venetensem et Corizopitensem dare noluerunt.

Supplicatio.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, iam nulla supersit spes fratribus Reformatis intentam ab ipsis reformationem in dictos tres conventus, imo in totam provinciam introducendi,

1 Similem vide supra pag. 145 a et seq. (R. T.).

propter rationes alibi allatas, et tantas difficultates de die in diem magis crescentes, quinimo nec pacifice in tribus conventibus, qui eis supersunt, vivendi, nisi a dicta provincia maioris Turoniae omnino separentur, tum propter exiguitatem ipsorum, tum propter penuriam locorum et iniuriam temporum: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt ut sibi de medio opportuno regulam suam ad litteram observandi iuxta praescriptum praefatarum Clementis praedecessoris litterarum, quibus omnes et singuli subscripserunt, providere, et ad hunc finem (cum soli fratres Recollecti in Gallia sub dictis Clementis praedecessoris litteris regulam servant) ipsis, ut, una cum praedictis suis tribus conventibus, viciniore aut commodiore provinciae fratrum Recollectorum seu Reformatorum in Gallia, nempe provinciae S. Mariae Magdalenae, quae, annuente dilecto filio ministro generali dicti Ordinis, eos recipere parata est, servato tamen iure uniuscuiusque, uniri et incorporari valeant permittere, et, ad hanc unionem et incorporationem perficiendam, plenam potestatem commissario per eundem ministrum generalem deputando concedere de benignitate apostolicā dignemur, ita ut, perfecta a dicto commissario unione seu incorporatione huiusmodi, minister provincialis dictae provinciae S. Mariae Magdalenae supradictos tres conventus et fratres omnes in eis degentes, sicut alios fratres provinciae huiusmodi, in posterum visitare et corrigere, ac de illis sicut de aliis disponere possit, maxime cum, propter hanc unionem seu incorporationem, nec dicta custodia, nec provincia praedicta quicquam super aliis memoratae provinciae

1 Coniunctionem et nos addimus (R. T.).

2 Male ed. Main. habet ita re perfecta (R. T.).

Confirmat ut
in rubrica.

maioris Turoniae conventibus praetendant.

§ 3. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, ac audito per eosdem cardinales et consentiente praefato ministro generali Ordinis huiusmodi, ut memorati tres conventus, nimirum Vastinensis, Inicastroensis et Castrireginaldensis, uniri et incorporari possint provinciae viciniore aut commodiore Reformatorum seu Recollectorum, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, concedimus et indulgemus, ac huius unionis et incorporationis peragendae facultatem commissario ab eodem ministro generali deputando auctoritate et tenore praedictis tribuimus.

Decretum irritans.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrarium.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac

constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis ac provinciae et conventuum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii septembris mdcxliii, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 17 septembris 1663, pontif. anno ix.

CDLIV.

Commissio domino cardinali vicario Urbis ut praesidem et auditorem regiae audientiae Montis Fusculi in regno Neapolitano a violatae immunitatis et iurisdictionis ecclesiasticae excessibus Beneventi commissis absolvat.

Dilecto filio nostro in alma Urbe vicario in spiritualibus generali,
Alexander Papa VII.

Dilecte fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Sedes Apostolica, pia mater, recurrentibus ad eam post excessum cum humilitate filiis propitiam se solet exhibere et benignam.

Proemium.

§ 1. Cum itaque dilecti filii Franciscus Pasqualis, magister campi et prae-

Supplicatio.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

ses regiae audientiae Montis Fusculi in regno Neapolitano, ac Carolus Vellius, auditor eiusdem audientiae, cum litteris dilecti filii nobilis viri Gasparis de Bracamonte et Gusman comitis de Penaranda, dicti regni proregis, die xvi iunii proxime praeteriti scriptis, ad hanc aliam Urbem nostram nuper venerint, nobis humillime supplicandi ergo, prout etiam tam proprio quam dilectorum filiorum proregentis curiae vicariae Neapolitanae, ac commissarii Campaniae, omniumque aliorum officialium et militum regionum, excessus mense martio proxime praeterito in civitate nostra Beneventana commissi complicitum, nominibus supplicarunt, ut sibi et illis beneficium absolutionis ab excommunicatione aliave quacumque poenâ tam spirituali quam temporalis per eos ob violationem tam immunitatis quam iurisdictionis ecclesiasticae et temporalis (tum quia, armatâ manu eandem civitatem Beneventanam ingressi, inde quondam Iosephum Carafam clericum et alios assertos homicidii Neapoli in personam quondam Augustini de Flore commissi complices eduxerunt, licet illi nomine curiae ecclesiasticae et secularis dictae civitatis nostrae Beneventanae in carceribus detinerentur, et aliqui eorum ex loco immunitate ecclesiasticâ gaudente extracti fuissent, seque clericos esse praetendissent, tum etiam propter mortem subinde eisdem carceratis illatam, ac demum quia dilectum etiam filium nobilem virum modernum principem Terrae della Riccia nuncupatae in praefato regno Neapolitano consistentis, et aliquot eius homines, dum ipsi ianuâ et parietibus ecclesiae S. Honuphrii in territorio dictae civitatis Beneventanae sitae adhaerebant, apprehenderunt et captivos abduxerunt) incursis, concedere de benignitate apostolicâ dignaremur: hinc

est quod nos (attentis memorati Gasparis comitis proregis supplicationibus, multisque excusationibus, ad hoc ut casus praenarratus, qui multas secum tulit considerationes etiam a tumultibus popularibus petitas, veniâ et commiseratione dignus existimaretur, adductis, et praecipue attentâ repositione praefatorum principis Terrae della Riccia eiusque hominum in eodem loco factâ unde extracti fuerant) dictos Franciscum praesidem et Carolum auditorem audientiae supradictae, qui vera poenitentiae signa ostenderunt, paternâ clementiâ nostrâ prosequi decrevimus.

§ 2. Itaque circumspeditioni tuae praesentes iniungimus ut (praeviâ revocatione et annulatione omnium et singulorum actorum et attentatorum a praefatis Francisco praeside et Carolo auditore in praemissis quovis modo gestorum et factorum, praestitâque prius per eos obligatione iuramento vallatâ de damnis et interesse, ad quae de iure tenebuntur statim atque liquidata fuerint, reficiendis, ac factâ etiam prius per eos promissione quod in futurum a similibus violentiis et attentatis absternebunt, et quicquid eis praescriptum et iniunctum fuerit, priusquam infrascriptae absolutionis beneficium obtineant, observabunt et adimplebunt) eosdem Franciscum praesidem et Carolum auditorem audientiae huiusmodi, et eorum singulos, si hoc a te humiliter petierint, a reatu violatae per eos, ut praefertur, immunitatis et iurisdictionis ecclesiasticae et temporalis, ac excessibus praenarratis, necnon excommunicationis, aliisque censuris, sententiis et poenis tam spiritualibus quam temporalibus, quas propter praemissa quovis modo incurrerunt, aut incurrisse dici, censi vel praetendi possent, in utroque foro auctoritate nostrâ apostolicâ in formâ Ecclesiae con-

Confirmat ut in rubricâ.

suetâ absolvas et totaliter libères, illisque et eorum cuilibet poenas huiusmodi gratiose remittas et condones, ac eos et eorum quemlibet in pristinum et eum in quo antequam eadem praemissa evenirent quomodolibet erant statum restituas, reponas et reintegres; nos enim quamcumque necessariam et opportunam tibi ad praemissa facultatem, harum serie, auctoritate praedictâ, tribuimus et impertimur.

Contraria tollit.

§ 3. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 4. Volumus autem ut omnium et singulorum actorum huiusmodi in executionem praesentium litterarum a te et coram te respective gerendorum monimenta conficias seu confici cures, quorum exempla authentica tam ad secretariam congregationis venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium immunitati ecclesiasticae et controversiis iurisdictionalibus praepositae, quam ad cancellarias curiarum archiepiscopaliū Neapolitanae et Beneventanae transmittas, ad hoc ut ibidem respective ad perpetuam rei memoriam conserventur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx septembris MDCLXIII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 20 septembris 1663, pontif. anno ix.

CDLV.

Deputatio domini cardinalis vicarii Urbis et aliorum in solidum in executores privilegiorum capituli et canonicorum S. Mariae in Rotundâ Urbis eidem

competentium super plateâ ante dictam ecclesiam¹.

Alexander Papa VII.
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Aliâs² (postquam, ecclesiae S. Mariae in Rotundâ de Urbe ipsiusque almae Urbis nostrae decori consulendi studio, omnes aedes et aedificia quaecumque porticui eiusdem ecclesiae adiacentes et adiacentiâ, ac ad dilectos filios capitulum et canonicos ecclesiae huiusmodi spectantes et spectantia, penitus et funditus dirui et demoliri, illorumque rudera et cementa inde asportari, necnon domunculas ligneas, tabernas, scamna et tabulata quaecumque, in plateâ dictae ecclesiae existentia, inde amoveri et penitus tolli, certum vero loci spatium in formam hemicycli aliquantum oblongi, ac labra et ornamenta fontis, qui in meditullio eiusdem plateae situs est, ab eâ parte, quae versus ecclesiam S. Mariae Magdalenae protenditur, ambientis, pro collocandis illic domunculis seu tabernis mercatoriis, designari, ibique domunculas seu tabernas huiusmodi locari, illam autem dictae plateae partem, quae ecclesiam et fontem praedictos interiacet, necnon vias publicas in ipsâ plateâ circumquaque existentes eiusmodi impedimentis liberas et vacuas remanere iusseramus, haecque omnia re ipsâ ab illis quibus hanc curam dederamus executioni demandata fuerant, factâ etiam per dilectos filios magistros viarum dictae Urbis exactâ locorum plateae praefatae, tam eorum quae libera et vacua remanere, quam illorum in quibus domunculae seu tabernae mercatoriae huiusmodi collocari deberent, delineatione seu plantâ, quae in actis eorumdem ma-

Decreta tam facta referuntur.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Vide supra Const. cxxxvi, pag. 159 (A. T.).

gistorum viarum die xxvi aprilis, proxime praeteriti exhibita reperitur) nos, ut praemissa omnia et singula ad ecclesiae et Urbis praefatarum ornatum perpetuis futuris temporibus inviolabiliter servarentur providere, ac memoratorum capituli et canonicorum indemnitati consulere cupientes, per quasdam nostras in simili forma Brevis die xxvii dicti mensis aprilis expeditas litteras, motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, areas aedium et aedificiorum iussu nostro dirutorum et demolitorum, ut praefertur, ac universam plateam praedictam (excepto dumtaxat supradicto loci spatio pro collocandis domunculis seu tabernis mercatoriis, sicut in praefata delineatione seu planta videre est, designato) a dominio, proprietate, servitute, aliisque iuribus quibuscumque, tam memoratis ecclesiae eiusque archipresbytero et capitulo et canonicis ex immemorabili praescriptione, usu seu consuetudine, ac felicitis recordationis Sixti IV, Innocentii VIII, Iulii II, Sixti V et Urbani VIII aliorumve quorumcumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum concessionibus, declarationibus, decretis, aliisque dispositionibus quibuscumque, et aliis quovis modo, titulo et causa, quam cuicumque alteri super platea huiusmodi quomodolibet competentibus, et quae illis quoquo modo competere praetendi possent (ita ut nec dictis archipresbytero ac capitulo et canonicis, nec aliis personis quibuscumque, quacumque dignitate, auctoritate, honore, prerogativa, praeceminentia, privilegio et indulto suffultis et praeditis, ullatenus unquam liceret domunculas, tabernas, scamna, tabulata, mensas, hancos, vel alia impedimenta quaecumque, in alio quolibet dictae plateae per de-

molitionem aedium et aedificiorum praefatorum iussu nostro factam, ut praefertur, ampliatae loco, quam in spatio pro collocandis domunculis seu tabernis mercatoriis praedictis designato, et in planta seu delineatione supradicta descripto, sub quovis praetextu, causa, colore vel ingenio collocare seu collocari facere, aut collocandi licentiam vel facultatem tribuere, seu ibidem carnes, pisces, panem, olera, fruges, fructus, aliave cuiusvis generis esculenta, ac flores, et alia mercimonia quaecumque, venum exponere, aut venalia habere, seu alio quocumque modo eiusdem plateae venustati et libertati officere, sed ipsa platea, excepto dumtaxat iam dicto loci spatio, semper libera et vacua remanere deberet), salvo tantum illo iure, quod in memorati Urbani praedecessoris litteris pariter in forma Brevis die ix februarii mdcxxviii emanatis domorum in platea huiusmodi sitarum dominis vel inquilinis expresse reservatum reperiatur, penitus et omnino exemimus et plenarie liberavimus. Ac praefatis capitulo et canonicis, ut ipsi perpetuis futuris temporibus spatio loci pro domunculis seu tabernis mercatoriis iussu nostro, ut praefertur, designato uti, ibique domunculas seu tabernas huiusmodi collocatas habere, ac illis personis sibi benevisis locare, pensionesque et emolumenta quaecumque inde proventura percipere, exigere, levare, ac in suos usus et utilitatem convertere, necnon privilegiis, favoribus, gratiis et indultis quibuscumque ipsis et dictae ecclesiae per memoratos Romanos Pontifices praedecessores nostros, et praesertim Sixtum V per suas sub plumbo anno Incarnationis Dominicae mdlxxxvi idibus novembris, pontificatus sui anno ii, et Urbanum VIII per suas praefatas in forma Brevis respective ex-

peditas litteras concessas et approbatis (quae omnia et singula, quatenus praefatis nostris litteris non adversabantur, et non alias, confirmavimus et approbavimus, quatenus vero nostris litteris erant contraria, revocavimus, abrogavimus, cassavimus, viribusque et effectu vacuavimus), sicut eatenus usi, potiti et gavis fuerant, ita et in posterum frui, potiri et gaudere libere et licite possent et valerent, concessimus et indulgimus, et alias prout in eisdem nostris litteris, quarum, necnon praefatarum Sixti V et Urbani VIII praedecessorum litterarum, tenores et datas etiam veriores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur.

Motiva.

§ 2. Cum autem, sicut accepimus (memoratis capitulo et canonicis executionem privilegiorum, favorum, gratiarum et indultorum huiusmodi ipsis et dictae ecclesiae a praefatis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris et praesertim Sixto V et Urbano VIII per eorum litteras supradictas respective concessorum et approbatorum, ac a nobis per litteras nostras praefatas, ut praefertur, confirmatorum, petentibus), multi domini seu inquilini domorum plateae praefatae adiacentium, et praecipue curatores, seu administratores, vel procuratores, seu negotiorum gestores quorundam locorum piorum sese opponant, forum declinare satagentes, causasque coram eorum iudicibus reassumentes, unde earundem litterarum executio suspenditur in grave ecclesiae ac capituli et canonicorum praefatorum damnum et praedictum iudicium: hinc est quod nos, eorundem ecclesiae ac capituli et canonicorum indemnitati peramplius providere volentes, dictorumque archipresbyteri et capituli et canonicorum singulares per-

Decretorum
exequutorum
indult.1 Edit. Main. legit *capitulo* (R. T.).

sonas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, dilectis filiis nostro in dicta Urbe vicario in spiritualibus ac causarum curiae camerae apostolicae auditori generalibus per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum, etiam private quoad alios quoscumque iudices etiam privilegiatos et speciali mentione dignos, per se, vel alium, seu alios, praefatas nostras ac Sixti V et Urbani VIII praedecessorum litteras, et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte dictorum archipresbyteri ac capituli et canonicorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra eosdem archipresbyterum ac capitulum et canonicos, tam in causis introductis, quam deinceps quomodocumque et quandocumque introducendis, earundemstrarum ac Sixti V et Urbani VIII praedecessorum litterarum, omniumque et singulorum in eis respective contentorum, quatenus tamen illa per praefatas nostras litteras revocata non sunt, commodo et effectu pacifice frui et gaudere, non permittentes eos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari, contradictores quoslibet et rebelles per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contraria de-
regal.

§ 3. Non obstantibus quacunque litis pendentia aliisque praemissis, necnon omnibus et singulis illis, quae memorati Sixtus V et Urbanus VIII praedecessores voluerunt in suis, et nos volumus in nostris respective litteris praefatis non obstaré, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die viii octobris MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 8 octobris 1663, pontif. anno IX.

CDLVI.

Super concordia facta inter procuratores generales Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum et Ordinis beatae Mariae de Mercede.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Decretum sa-
cras congrega-
tionis.

Emanavit nuper a congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 1. « Romana Ordinum redemptionis captivorum. Cum frater Franciscus de la Rosa, vicarius et procurator generalis Ordinis S. Mariae de Mercede, supplicem libellum Sanctissimo porrexisset, quo se suumque Ordinem admodum laesos conquirebatur de assertionibus, quas dietim typis ac viva voce, tum in concionibus, tum in publicis disputationibus, evulgari student fratres Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum (nempe quod ipsis fratribus de Mercede non ex primaevo eorum Ordinis instituto iniunctum fuerit, sed ex voto mox iisdem accesserit christifideles captivos e manibus barbarorum redimendi onus, sortibusque olim commissum firmatumque ut idem Ordo de Mercede Ordini SS. Tri-

nitatis tandem uniretur, quae praesertim contineri asserebat in libello novissime impresso Romae, typis Angeli Bernabò a Verme, anno MDCLX, cui titulus est *Vitae S. Ioannis de Mattha et Felicio Vallois fundatorum Ordinis SS. Trinitatis*), Sanctitas Sua speciali eius rescripto (oblites inter ecclesiasticas et regulares personas dirimendas absque strepitu et figura iudicii, atque ad sedanda scandala exinde orta et oriunda, potissimum vero ad perpetuam inter fratres praedictorum Ordinum charitatem stabilendam) rei amicebiliter inter eos consulendae et componendae provinciam commisit reverendo patri domino Phoebaeo, tunc sacrae rituum congregationis a secretis, qui accersitos ac pluries seorsim et una simul auditos procuratores generales utriusque Ordinis, nempe praefatum fratrem Franciscum de la Rosa Mercedarium et fratrem Ioannem a Conceptione Excalceatum SS. Trinitatis, pariter asserentem quod fratres Mercedarii his prorsus non dimissilia evulgant de fratribus SS. Trinitatis, in eam tandem sententiam adduxit ne, sub poena privationis vocis activae et passivae, in perpetuum aliquis eorum audeat seu praesumat in posterum scriptis aut viva voce, tum in concionibus, tum in publicis et privatis disputationibus, praedicta sub quovis praetextu vel quaesito colore praedicare, asserere, disputare et affirmari facere et curare; siquidem adversantur litteris Summorum Pontificum, praesertim vero Clementis VIII incipientibus *Romana Catholica Ecclesia*, datis kalendis maii MDCI super canonizatione sancti Raymundi de Peniafort, § 17 et 18, ac respective litteris Innocentii III, aliorumque Pontificum. Praeterea libellum, de quo supra, in novis impressionibus a pag. 155 ad pag. 158 omnino conformandum esse enunciatae

constitutioni Clementis VIII, ac sub iisdem poenis denuo non imprimi nisi ab eodem libello expunctis assertionibus praefatis. Verum, quia inter haec praefatus reverendus pater dominus Phoebaeus ad praeceptoriam Sancti Spiritus in Saxia promotus fuit, et ipse secretariae congregationis sacrorum rituum adductus sum, Sanctissimus mihi per aliud subsequens rescriptum mandavit ut desuper praedictis omnibus ac singulis decretum ederem, ac idem in acta sacrae congregationis referrem, sub expressis poenis aliisque gravioribus arbitrio Sanctitatis Suae infligendis executioni omnimode demandandum, prout demandari mandat.

Die II octobris MDCLXIII.

M. Episcopus Sabinensis
cardinalis GINETTUS ».

Decretum
praefatum con-
firmat.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte praefatorum Francisci de la Rosa et Ioannis a Conceptione procuratorum generalium nobis subinde expositum fuit, ipsi decretum huiusmodi, pro firmitate illius subsistentia et observatione, apostolicae confirmationis nostrae robore communi summo opere desiderant: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet inodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praefatum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique in-

¶ Videtur addendum debere, seu non imprimendum (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XVII.

27

violabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus; salva tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dictorum Ordinum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, in iudicio et extra, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum in Arce Gandulphi, dioecesis Albanensis, sub annulo Piscatoris, die

Clausulas a. d. d.

Derogatio contrarium.

Transumptis danda fides.

xxx octobris MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 30 octobris 1663, pontif. anno IX.

CDLVII.

*Confirmatio decreti sacrae congregationis rituum, quo respondetur clericos civitatis Seguntinae indutos cottā seu alio ecclesiastico indumento praefere-
dos esse privatis personis, seu aliter clericis nullo choralī seu ecclesiastico indumento suffultis¹.*

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Decretum sa-
cræ congrega-
tionis exhibe-
tur.

§ 1. Aliās emanavit a congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum decretum tenoris qui sequitur, videlicet: «*Seguntina*. Capitulum Seguntinum sacrae rituum congregationis supplicavit ut declarare dignaretur, an clericis cottā indutis praeferendi videantur acersecomites² episcopi interessentes sine cottā. Et sacra eadem congregatio respondit clericos indutos cottā seu alio ecclesiastico indumento praefereandos esse privatis personis seu aliter clericis nullo choralī seu ecclesiastico indumento suffultis. Die xx novembris MDCLX.

M. cardinalis GINETTUS.

Loco † sigilli.

BERNARDINUS CASALIUS, S. R. C. secret. ».

Confirmat de-
cretum.

§ 2. Cum autem, sicut dilecti filii capitulum et canonici ecclesiae Seguntinae nobis exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentiā, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis,

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Ita legitur in ed. Main. (n. r.).

suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus; salvā tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii novembris MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 27 novembris 1663, pontif. anno IX.

CDLVIII.

Confirmatio decreti congregationis episcoporum et regularium ut deinceps in provinciā S. Antonii in regno Portugalliae Ordinis fratrum Minorum

sancti Francisci de Observantiā reformatorum servetur Breve Clementis VIII circa fundationem novorum conventuum aliorum regularium Mendicantium, ita ut non possit procedi ab huiusmodi fundationes nisi in distantia saltem quinque leucarum a conventibus dictae provinciae S. Antonii¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Supplicatio.

Nuper pro parte dilectorum filiorum fratrum provinciae S. Antonii in regno Portugalliae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiā Reformatorum nuncupatorum congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum exposito, quod dilecti pariter filii fratres provinciae de Arabida eiusdem Ordinis fratrum Minorum reformatorum conventus in locis de Condexa-Columbriensis et de Cham parochiae S. Quintini Ulyssiponensis respective diocesis de novo fundare et erigere intendebant in maximum praepudicium et damnum dictae provinciae S. Antonii quae conventus illie vicinos habet et quaestiones ibidem exercere solet, cupiebantque propterea dicti exponentes quasdam felices recordationis Clementis PP. VIII praedecessoris nostri in simili forma Brevis litteras pro provinciā Carthaginiensi dicti Ordinis emanatas, per quas fundatio conventuum Mendicantium intra spatium quatuor vel quinque leucarum a conventibus huius provinciae prohibita fuit, ad supradictam provinciam S. Antonii extendi, et praefatis fratribus provinciae de Arabida fundationem supradictorum conventuum si-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

militer prohiberi: emanavit a dictā congregatione decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

«*Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, ac audito commissario curiae Ordinis huiusmodi, sanctissimo domino nostro annuente, decrevit et mandavit ut deinceps in praefatā provinciā S. Antonii regni Portugalliae servetur memoratum Breve sanctae memoriae Clementis VIII circa fundationem novorum conventuum aliorum regularium Mendicantium, ita ut non possit procedi ad huiusmodi fundationes nisi in distantia saltem quinque leucarum a conventibus dictae provinciae S. Antonii; et ita harum vigore decernit et mandat; contrariis quibuscumque non obstantibus.*

Romae, xii decembris MDCLXIII.

M. cardinalis GINETTUS.

E. episcopus Camerinusensis, secret. ».

§ 1. Cum autem, sicut praefati exponentes nobis subinde exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentiā et observatione, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique

Decretum sa-
cræ congrega-
tionis.

Confirmat
decretum.

CDLIX.

inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salva tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium.

Clausulae.

§ 2. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium remissio.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praefatorum Ordinis et provinciarum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die iv ianuarii MDCLXIV, pontificatus nostri anno ix.

Dat. 4 ianuarii 1664, pontif. anno ix.

Annulatio capituli provincialis provinciae Ss. Ludovici et Elzearii Tertii Ordinis sancti Francisci congregationis Gallicanae, cum approbatione divisionis dictae provinciae in duas, unam scilicet Lugdunensem sub nomine S. Ludovici, et aliam Aquitaniae sub nomine S. Elzearii, cum aliis ordinationibus¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Illius, qui charitas est et Deus pacis, vices, licet immeriti, gerentes in terris, in eam praecipue curam sollicitis studiis incumbimus ut exorta inter christifideles Altissimi obsequiis sub suavi religionis iugo mancipatos dissidia opportunitis rationibus componere satagamus. Itaque, causae nullitatis capituli provinciae Ss. Ludovici et Elzearii tertii Ordinis sancti Francisci congregationis Gallicanae; et super eiusdem provinciae divisione motae et agitatae, prout latius in causa huiusmodi fuit deductum finem imponere cupientes, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui partes pluries audiverunt remque mature examinarunt et perpenderunt, consilio, auctoritate apostolica, tenore praesentium decernimus assertum capitulum provinciale nuper celebratum de mense iunii proxime praeteriti pro provincia Ss. Ludovici et Elzearii annullandum fore et esse, ex quo in illa² non fuit servata forma praescripta in decreto congregationis eorumdem cardinalium sub die xiii aprilis, neque alia servata servanda; prout per praesentes assertum capitulum praefatum omniaque in eo gesta annul-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Aptius lege in illo (n. r.).

Prooemium.

Annulatio prout in rubrica.

Divisionem statuit.

lamus et irritamus, et ad hanc sanctam Sedem Apostolicam devoluta esse declaramus et decernimus.

§ 1. Ex benignitate tamen nostra, et pro bono pacis et quietis praefatae provinciae et conventuum tam pro parte Lugdunensium quam Aquitanorum, approbamus, et dicta auctoritate statuimus et instituimus divisionem praefatae provinciae in duas, unam scilicet Lugdunensem sub nomine S. Ludovici, et aliam Aquitaniae sub nomine S. Elzearii, iuxta confinia stabilita et declarata in quadam asserta concordia inita in conventu Moliningilbertano, et nuper in praefato asserto capitulo acceptata, citra tamen aliquam approbationem assertae concordiae et praesentis capituli.

Electiones provinciae Lugdunensis revalidat.

§ 2. Insuper, cum pro parte dilectorum filiorum fratrum et conventuum dictae provinciae Lugdunensis S. Ludovici nihil fuerit de luctum contra electiones et electos superiores et officiales dictae provinciae et conventuum illius, sed illis acquiescant, eosdem, ut praefertur, licet nulliter electos in superiores et officiales praefatae provinciae S. Ludovici et conventuum illius, auctoritate et tenore praedictis, eligimus ac deputamus in superiores et officiales, ut supra, et pro legitime electis et deputatis ex nunc haberi volumus et mandamus, sanando et validando eadem auctoritate omnia et quaecumque per eosdem gesta in praeteritum. Quo vero ad provinciam Aquitaniae S. Elzearii, cum electiones et gesta pro illius parte fuerint impugnata, aliisque iustis de causis, ex benignitate statuimus ac decernimus, ut, quamprimum fieri poterit, et praesidenti deputando visum fuerit opportunum, celebretur capitulum, in quo vocem habeant ii, qui pro parte

Electiones Aquitaniae annullat.

provinciae et conventuum Aquitaniae vocem in dicto capitulo nuper nulliter celebrato habere poterant seu debebant; videlicet guardiani conventuum Aquitaniae, qui fuerunt electi in capitulo celebrato de anno MDCLX, et fuerunt confirmati seu electi in ultima congregatione habita ante assertum capitulum nuper celebratum, quos omnino admitti et recipi volumus et mandamus in dictis conventibus et eorum gubernio respective sub poena renuentibus et inobedientibus privationis vocis activae et passivae per triennium, et, in subsidium, excommunicationis, necnon vocem habeant definitor et secretarius ex conventibus dictae provinciae, qui ius habebant ferendi votum in saepedicto capitulo nuper nulliter celebrato; et insuper discreti eligendi in singulis conventibus dictae provinciae Aquitaniae, cui quidem capitulo, ut dictum est, celebrando pro provincia Aquitaniae S. Elzearii in conventu Tolosano, praesit nomine et auctoritate nostra venerabilis frater episcopus Castrensis, et eo absente, seu alias impedito, venerabilis etiam frater episcopus Limbariensis, et eo pariter impedito, venerabilis frater episcopus Rivensis, quibus, ad effectum exequendi omnia in praesentibus litteris contenta, facultates necessarias et opportunas, auctoritate praefata, earundem tenore praesentium, concedimus et impertimur.

§ 3. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum

Nonnullae ordinationes pro capitulo celebrando.

Decretum irritans.

¹ Male ed. Main. legit aliis pro aliam (n. r.).

et iure si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria de-
regat.

§ A. Non obstantibus praemissis, ac solida recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de una, et concilii generalis de duabus dietis, dummodo alijs auctoritate praesentium ultra tres dietas in iudicium non trahatur, alijsque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis, congregationis, provinciae seu provinciarum et conventuum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alijs roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegijs quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis, quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alijs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXI ianuarii MDCLXIV, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 21 ianuarii 1664, pontif. anno IX.

CDLX.

Confirmatio decretorum a priore generali Ordinis Carmelitarum in visitatione provinciae Turoniae dicti Ordinis pro tollendis controversiis inter fratres provinciae huiusmodi super modo eligendi officiales vertentibus edictorum.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Alexander Pope VII.
ad futuram rei memoriam.

Ad pastoralis dignitatis apicem, nullo licet meritum nostrorum suffragio, evecti, illa quae a superioribus regularibus pro tollendis inter religiosos viros exortis dissidijs, firmandaque inter eos fraternae animorum concordiae, ac solidius constabilienda regulari observantia, prudenter et salubriter facta et decreta esse noscuntur, libenter, cum a nobis petitur, apostolici muniminis praesidio roboramus.

Exordium.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Hieronymus Ari, prior generalis Ordinis fratrum Beatae Mariae Virginis de Monte Carmelo, quod ipse, occasione visitationis provinciae Turoniae dicti Ordinis nuper ab ipso peractae, controversias, quae inter dilectos filios fratres eiusdem provinciae vertebant super modo eligendi officiales, composuit per quaedam decreta ea super re edita, et a generali congregatione provinciae huiusmodi acceptata, tenoris qui sequitur, videlicet:

Expositio.

« Frater Hieronymus Ari Artensis magister, ac humilis prior generalis, commissarius et visitator apostolicus totius Ordinis fratrum Beatissimae Dei Genitricis et Virginis Mariae de Monte Carmelo.

Nihil magis in votis fuit, ex quo Ordinis gubernaculo admoti sumus, quam ut dilectissimae nostrae provinciae Turonensis tranquillitatem procurare et exortas in ea opinionum diversitates conciliare possemus. Factum tamen est, divino providente Numine, ut, licet ad hoc conficiendum negotium, quod semper maximi momenti visum est, statim ab initio generalatus nostri advolare cupierimus, fuerimusque nihilominus varijs occurrentium impedimentorum occasionibus retardati, tandem, aspirante Dei gratia,

post visitatos nonnullos conventus e praecipuis, accesserimus in hunc Rhedonensem, quem utpote nascentis observantiae strictioris cunabulum, selegimus in ceteris ad habendam generalem congregationem totius provinciae. Ad quam cum omnes superiores et discreti conventuum, necnon ceteri, ad quos de iure pertinebat, iuxta constitutiones reformationis, part. III, cap. XVII, confluerint, omniaque peracta sint, quae inibi servantur, nihil magis opportunum duximus ad praescriptum pacis publicae finem assequendum, quam si omnes et singulos dictae congregationis eremiales seorsim vocaremus, et in privato scrutinio, pro officii nostri auctoritate, et eorum conscientiae debito, obligaremus ad significanda nobis praesentis divisionis tum principia et causas, tum remedia. Cui rei cum seduli vacaverimus, et ad unum omnes audierimus, eorumque vota scripto accepta, et ab ipsis chirographo suo munita, attente ac mature consideraverimus, fuisque ad Deum quam potuimus ardentissimis precibus, consilium a Patre luminum, et Spiritus Sancti, in re tanti momenti decernenda, auxilium efflagitaverimus, nullam aliam ratione ducti quam boni publici huius provinciae: demum, audito consilio et voto reverendi admodum patris Leonis a S. Ioanne assistentis nostri generalis per Galliarum provincias, decernimus¹ ad hanc sententiam, ut pacem et disciplinam regularem instaurari non posse iudicaverimus, nisi per praxim sequentium decretorum, quae sub beneplacito Sedis Apostolicae condimus.

Nonnulla decreta.

I. Ad evellendam aemulationis et divisionis inter nationes radicem, decernimus ut superiores omnes huius provinciae Turonensis fiant per successivam mutationem, hac ratione scilicet, ut tam praes-

¹ Forsan devenimus pro decernimus legendum (R. T.).

ses capituli provincialis, quam provincialis ipse, per turnum, tam ex Britonibus quam ex non Britonibus instituantur; ita tamen ut, cum praeses seu provincialis erit Britae¹, socium assumat non Britonensem, et e contra.

II. Ut, ex quatuor definitioribus, duo sint semper ex Britannia et duo alii ex alia parte provinciae.

III. Ut ex duobus sociis ituris ad capitulum generale unus sit Brito et alter non Brito.

IV. Quia aequum non est ut praeses et alii, quibus constat definitorium, utantur auctoritate sua ad componendas familias cum acceptatione conventuum, quorum essent priores; decernimus, quod neque praeses capituli, neque socius, sive praesidis sive provincialis, neque ullus ex definitioribus, possit esse prior durante illo triennio, sub poena nullitatis.

V. Custos sit semper in eadem parte provinciae ac provincialis.

VI. Duo habeantur novitiatus, unus in Britannia et alter extra Britanniam, in quibus novitii clerici (qui debent ex utraque parte promiscuo admitti ad professionem) non admittantur ad illam nisi duodecim in quolibet novitiatu per annum; poterit tamen provincialis, in extraordinariis casibus, unum aut alterum pro sua prudentia superaddere; in conventibus autem civitatum, in quibus sunt collegia, nominentur patres a definitorio ad quos spectabit postulantes in sua vocatione fovere.

VII. Quia reperimus hanc provinciam debitis onerata ad summam circiter triginta millium librarum, statuimus ut eadem provincia solvat quotannis bis mille libras ad extinguendum paulatim hoc modo fundum illius census annui.

¹ Vel Britanniae videtur legendum, vel Brita (R. T.).

Huius autem nostri decreti executionem commendamus et ordinamus reverendissimo admodum provinciali pro tempore existenti sub poenâ suspensionis ab officio infligendâ tam ipsi quam prioribus qui taxam pro debito isto extinguendo faciendam persolvere renuerunt. De cetero praecipientes ut atheni statutorum de bursâ communi executioni demandentur.

viii. Ut omnibus litibus, dissensionibus ac controversiis, quae carissimam hanc provinciam, a qua reformatio duxit exordium, ab annis aliquot turbarunt, finem ac perpetuum silentium imponamus, eaque omnino, imo eorum memoriam, quantum in nobis est, aboleamus; auctoritate nostrâ, tum ordinariâ tum speciali a sanctissimo domino nostro Alexandro VIII pro suâ benignitate nobis specialiter attributâ, remittimus omnibus omnes omnino poenas, quas dictarum litium et controversiarum occasione eos incurrisse contigisset. Volumus etiam ut omnes libelli circa hanc materiam evulgati penitus supponantur¹; atque, ut in posterum omnes unanimiter laborent pro afferendo in integrum honore mutuo per istas lites immutato, mandamus districte, in virtute sanctae obedientiae et sub poenâ privationis utriusque vocis, omnibus nostris inferioribus, ne quis alterutri partium aut alterutri partialium, directe vel indirecte, verbo vel scripto, quidam de praeteritis exprobare audeat. Praecipientes superioribus, et maxime provinciali per tempus existenti, ut hoc nostrum generalis amnistiae decretum inviolabiliter observent et observari curent; in quo eorum conscientiam in die Domini oneramus, etiam anathema et maledictionem Dei adprecantes illis

¹ Videtur legendum *supprimantur* pro *supponantur* (R. T.).

omnibus, qui scienter, quovis quaesito praetextu, huic nostro mandato, adeo necessario paci stabilendae, reparandae observantiae regulari, et publicae aedificationi promovendae, contravenire ausi fuerint.

ix. Ut autem facilius possint misceri inter se religiosi, sicque animi coalescere et reconciliari, statuimus ut in posterum sint semper in Britannia sex priores non Britones, et sex quoque ex Britannia sint priores extra Britanniam, sex vero alii conventus cuiuslibet partis per turnum et successivam mutationem administrentur subsequente triennio a Britonibus et non Britonibus. Hic autem est conventuum ordo, secundum dignitatem: Britonibus assignantur pro triennio proximo conventus Rhedonensis, Andegavensis, S. Annae, Pictavensis, Ploërmelensis, Rupellensis, Iuliodonensis, Bonidoni, Hennebontensis, Aulnensis, Iosselinensis, ac S. Iosephi: pro non Britonibus, Parisiensis, Turonensis, Nannetensis, Aurilianensis, Paulopolensis, Pontis Abbatis, Flexiensis, Dolensis, Quintinensis, Vivonensis, Flosseleriensis et Guildonensis. Quod si futurum sit aliquando impar conventuum numerus, quando in uno triennio nominatus fuerit pro unâ parte excedens numerus, sequenti triennio designabitur pro alterâ.

x. Quia vero, praeter haec nostra decreta universali paci provinciae conductia, aliqua alia animadvertimus in visitationibus conventuum, quae declarationem nostram et ordinationem exigere videntur; propterea de rebus illis particularibus non ante decernemus quam visitationes nostras absolverimus in hac provincia; cui ante discessum nostrum conabimur omnia paternae benevolentiae et sollicitudinis exhibere testimonia.

xi. Ad impetrandum autem a Deo, per intercessionem SS. Virginis singularis Ordinis nostri patronae, pacis, quam cupimus stabilire, firmitatem, statimimus ut singulis diebus, durante oratione mentali, vel circa Primam, missa de Beatâ Virgine submissâ voce dicatur in omnibus conventibus. Diebus autem dominicis ac festis solemnibus duplicibus poterit celebrari de officio diei cum commemoratione Beatae Virginis, istud non impedit quominus satisfiat alicui intentioni particulari pro debito sacristiae.

Cum pro terminatione congregationis inquisissemus ab omnibus utriusque partis in consensu congregatis, num vellet renunciare omnibus retroactis aut faciendis in posterum litibus, appellationibus et oppositionibus, tam negotia provinciae quam personas spectantibus, omnes unâ voce et unâ acclamatione responderunt se renunciare; etiam comprecantes ut publicum instrumentum talis renunciationis fieret, cui omnes subscriberent, quod ultro statuimus et ordinavimus.

Ceterum (cum ad fovendam pacem, necessariam iudicemus, praeter haec nostra decreta, exactam constitutionum reformationis praxim) praeterea impense et in Christi visceribus exhortamur superiores omnes, ut, quae in officio eorum praescribuntur, maxime circa visitationem inferiorum in cameris semel in mense ac charitatem erga infirmos, observent. Religiosis autem omnibus commendatum¹ volumus, ut, quae tam sancte ordinata sunt circa assistentiam chori, orationem mentalem et mansionem in cellulis, executioni demandari curent, rationem supremo iudici eâ de re reddituri. In quorum fidem, etc.

¹ Perperam ed. Main. legit *commodatum* pro *commendatum* (R. T.).

Datum in Carmelo nostro Rhedonensi, die xxv mensis octobris, anno Domini MDCLXII.

Fr. HERONYMUS ARI, generalis commissarius et visitator apostolicus Carmelitarum.

Fr. ALBERTUS a SANCTO IOSEPH, secretarius reverendissimo et congregationis generalis.

Nos infrascripti, generalis congregationis provinciae Turonensis gremiales, ex animo recipimus praedicta decreta reverendissimi patris generalis, gratias agentes omnipotenti Deo, et beatissimae Dei Genitrici Virgini Mariae Ordinis nostri singulari patronae, quod, nostri tandem miserati, pacem reddere provinciae dignati sint, necnon reverendissimo patri de susceptis pro carissimâ suâ provinciam Turonensi laboribus.

Fr. Leo, assistens generalis et provincialis Terrae Sanctae, manu cordis.

Fr. Philippus a Trinitate, provincialis.

Fr. Sebastianus Fantonus, provincialis Hiberniae, socius reverendissimi patris generalis et secretarius Ordinis.

Fr. Mathias a S. Ioanne, socius reverendissimi.

Fr. Symphor ab Assumptione, primus definitor.

Fr. Basilius a S. Ioanne, secundus definitor et prior Carmeli Andegavensis.

Fr. Stephanus a S. Ioseph, tertius definitor et prior Rhedonensis.

Fr. Renatus a S. Alberto, quartus definitor et prior Nannetensis.

Fr. Constantinus a S. Cruce, reverendissimi patris provincialis socius.

Fr. Theophilus a S. Claudio, prior Rupellensis.

Fr. Marcus a Nativitate Beatae Mariae Virginis, prior Turonensis.

Fr. Melanius a S. Ioanne Baptista, prior Ploërmensis.

Fr. Claudius a S. Anna, prior Aurelianensis.

Fr. Renatus a S. Theresia, prior Iuliodonensis.

Fr. Martinianus a S. Ioanne, prior S. Pauli Leonensis.

Fr. Martialis a S. Maria, prior Pictavensis.

Fr. Anselmus a S. Carolo, prior Autensis.

Fr. Stephanus a S. Xaverio, prior Pontis Abbatis.

Fr. Placidus a Purificatione, prior Hennebatensis.

Fr. Macharius a SS. Sacramento, prior Vivonensis.

Fr. Columbanns a S. Spiritu, prior Dolensis.

Fr. Romanus a S. Xaverio, prior Bonidonensis.

Fr. Petrus a S. Thoma, vicarius generalis monialium S. Sepulchri Rhedonensis et Bethleem Ploërmensis.

Fr. Guillelmus a S. Martha, prior S. Iosephi.

Fr. Eliseus a S. Antonio, prior Guildonensis.

Fr. Donatianus a S. Nicolao, prior Quintinensis.

Fr. Beniaminus a S. Petro, prior S. Annae.

Fr. Beniaminus a S. Ioanne, prior Iosselinensis.

Fr. Gratianus a S. Stephano, prior Flexinensis.

Fr. Damascenus ab Assumptione, prior Flosselinensis.

Fr. Daniel a S. Iosepho, antiquissimus professor theologiae et exprovincialis.

Fr. Prosper a S. Ludovico, magister novitiorum antiquior.

Fr. Avertanus a SS. Sacramento, discretus Rhedonensis.

Fr. Prosper a S. Petro, discretus Ruppellensis.

Fr. Hugo a S. Francisco, discretus Andegavensis.

Fr. Renatus a S. Ioseph, discretus Turonensis.

Fr. Moderanns a Cruce, discretus Ploërmensis.

Fr. Eugenius a S. Bernardo, discretus Nannetensis.

Fr. Simplicianus a S. Francisco, discretus Aurelianensis.

Fr. Ludovicus a S. Genovefa, discretus Iuliodonensis.

Fr. Dominicus a Stigmatibus Christi, discretus Paulinensis.

Fr. Leonardus a S. Aegidio, discretus Pictavensis.

Fr. Michaël a S. Catharina, discretus Hennebatensis.

Fr. Didacus a S. Angelo, discretus Vivonensis.

Fr. Leonardus a S. Alberto, discretus Dolensis.

Fr. Robertus a S. Iosepho, discretus Bonidonensis.

Fr. Lazarus a S. Francisco, discretus S. Iosephi.

Fr. Bruno a S. Ioanne, discretus Guildonensis.

Fr. Thomas a S. Hieronymo, discretus Quintinensis.

Fr. Sebastianus a Iesu Maria, discretus S. Annae.

Fr. Licinius a S. Michaële, discretus Iosselinensis.

Fr. Ioseph a S. Catharina, discretus Parisiensis.

Fr. Prenaeus a S. Catharina, discretus Flexiensis.

Frater Valentinus a S. Iosepho, discretus Flosselinensis.

Frater Albertus a S. Iosepho, secretarius reverendissimi et congregationis generalis.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praefatus Hieronymus

Decretum praesentium con-
stat.

prior generalis decreta huiusmodi, ut firmitus subsistant et servantur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret, nos, ipsius Hieronymi prioris generalis desiderio quantum cum Domino possumus favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnia et singula decreta praeinserta a praefato Hieronymo priore generali edita, ut praefertur, cum omnibus et singulis in eis respective contentis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulae

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras necnon omnia et singula decreta praeinserta semper firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari, illisque respective in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogari con-
stat.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac

constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praefatorum Ordinis et provinciae Turoniae, aliisque quibusvis, etiam iuramentis, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, sive exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsismet praesentibus adliberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis
credi mandat.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxv ianuarii MDCLXIV, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 25 ianuarii 1664, pontif. anno ix.

CDLXI.

Decreta pro Limana provincia in Indis Ordinis B. Mariae de Mercede redemptionis captivorum stabilita.

Alexander Papa VII.
ad futuram rei memoriam.

Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Franciscus de la Rosa, procurator generalis Ordinis fratrum B. Mariae de

Expositio.

Mercede redemptionis captivorum, quod pro provincia Limana in iudis dicti Ordinis ad hoc ut promovendi ad praesentaturae et magisterii gradus et virtute conspici et litteris satis superque condecorati sint, statutum fuit quod nullus ex fratribus provinciae et Ordinis huiusmodi ad praesentaturae et magisterii gradus promoveri possit, nisi prius infrascriptas condiciones adimpleverit, et secundum eas qualificatus existat, videlicet:

Nonnullae
conditiones.

§ 1. « Ut nullus ad praesentaturae delecturam lauream exponatur, qui non legit, ultra tres annos logicae et philosophiae, duos alios annos theologiae scholasticae, assistendo conferentiis et aliis actibus pro magistris designandis; idque non ubique locorum, sed tantum in aliqua universitate approbata, vel in aliquo conventu eiusdem Ordinis studiis litterariisque exercitationibus deputato.

Post haec, ut de eorum sufficientia constet, in collegio S. Petri Nolasco Limano nuperrime aedificato sequentibus actibus litterariam reducatur ad trutinam: semel, sed publice, conclusiones defendens, ad semihoram, praemissa praefatione, a quatuor magistris proposita argumenta dissolvat; deinde per horae spatium punctum ex Sententiarum Magistro desumptum, quod ante vigintiquatuor horas sibi sorte contigerit, elucidet, et sententiam propositam impugnantibus quatuor magistrorum telis obsistat.

Tunc examinatores ad rem diiudicandam electi (praemisso in rectoris manibus fidelitatis iuramento, nempe nec se directe nec indirecte praesentaturae candidato suggestisse argumenta, nec se nisi benemeritum et dignum approbaturum) secreto ferant calculum, et, faventibus pluribus suffragiis, rector ad prolistae seu licentiatum gradum evehat, qui-

bus capax eradet praesentaturae de numero provinciae. Et nemo ad praedicta suffragia admittatur, quin prius de materia sibi a sorte praescripta saltem per tres horae quadrantis disseruerit.

Insuper et examinatores, ad hanc functionem nominandi, sint magistri de numero universitatis, cathedrae Ordinis praedicti, regens praefati collegii et primarius lector, quibus collegii eiusdem rector uti praeses assistat.

Deinde, ut is tantum de praedicatorum praesentaturam benemeritis habeatur qui, decem annis alicuius domus conventualis concionator speciali rescripto assignatus, triplicis quadragesimae feriis cum approbatione verbum Dei praedicaverit; quo tempore transacto, in collegio praedicto concionetur semel per unam horam de Evangelio et materia sortita per vigintiquatuor horas antecedentes; quo finito ad suffragia admittatur eadem forma et eisdem supra relatis examinatribus approbandus.

Postremo, ut, qui in dicta provincia magisterii laureola condecorandi fuerint, prius lecturi sint quotidie unam theologiae scholasticae lectionem per trium annorum spatium supra illos quinque ad praesentaturam requisitos; probationes autem et informationes lectionum in capitulo provinciali et faciendae et approbandae sint, ac in collegio (praeter ea quae ad licentiatum gradum obtinendum effecerat) viginti quatuor horis antecedentibus per semihoram leget punctum super Scripturam sacram sortitum, et per spatium alterius semihorae duorum magistrorum oppositis argumentis obsistet. Quibus peractis, ad suffragia admittatur, et numerosiori examinatorum calculo approbatus a re-

1 Forsan quo pro quibus legendum (R. T.).

2 Male edit. Main. legit his pro is (R. T.).

3 An laurea legendum nescio (R. T.).

ctore collegii eiusdem magister eligatur, quo praecedente gradu, ad gradum magistri de numero dignus iudicetur.

Supplicatio.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praemissa omnia uti iusta et rationi consona dilectus filius magister generalis dicti Ordinis approbaverit et confirmaverit, firmiora vero et validiora sint illa, quae huius sanctae Sedis patrocinio roborantur; nobis propterea dictus Franciscus procurator generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Supradictas ordinationes confirmat.

§ 3. Nos igitur, ipsum Franciscum procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui praeinsertas ordinationes et dispositiones mature considerarunt, consilio, easdem ordinationes et dispositiones, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, et in posterum vim statuti in praefata Limana provincia habere decernimus; salva tamen semper in praemissis auctoritate congregationis eorumdem cardinalium.

Decretum irritans.

§ 4. Decernentes pariter easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat

et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariarum.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, provinciae et Ordinis praefatorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores presentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 18 februarii MDCLXIV, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 18 februarii 1664, pontif. anno IX.

CDLXII.

Commissio cardinalibus ab Harrach et Carafae, ac archiepiscopis Salisburgensi et Strigoniensi, et episcopo Viennensi, pro impositione subsidii et contributionis super bonis ecclesiasticis in Statibus haereditariis electi imperatoris consistentibus.

Dilectis filiis nostris Ernesto Adalberto tituli S. Praxedis ab Harrach, et Carolo, S. R. E. presbyteris cardinalibus, Carafae

... venerabilibus fratribus cardinalibus, legationibus, et Strigoniensi, et Vindobonensi.

Alexander Papa VII.

Dilecti filii nostri et venerabiles fratres, salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium.

Cum luctuosissimas populorum strages, agrorum vastationes, urbium expugnationes, Christianifidelium miserrimam in captivitatem et servitutem abductorum calamitates, aliaque innumera detrimenta, quibus nefarii Turcarum tyranni copiae anno superiore nobilissimum Hungariae regnum, quod olim erat validissimum adversus infidelium impetus christianae reipublicae propugnaculum, finitimasque provincias immani barbarie protriverunt et divexarunt, e sublimi militantis Ecclesiae speculâ, in qua¹ his difficillimis temporibus nos, meritis licet et viribus longe impares, constituit Deus, mentis acie contemplamur, simulque quibus viribus quove apparatu idem immitis tyrannus, priorum expeditionum successu iam ferocior, bellum et cladem in reliquas carissimi in Christo filii nostri Leopoldi Romanorum regis illustris in imperatorem electi ditiones haereditarias, indeque in alias christianorum principum maxime Germanorum provincias proferre² molitur et adornat, pastoralis sollicitudine consideramus; vehementer commoventur paternae nostrae charitatis viscera, et pontificia vigilantia nostra ad avertenda, quae populorum christianorum, praesertim bello propiorum³, cervicibus imminet, pericula magis magisque incitatur.

Motiva huius Constitutionis.

§ 1. Cum itaque, sicut praefati Leopoldi regis in imperatorem electi nomine nobis nuper expositum fuit, licet ipse Leopoldus rex nihil omnino praetermi-

serit, quo tam formidabili Turcarum potentiae, seu torrenti e supernis per declivia ruenti, repagulum aliquod opponeret, re tamen accurate perpensa, id omnino explorato constet, nec vires aerarii eiusdem Leopoldi regis tot sumptibus in hanc causam factis exhaustas, nec laicorum eius ditionum haereditariorum facultates tantae belli moliusque quaque pares fore, cupiatque propterea idem Leopoldus rex praesentaneo opportunoque ex rebus et bonis ecclesiarum et locorum piorum praedicti Hungariae ac Bohemiae regnorum, necnon archiducatus Austriae, ceterarumque provinciarum, ditionum, Statuum et dominiorum haereditariorum ipsius Leopoldi regis subsidio a nobis iuvari:

§ 2. Nos, considerantes eâ in re non minus Dei (cuius templa et sacra violentur, veraque religio per mahumetanae abominationis propagationem conculcatur et pervertitur) ac Dei ministrorum, ecclesiarum et locorum piorum (quorum aequae personae, status et bonissimum in discrimen pariter adducta sunt) quam memorati Leopoldi regis, qui, maiorum suorum imperatorum et regum fortissimorum, pietateque, rerum gestarum gloria et erga catholicam ecclesiam studio longe clarissimorum, vestigia pari virtute premens, tam efferato potentique hosti omni virium animique contentione resistere satagit, universaeque christianae reipublicae causam agi, caesareae maiestatis postulatis annuendum, eique in tam evidenti periculo, ac necessariâ piâque causâ, quantum nobis ex alto conceditur, quacumque promptiori expeditiorique ratione subveniendum censemus. Et licet ab ecclesiasticarum personarum ecclesiarumque et locorum piorum gravaminibus animo maxime simus alieni, nec quicquam nobis magis cordi sit quam eorum liber-

Sequuntur
motiva.

Commissio ut
in rubrica.

tatem et immunitatem illibatam conservare; cogimur tamen in hoc extremo labentium rerum christianarum discrimine, cum aliunde tantum opis haberi nequeat quantum praesens necessitas exigit, auxilium ex bonis ecclesiarum et locorum piorum postulare; rati neminem futurum, qui eiusmodi onus cum animi promptitudine non subeat, cum eorum maxime, qui in sortem Domini vocati sunt, intersit infensissimos Christi hostes ab altaribus repelli, et acquissimum videatur ut speciales Ecclesiae filii communi sanctae Matris Ecclesiae eorumque patriae periculo alacriter opitulari conitarentur. Firmam quoque in Domino fiduciam habemus fore, ut non solum inclytæ Germaniae principes et Status, quibus discrimen propius¹ impendit, ad ferenda caesareae maiestati subsidia hoc exemplo alacriores reddantur, sed etiam alii principes christiani, qua sunt in Deum pietate, suam opem in causae communis tuitione desiderari minime patiantur. Habitâ igitur super his cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus deliberatione maturâ, de eorum consilio, his iustissimisque causis adducti, ac de vestra pietate, charitate, integritate, prudentia, rerum usu, ac rei christianae et catholicae religionis bonique publici studio plene in Domino confisi, de nobis attributae divinitus potestate plenitudine, circumpectionibus et fraternitatibus vestris per praesentes committimus et mandamus, ut vos vel saltem maior pars vestrum insimul congregati, sumptis prius iis informationibus quas pro conscientiae vestrae instructione sufficientes duxeritis, unum subsidium et contributionem, eius pecuniarum quantitatis quam (habitâ consideratione expensarum pro

causâ urgentis huiusmodi contra Turcas necessariorum¹ quibus subministrandis laicorum facultates non suppetant, ac pro modo facultatum et bonorum ad ecclesias, beneficia et loca pia infrascripta respective spectantium) taxandam, statuendam, declarandam esse secundum conscientiam vestram in Domino arbitrati fueritis, super omnibus et singulis bonis, proprietatibus, fructibus, redditibus, decimis, censibus, obventionibus, emolumentis, aliisque iuribus quibuscumque omnium metropolitana- rum, cathedralium, collegiatarum, parochialium et aliarum ecclesiarum, necnon monasteriorum, conventuum, collegiorum, hospitiorum, domorum et aliorum locorum regularium utriusque sexus, ac archiepiscopali, episcopali, abbatiali, conventuali, capitulari, et aliarum mensarum, prioratuum quoque, praepositarum, praepositatum, praepositoriarum, seu commendatarum, canonicatum et praebendarum, dignitatum etiam post pontificales maiorum in cathedralibus, et principalium in collegiatis ecclesiis, personatum, administrationum et officiorum, ceterorumque beneficiorum ecclesiasticorum, etiam de iurepatronatus dicti Leopoldi regis aliorumque principum et laicorum, etiam ex fundatione et dotatione, existentium, cum curâ et sine curâ, secularium, ac S. Benedicti, S. Augustini, Cluniacensis, Cisterciensis, Praemonstratensis, aliorumque Ordinum quorumvis, etiam Mendicantium, utriusque sexus, necnon societatum, etiam lesu, congregationum et institutorum regularium quorumlibet, praeterea hospitalium pauperum hospitalitatem non exercentium, seu bona et redditus ultra usus infirmorum et alia pro quibus instituta sunt pia officia

¹ Ed. Main. legit *necessarium pro necessariorum* (R. T.).

¹ Edil. Main. legit *proprius* (R. T.).

¹ Vocem qua nos addimus (R. T.).

² Videretur legendum *perferre* (R. T.).

³ Male ed. Main. legit *propiorum* (R. T.).

exercenda possideant, necnon B. Mariae Theulonicorum, S. Lazari, Templi Dominici, altiarumque militiarum, ceterorumque locorum piorum quorumcumque in praefatis Hungariae et Bohemiae regnis ac archiducatu Austriae ceterisque provinciis, ditionibus, statibus et dominiis haereditariis dicti Leopoldi regis in imperatore electi consistentium, per quoscumque archiepiscopos, episcopos, praelatos, praepositos, rectores, beneficiatos, abbates, priores, abbatissas et priorissas, capitula, conventus, superiores, monachos, fratres, clericos et presbyteros regulares, etiam dictae Societatis Iesu, moniales, administratores, praeceptores, seu commendatarios, aliasque personas ad quas spectat, semel tantum et quantocius fieri poterit persolvendum et persolvendam, auctoritate nostra apostolica imponatis et indicatis, ipsiusque subsidii et contributionis ratas portiones, singulas et singula ecclesias, monasteria, collegia, eeteraque pia loca et beneficia praefata, ac eorum capitula, conventus, praelatos, rectores, administratores et personas quascumque respective contingentes, assumptis tamen et adhibitis ad hoc aliquibus timoratae conscientiae viris earum rerum peritis quos assumendos et adhibendos esse censueritis, dicta auctoritate taxetis, definiatis et determinetis, ac ipsas ratas portiones¹, sic taxatas et determinatas, per commissarios, exactores, collectores et executores, a vobis sicut infra dicetur constituendos et deputandos, a quibusvis archiepiscopis, episcopis, praelatis, abbatibus, prioribus, abbatissis, priorissis, praepositis, rectoribus, superioribus, capitulis, conventibus, beneficiatis et personis ecclesiasticis secularibus et regularibus utriusque sexus, etiam dictae

¹ Male ed. Main. legit *ratas, portiones* (R. T.).

Societatis Iesu, ac ecclesiarum, pastribus praelatis suis destitutarum, oeconomis et administratoribus, aliisve quibuslibet, ad quos spectat et spectabit, cuiuscumque qualitatis, status, ordinis, praecminentiae, conditionis et dignitatis, ac quocumque privilegio, immunitate, exemptione reali, personali et mixta, quantumlibet antiqua et pacifica, nec unquam interrupta, et libertate suffulti, seu alias specifica et individua mentione et expressione digni existant, omni et quacumque appellatione, exceptione, reclamazione, recursu, executione et tergiversatione remotis et postpositis, eadem auctoritate exigatis et exigi curetis, illosque et eorum quemlibet, in coniunctum quam divisim, ad veram, realem et actualement solutionem portionum subsidii et contributionis huiusmodi eos respective tangentium sine ulla mora faciendam, opportunis iuris et facti remediis, et per censuras ecclesiasticas, dicta auctoritate cogatis et compellatis.

§ 3. Ut autem subsidium et contributio huiusmodi, sicut praemittitur, a vobis imponenda et indicenda, quantocius persolvi valeant, vobis, seu maiori parti vestrum (quatenus tamen a praefatis contribuere debentibus non fuerit aliter pro suis portionibus prompte provisum), quaecumque bona tam mobilia, suppellectilia, utensilia et vasa aurea et argentea, gemmas et iocalia¹ quam se moventia, ac immobilia, etiam iurisdictionalia et feudalalia, necnon canones, livellos, census, redditus annuos, fructus et proventus, actiones et iura, cuiuscumque qualitatis et naturae, ad ecclesias, monasteria, collegia, conventus, mensas, capitula, dignitates, officia et beneficia, praeceptorias seu commendas, hospitalia et alia loca pia supradicta respective

¹ Ed. Main. legit *localia* pro *iocalia* (R. T.).

spectantia et pertinentia (pro rata tamen et quantitate seu portione subsidii et contributionis huiusmodi unumquemque seu unumquodque vel unamquamque illorum contingente dumtaxat, ac ea lege, ut unum, seu unus, vel una, pro alio seu alia in solutione huiusmodi deficiente, minime gravari possit, pretiis reperibilibus, et quantum fieri poterit minori cum damno ecclesiarum ac beneficiorum et locorum piorum huiusmodi, etiam sine consensu interesse ea in re habentium, ac illis licet invitis, dissentientibus et reclamantibus, nulloque facto processu in forma si in evidentem utilitatem, nec servata ulla alia forma iuris et constitutionum ac privilegiorum apostolicorum, imperialium et regalium, aut quorumcumque statutorum seu stabilimentorum et ordinationum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratorum, necnon consuetudinum immemorabilium, stylorem et usum quorumlibet, ac etiam si ecclesiae, monasteria, beneficia et loca pia huiusmodi eius pastribus praelatis et defensoribus careant) quibusvis personis meliorem conditionem offerentibus, tam ecclesiasticis quam laicis, catholicis tamen, vendendi et distrahendi, seu bona ipsa in emphyteusim etiam perpetuam aut ad censum vel livellum concedendi, seu ad longum etiam tempus locandi, illaque permutandi, et alio quocumque modo alienandi, aut super illis annuos perpetuos et redimibiles census et redditus imponendi, illosque pretiis pariter reperibilibus vendendi (servato tamen hoc ordine, ut primo quidem suppellectilia, mobilia et utensilia profana, si commode et utiliter fieri poterit; deinde vasa, candelabra, cruces, thuribula, aliaque utensilia aurea et argentea sacra unctione non delibuta, quae sunt eccle-

siis, ac pro earum usibus et ornamentis destinata; post haec etiam sacra unctione huiusmodi delibuta, eorum tamen profanatione seu dissecratione prius rite facta et comminuta, reservatis tamen ex his praecise necessariis pro divino cultu; et si haec non sufficiant, redditus annuos, census, canones, livellos, ac bona immobilia, etiam feudalalia et iurisdictionalia huiusmodi, incipiendo ab illis, quae cum minori ecclesiarum et locorum piorum aliorumque praedictorum damno et incommodo distrahi possunt, respective vendantur et distrahantur); necnon super omnibus et singulis praemissis quaecumque instrumenta, cum clausulis, pactis, conditionibus et obligationibus, submissionibus, decretis et cautelis in similibus apponi solitis et alias quovis modo necessariis et opportunis, celebrandi et conficiendi, ac celebrari et confici faciendi; contradictores, perturbatores, molestatores et rebelles quoscumque vobis in praemissis parere recusantes, eisque auxilium, consilium vel favorem, publice vel occulte, ac directe vel indirecte, quovis quaesito colore, praestantes, cuiuscumque dignitatis, gradus, ordinis et conditionis fuerint, censuris et poenis ecclesiasticis, ac etiam pecuniariis in causam belli praedicti applicandis, ceterisque iuris et facti remediis opportunis compellendi et compescendi, ipsasque censuras etiam iteratis vicibus aggravandi, ac illos dignitatibus, beneficiis et officiis per eos obtentis privandi, et ab eis amovendi, ac ad alia in futurum obtinenda inhabiles faciendi; interdictum ecclesiasticum apponendi, auxiliumque brachii secularis quandocumque opus fuerit invocandi, ad sanitatem vero reversos, qui debite satisfecerint,

¹ Male ed. Main. legit *ad pro ac* (R. T.).

ab omnibus censuris et poenis supradictis in formâ Ecclesiæ consuetâ absolventi, ac cum eis super irregularitate per eos eâ de causâ contractâ dispensandi, eosque rehabilitandi et ad pristinum statum restituendi; praeterea viros ecclesiasticos probos, ac fide et facultatibus idoneos, ad praemissa omnia et singula exequutioni mandandum (exceptis tamen indictione et impositione subsidii et contributionis, ac taxatione, determinatione et declaratione tam quantitatis ipsius subsidii et contributionis quam ratarum portionum a singulis praedictis respective praestandarum, ac bonorum stabilium in causam praedictam alienandorum electione et determinatione, quas a vobis solis, vel maiori parte vestrum, sicut praemittitur, fieri volumus) commissarios vestros, exactores, collectores et executores in singulis civitatibus et dioecesibus, provinciis et locis regnorum, archiducatus, ac Statuum et dominiorum praedictorum, quotquot videretis expedire, cum simili vel limitatâ potestate, constituendi et deputandi, illosque arbitrio vestro removendi et revocandi, ac alios eorum loco toties quoties opus fuerit deputandi ac subrogandi; in delinquentes vel contumaces, per vos, vel alium, seu alios, etiam simpliciter et de plano, ac sine strepitu et figurâ iudicii, inquirendi et procedendi, eosque debitis poenis et animadversionibus puniendi; modos et formas in praemissis servandos praescribendi, dubia quaecumque in praemissis forsitan oritura declarandi, ac prorsus omnia et singula in praemissis, et circa ea quovis modo necessaria et opportuna, etiam si talia forent quae mandatum exigent magis speciale quam praesentibus sit expressum, faciendi, gerendi, decernendi, statuendi et exequendi, plenissimam et amplissimam ac omnimodam

facultatem, licentiam et potestatem, auctoritate praedictâ, earumdem tenore praesentium, tribuimus et impertimur.

§ 4. Volumus autem, ut pecuniae quaecumque, ex subsidii et contributionis huiusmodi exactione, necnon ex venditionibus, distractionibus et alienationibus bonorum praedictorum sicut praemittitur faciendis, quomodolibet proveniatur et redigendae, memorato Leopoldo regi in imperatorem electo, seu eius ministris, a vobis seu a commissariis vestris de speciali mandato vestro per vos subscripto tradantur et consignentur, ad hoc ut in praedictam causam belli contra Turcas, et non in aliam quamcumque, omnino convertantur, ipsarumque pecuniarum, quae sic traditae et consignatae fuerint, rationes seorsim habeantur, quo de earum erogatione in causam belli huiusmodi certius quocumque tempore constare possit; super quibus aliisque omnibus et singulis praemissis vestras vestrorumque commissariorum, exequutorum, exactorum et collectorum conscientias oneramus. Praeterea omnes et singulas venditiones, distractiones et alienationes, a vobis seu commissariis vestris praesentium vigore faciendas, necnon instrumenta desuper ut praefertur celebranda et conficienda, cum omnibus et singulis inde ceteroquin legitime sequuturis, ex nunc prout ex tunc et e contra, auctoritate et tenore praedictis confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, etiam consensus interesse ut praefertur habentium, ac solemnitatum quarumcumque etiam in similibus de necessitate observandarum, etiamsi tales sint ut nonnisi factâ de eis individua mentione sanari possint, si qui desuper intervenerint, aut intervenisse quandocumque praetendantur,

Conditiones
praescriptae.

Clausulas apponit.

idem, ex nunc prout ex tunc et e contra, supplemus et sanamus, ac penitus et omnino tollimus et abolemus.

§ 5. Decernentes venditiones, distractiones et alienationes bonorum huiusmodi, sicut praemittitur faciendas, validas et efficaces fore, ac emptoribus et aliis, ad quorum favorem fient, plenissime suffragari, nec illos ad probandum seu verificandum in quos usus pretium ipsorum bonorum conversum fuerit ullo modo teneri, neque ipsas venditiones, distractiones et alienationes a quoquam, sub quovis praetextu, etiam enormis et enormissimae laesionis, impugnari, aut adversus illas restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari posse, sed emptoribus et aliis praedictis bona huiusmodi tamquam profana, propria, paterna et aucta possidere et retinere, ac de illis eorumque fructibus iuxta formam contractuum cum eis initiorum disponere, et illa ad quoscumque eorum successores transmittere licitum fore; impositionem vero et indictionem subsidii et contributionis, eiusque quantitatis determinationem, ac ratarum et portionum illius taxationem, definitionem et declarationem, ac bonorum ut praemisum est alienandorum electionem et determinationem, ceteraque omnia et singula per vos seu commissarios vestros in praemissis iuxta earumdem tenorem praesentium facienda, gerenda, dicenda et mandanda, valida pariter et firma et efficacia fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et spectabit, cuiuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, dignitatis et praeminentiae existant, observari et adimpleri debere, neque ipsas praesentes litteras, etiam ex eo quod

in praemissis quomodolibet interesse habentes seu habere praetendentes illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, neque causae, propter quas eadem praesentes emanaverint, adductae et iustificatae sufficienter fuerint, seu ex aliâ quacumque quantumvis iustâ, piâ et privilegiatâ causâ, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus¹ aliove quolibet etiam formali et substantiali defectu notari, infringi, retractari, in controversiam vocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperiitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, aut impetrato, seu etiam motu proprio et de apostolicae potestatis plenitudine concessio, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et Apostolicae Sedis nuncios, aliosve quoslibet, quacumque auctoritate, praeminentiâ et potestate fungentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus omnibus et singulis praemissis, ac felicitis recordationis Symmachi, Pauli II, ac Pauli IV, et aliorum quorumcumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, de rebus Ecclesiae non alienandis, sive

¹ Male edit. Main. legit *consensu pro consensu* (R. T.).

¹ Coniunct. et delenda (R. T.).

ultra triennium non locandis, necnon recolendae memoriae Bonifacii Papae VIII, praedecessoris pariter nostri, de una, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quorumvis testatorum et fundatorum etiam ultimis voluntatibus et dispositionibus, quas quoad praemissa suffieienter et expresse commutamus, necnon ecclesiarum, monasteriorum, conventuum, collegiorum et locorum piorum, ac Ordinum, congregationum, societatum, etiam Iesu, militiarum et aliorum praedictorum, et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis et usibus etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ecclesiis, monasteriis, collegiis et locis piis, ac Ordinibus, congregationibus, societatibus, etiam Iesu, militiis et aliis praedictis, illorumque praesulibus, capitulis, abbatibus, ac aliis superioribus et personis quibuscumque, etiam in limine foundationis et erectionis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret,

illorum omnium et singulorum tenores praesentibus, ac si de verbo ad verbum insererentur et exprimerentur, pro expressis et insertis habentes¹, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse, ac plenissime et amplissime derogamus, ac derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque;

§ 7. *Am* si praefatis et aliis quibuscumque libet communiter vel divisim ab eadem sit Sede indultum quod interdici, suspendi et excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§ 8. Volentes pariter ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius vestrum seu alterius cuiuscumque personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique locorum habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

§ 9. Ceterum vobis serio iniungimus, memoratum Leopoldum regem in imperatorem electum nomine nostro hortemini, requiratis et moneatis, ut, pro eius pietate et religione, ac conscientiae suae tranquillitate, more maiorum suorum, qui Ecclesiam sartam tectam, Christique patrimonium usquequaque actum et illibatum sancte et fideliter conservarunt, ecclesiasticae immunitati consulendo, has ecclesiarum iacturas, assignatis ipsis ecclesiis aequivalentibus retributionibus, vel aliâs, condignâ satisfactione ac imperiali liberalitate, quantocius Deo adiuvante poterit, reparare non praetermittat.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-

¹ Haec verba pro expressis et insertis habentes nos addimus (R. T.).

Fides danda transumptis.

Satisfactio in futurum.

iolem, sub annulo Piscatoris, die XXIII februarii MDCLXIV, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 23 februarii 1664 pontif. anno IX.

CDLXIII.

Commissio cardinali Carafa ut compellat ecclesiasticos Statuum haereditariorum electi imperatoris ad tradenda aurea et argentea utensilia, exceptis calicibus et patenis et aliis sacra unctione delibutis, eidem imperatori seu eius ministris in subsidium belli contra Turcas.

Dilecto filio nostro Carolo S. R. E. presbytero cardinali Carafae nuncupato,
Alexander Papa VII.

Dilecte fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium.

§ 1. Cum, sicut non sine gravissimo animi nostri dolore accepimus, immanissimus christiani nominis hostis Turcarum tyrannus anno superiore, qua vi, qua fraude, in intimam, quin etiam extremam regni Hungariae, cuius carissimus in Christo filius noster Leopoldus Romanorum rex illustris in imperatorem electus etiam rex existit, armorum suorum viribus eoque penetraverit, ut non solum cuncta in sua intra legesque coegerit, sed etiam aliis provinciis, partim conterminis, partim dissitis, vastitatem posthac comminetur; et, quamvis dictus Leopoldus rex nihil omnino intermiserit, quo tam formidabili Turcarum potentiae eum torrenti e supernis per declivia ruenti repagulum aliquod opponeret, re tamen accurate perpensa, id omnino explorato constet, nec vires aerarii eiusdem Leopoldi regis, nec facultates laicorum eius ditionum haereditariarum tantae belli moli usquequaque pares fore; ex redditibus vero personarum ecclesiasticarum praefati Hungariae ac Bohemiae

regnorum, necnon archiducatus Austriae, ceterorumque Statuum, provinciarum, ditionum et dominiorum haereditariorum ipsius Leopoldi regis praesentaneum vigentissimisque necessitatibus huiusmodi congruens subsidium haberi nequeat: nos, considerantes eâ in re non minus Dei (cuius templa et sacra violantur et cultus cessat) ac ministrorum eius, quam praedicti Leopoldi regis saevissimo iniustissimoque bello a communi reipublicae christianae hoste petiti causam agi, quacumque aliâ promptiori ratione in tam urgenti et evidenti necessitate eidem Leopoldo regi pro recuperatione dicti regni Hungariae Turcarumque inde expulsionem ac communis causae tuitione subveniendum censemus. Habita itaque super his cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus deliberatione maturâ, de eorum consilio, ac motu proprio, ac ex certâ scientiâ nostrâ, deque apostolicae potestatis plenitudine, circumspectioni tuae per praesentes committimus et mandamus, ut omnes et singulos archiepiscopos, episcopos, capitula, canonicos, et ecclesiarum ac locorum piorum quorumlibet rectores et administratores, ceterasque personas ecclesiasticas Hungariae et Bohemiae regnorum, ac archiducatus Austriae, ceterorumque Statuum, ditionum, provinciarum et dominiorum haereditariorum praedictorum, tam seculares quam cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, ac etiam Societatis Iesu, et militiarum, etiam hospitalis S. Iohannis Hierosolymitani, regulares utriusque sexus, etiam non petita aut obtenta cuiusvis superioris mediati vel immediati regularium huiusmodi licentiâ, ac postpositis aliis quibuscumque excusationibus et tergiversationibus, ad tradendum et consignandum dilecto filio nostro Ernesto Adalberto tituli S. Praxedis S. R. E.

Confirmat ut in rubrica.

presbytero cardinali ab Harrach nuncupate, ecclesiae Pragensis ex concessione et dispensatione apostolica praesuli, nec non venerabili fratri Salisburgensi et Strigoniensi archiepiscopis, ac episcopo Viennensi, aut duobus saltem ex illis, seu, si illi insimul non reperiantur, aliis regnorum ac archiducatus, Statuum, ditionum, provinciarum et dominiorum praedictorum episcopis, vel duobus ex illis per te arbitrio tuo, toties quoties opus fuerit, eligendis¹, quaecumque et qualiacumque aurea et argentea ecclesiarum et locorum piorum huiusmodi vasa, candelabra, cruces, thuribula et alia utensilia, sive intra fines regnorum et archiducatus, Statuum, provinciarum, ditionum et dominiorum praedictorum, sive extra illos asportata, ubicumque gentium et locorum existant (calicibus et patenis et aliis sacra unctione delibutis dumtaxat exceptis), ut illa conflari, et in nummos, praedicto Leopoldo regi seu eius ministris consignandos et in supradictam causam dumtaxat expendendos, cudi possint, cauto tamen arbitrio tuo de restituendis, quamprimum facultas suppetet, ecclesiis et locis piis huiusmodi aliis utensilibus aureis et argenteis eiusdem ponderis, valoris et qualitatis, apostolica auctoritate nostra, opportunis iuris et facti remediis, etiam per censuras ecclesiasticas, omni et quacumque appellatione, recursu, reclamatione et exceptione remotis, cogas et compellas; super quibus tibi quaecumque necessariam et opportunam facultatem tribuimus et impertimur; volentes pecuniarum ex praemissis redigendarum rationes seorsim haberi, illasque in causam belli praedicti contra Turcas, et non in alios quosvis usus, cum tua², vel aliorum, a te seu pro tempore existente

nostro¹ et Apostolicae Sedis apud memoratum Leopoldum regem nuncio ad id specialiter deputandorum, subscriptione, integre et fideliter converti et erogari.

§ 2. Non obstantibus apostolicis, ac Contraria tollit. in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quorumcumque ecclesiarum et locorum piorum, ac Ordinum, congregationum, Societatis, militiarum et hospitalis praedictorum, et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ecclesiis et locis piis, ac Ordinibus, congregationibus, Societati, militiis et hospitali praedictis, illorumque praesulibus, capitulis, abbatibus et aliis superioribus, ac personis quibuslibet, etiam in limine foundationis et erectionis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, ac irritantibus, et aliis decretis, in genere vel in specie, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio facienda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus, ac si de verbo ad verbum, ac formam in illis traditam servatam, exprimerentur et insererentur, praesen-

¹ Male edit. Main. habet eligendi (R. T.).

² Male edit. Main. habet tuo pro tua (R. T.).

¹ Male ed. Main. legit nostra pro nostro (R. T.).

tibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque;

§ 3. Aut si praefatis aut quibusvis affis communiter vel divisim sit a Sede Apostolica indultum quod excommunicari, suspendi et interdici non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii februarii mdcxlv, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 23 februarii 1664, pontif. anno ix.

CDLXIV.

Diversae ordinationes circa cappellanos ecclesiarum S. Apollinaris et S. Stephani in Monte Caelio, ac examen et aetatem alumnorum, necnon redditio-nem rationum administrationis bonorum collegii Germanici et Ungarici de Urbe.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

Pastoralis officii, quod auctore Deo gerimus, sollicitudo nos admonet, ut, paternam collegiorum ad sedulam iuventutis in bonis moribus sanaque doctrina institutionem, fideique catholicae conservationem et propagationem, pie sapienterque institutorum curam gerentes, illorum commodis et utilitatibus ac felicibus progressibus, quantum cum Domino possumus, consulere iugiter satagamus.

M. tiva.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, dudum felicitis recordationis Gregorius Papa XIII praedecessor noster, per quas-

dam suas super fundatione et erectione, ac constitutionibus, gubernio et directione collegii Germanici et Hungarici de Urbe respective emanatas litteras, inter alia constituerit ut quatuor ministrantes obeundo ecclesiae Ss. Sabbae et Andreae eidem collegio unitae servitio destinarentur; hi vero ministrantes, nec in choro psallere, nec, praeter unum ex ipsis, missam inibi celebrare consueverint; unde nec etiam ibi habitare curent, et de mente eiusdem Gregorii praedecessoris circa eorum servitium non satis liqueat; ipseque Gregorius praedecessor sacerdotes ad ecclesiae S. Stephani in Monte Caelio de Urbe praefata dicto collegio pariter annexae servitium deputari voluerit, nec eorum numerum praefiniverit; ac ab eodem Gregorio praedecessore, circa examen alumnorum antequam in dictum collegium recipiantur hic Romae instituentium, dispositum reperiatur expresse ut examinatores in Urbe alumnos iuramento approbent vel reprobent, reservata tamen superioribus facultate iuramentum eiusmodi remittendi si minime necessarium visum fuerit; id autem singularitatem aliquam continere, seu illi causam praebere videatur; circa aetatem vero alumnorum praefatorum in eisdem litteris cautum reperiatur ut illi viginti circiter annos nati esse debeant; ac demum idem Gregorius praedecessor disposuerit ut pro tempore existentes protectores dicti collegii rationes administrationis bonorum ipsius collegii quancumque eis libuerit sibi reddi curare possint; si tamen administratores bonorum collegii huiusmodi Societatis Iesu religiosi fuerint, illi nemini praeterquam praeposito generali eiusdem Societatis rationem reddere teneantur: nos, dubia super praemissis seu eorum ratione

Ordinationes.

¹ Ed. Main. habet ecclesiam ... annexa (R. T.).